

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยตอนบน ปี 2567
(ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง)

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กรกฎาคม 2568

รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยตอนบน ปี 2567 (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง)

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กรกฎาคม 2568

คำนำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ภายใต้สังกัดกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยตอนบน ปี 2567 ฉบับนี้ เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในรอบปีที่ผ่านมาในขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง ครอบคลุมพื้นที่ 4 กลุ่มน้ำ คือ กลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก

สาระสำคัญในรายงานฉบับนี้ เป็นการรวบรวมประมวลผลการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ประเด็นสิ่งแวดล้อมสำคัญในรอบปี สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ อาทิ ด้านคุณภาพน้ำ ด้านการจัดการของเสีย ด้านคุณภาพอากาศ รวมไปถึงสถานการณ์ด้านบริหารจัดการมลพิษในพื้นที่

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งว่า ณ โอกาสนี้ ที่หน่วยงานต่างๆ ได้สนับสนุนข้อมูลในการจัดทำรายงานฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของทุกภาคส่วน รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและขับเคลื่อนงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป ได้รับทราบ เข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยกันรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืนและอยู่คู่กับวิถีชีวิตของชุมชนในพื้นที่ต่อไป

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14
กรกฎาคม 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	จ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	
1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	1
1.2 ลักษณะภูมิประเทศ	2
1.3 ลักษณะภูมิอากาศ	4
1.4 ประชากรและขอบเขตการปกครอง	5
บทที่ 2 ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในรอบปี	
2.1 คำสั่งศาลปกครอง กรณี สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลนครศรีธรรมราช	8
บทที่ 3 สถานการณ์คุณภาพน้ำ	
3.1 คุณภาพน้ำผิวดิน	11
3.1.1 สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	12
3.1.2 แนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินช่วง 5 ปี (ปี 2563-2567)	15
3.1.3 สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหา	16
3.2 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยตะวันตก	
3.2.1 สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก	20
3.2.2 แนวโน้มสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก ช่วง 5 ปี (ปี 2563 – 2567)	23
3.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำทะเล	24
บทที่ 4 สถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน	
4.1 ขยะมูลฝอยชุมชน	
4.1.1 ฐานข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน	31
4.1.2 แนวโน้มปริมาณขยะมูลฝอย 3 ปี ย้อนหลัง	31
4.1.3 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานีนันทายขยะมูลฝอย	34
4.2 ของเสียอันตรายจากชุมชน	35
4.3 การบริหารจัดการด้านขยะมูลฝอยบนพื้นที่เกาะ	36

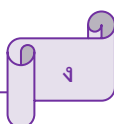
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สถานการณ์คุณภาพอากาศ	40
5.1 คุณภาพอากาศในบรรยากาศ	
5.1.1 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดสุราษฎร์ธานี	43
5.1.2 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดนครศรีธรรมราช	44
5.1.3 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดพัทลุง	47
5.1.4 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดชุมพร	48
5.1.5 สถานการณ์คุณภาพอากาศย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2562 – 2567)	49
5.2 ปัญหาไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละออง	55
บทที่ 6 การบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ	
6.1 การติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ	56
6.2 การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม	58
6.3 การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะสิ่งแวดล้อม	60
บทที่ 7 การบริหารจัดการมลพิษอื่นๆ	
7.1 การลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและการจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก	63
7.2 การติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร	68
7.3 การพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตประปาหมู่บ้าน	70
7.4 โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	73
7.5 โครงการติดตามประเมินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)	74
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	79
ภาคผนวก ข ข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก	83
ภาคผนวก ค ข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่วิกฤต	86
ภาคผนวก ง ข้อมูลที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย	90
ภาคผนวก จ แบบฟอร์ม คพ.1 และ คพ.2	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ฉ ข้อมูลสถานที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย	115
ภาคผนวก ช ข้อมูลสถานที่ตั้งระบบผลิตประปาหมู่บ้าน	117
ภาคผนวก ซ ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563	120
เอกสารอ้างอิง	124
คณะผู้จัดทำ	125

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14	5
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ในระยะเวลา 11 ปี (พ.ศ. 2556-2567)	5
ตารางที่ 3 แสดงเขตการปกครองในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14	7
ตารางที่ 4 สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี 2567	14
ตารางที่ 5 ค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI) ตั้งแต่ปี 2563 – 2567	15
ตารางที่ 6 ปัญหาคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน และแนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ	16
ตารางที่ 7 แสดงสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก	22
ตารางที่ 8 แสดงบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข	24
ตารางที่ 9 แสดงสรุปฐานข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยทั้ง 4 จังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	31
ตารางที่ 10 ตารางสรุปฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้ง 4 จังหวัด	34
ตารางที่ 11 แสดงปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่รวบรวมกำจัด (หน่วย : ตัน) ระหว่างปี 2560-2567	35
ตารางที่ 12 แสดงเกณฑ์ของดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย	42
ตารางที่ 13 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดสุราษฎร์ธานี	43
ตารางที่ 14 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ จังหวัดนครศรีธรรมราช	45
ตารางที่ 15 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดพัทลุง	47
ตารางที่ 16 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดชุมพร	48
ตารางที่ 17 จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบแยกตามประเภทและจังหวัดรับผิดชอบ	56
ตารางที่ 18 จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2567	57
ตารางที่ 19 ข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมแบ่งตามจังหวัดและประเภทมลพิษ	58
ตารางที่ 20 ข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมประจำปีงบประมาณ 2563-2567	60
ตารางที่ 21 ผลการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14	61
ตารางที่ 22 สรุปบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไขคุณภาพน้ำคลองสาขา แม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	65
ตารางที่ 23 ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ	68
ตารางที่ 24 ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนฯ ในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ	69
ตารางที่ 25 แสดงจำนวนระบบประปาหมู่บ้านที่เข้าสำรวจและเข้าเก็บตัวอย่างน้ำในจังหวัดนครศรีธรรมราช	70
ตารางที่ 26 ระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ของกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางภาคผนวก ก-1 แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	80
ตารางภาคผนวก ก-2 แสดง ค่าต่ำสุด-สูงสุด และค่าตัวแทนของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และจุดเก็บที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ ปี 2567	81
ตารางภาคผนวก ก-3 แสดงผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหา ปี 2567	82
ตารางภาคผนวก ข-1 แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลอ่าวไทยภาคใต้ฝั่งตะวันตก	84
ตารางภาคผนวก ข-2 แสดงดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index : MWQI) ปี 2567	85
ตารางภาคผนวก ค-1 แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	87
ตารางภาคผนวก ค-2 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	88
ตารางภาคผนวก ค-3 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (โลหะหนัก)	89
ตารางภาคผนวก ง-1 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	91
ตารางภาคผนวก ง-2 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดชุมพร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	94
ตารางภาคผนวก ง-3 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	97
ตารางภาคผนวก ง-4 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	100
ตารางภาคผนวก ง-5 แสดงที่ตั้งสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษที่ 14 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	103
ตารางภาคผนวก ฉ แสดงข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	116
ตารางภาคผนวก ช ตารางแสดงฐานข้อมูลระบบประปาหมู่บ้าน ปี 2567 ในจังหวัดพัทลุง	118

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14	1
รูปที่ 2 แผนที่แสดงพื้นที่ขอบเขตลุ่มน้ำในประเทศไทย	2
รูปที่ 3 กราฟแสดงจำนวนประชากรในพื้นที่ สคพ.14 ช่วงระยะเวลา 12 ปี (พ.ศ. 2556-2567)	6
รูปที่ 4 กราฟแสดงจำนวนประชากรรวม 4 จังหวัด ในพื้นที่ สคพ.14 ช่วงระยะเวลา 12 ปี (พ.ศ. 2556-2567)	6
รูปที่ 5 แสดงภาพกิจกรรมการลงสำรวจพื้นที่และประชุมหารือฯ เมื่อ 17 - 18 กันยายน 2567	9
รูปที่ 6 ภาพกิจกรรมการจัดฝึกอบรมฯ เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567	9
รูปที่ 7 ภาพรวมบ่อขยะจังหวัดนครศรีธรรมราช และ จุดเผ่าะวัง ติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำ	10
รูปที่ 8 แผนที่แสดงจุดเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน	11
รูปที่ 9 แสดงภาพกิจกรรมการเผ่าะวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน	19
รูปที่ 10 แผนที่แสดงคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก ปี 2567	21
รูปที่ 11 กราฟแสดงแนวโน้มคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก ปี พ.ศ. 2563 – พ.ศ. 2567	23
รูปที่ 12 ภาพกิจกรรมการเผ่าะวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล	30
รูปที่ 13 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2563-2567	32
รูปที่ 14 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดชุมพร ระหว่างปี 2563-2566	32
รูปที่ 15 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2563-2567	33
รูปที่ 16 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพัทลุงระหว่างปี 2563-2567	33
รูปที่ 17 ภาพถ่ายดาวเทียม ณ เดือนธันวาคม 2567 เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า (ซ้ายไปขวา)	36
รูปที่ 18 ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทน. เกาะสมุย โดย สคพ. 14 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2566	37
รูปที่ 19 ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต. เกาะพะงัน (ซ้าย) และ ทต. เพชรพะงัน (ขวา) โดย สคพ. 14 เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566	38
รูปที่ 20 ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต. บ้านใต้ โดย สคพ. 14 เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2564	39
รูปที่ 21 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดสุราษฎร์ธานี	40
รูปที่ 22 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดนครศรีธรรมราช	40
รูปที่ 23 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคาร จังหวัดพัทลุง	41
รูปที่ 24 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคาร จังหวัดชุมพร	41
รูปที่ 25 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2567	43
รูปที่ 26 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2567	45
รูปที่ 27 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดพัทลุง ปี 2567	48

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 28 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดชุมพร ปี 2567	49
รูปที่ 29 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2563 – 2567	50
รูปที่ 30 ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567	50
รูปที่ 31 ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ปี 2564 – 2567	51
รูปที่ 32 ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ปี 2564 – 2567	51
รูปที่ 33 ปริมาณก๊าซโอโซน (O ₃) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567	52
รูปที่ 34 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567	52
รูปที่ 35 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567	53
รูปที่ 36 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5}) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2566 – 2567	54
รูปที่ 37 แสดงสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการจัดการปัญหาหมอกควันไฟป่าและฝุ่นละออง	55
รูปที่ 38 จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบแยกตามประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	56
รูปที่ 39 ผลการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม	57
รูปที่ 40 แสดงภาพกิจกรรมการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม	58
รูปที่ 41 จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมแบ่งตามจังหวัดรับผิดชอบ	59
รูปที่ 42 จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมแบ่งตามประเภทมลพิษ	59
รูปที่ 43 ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม	60
รูปที่ 44 ผลการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14	61
รูปที่ 45 ภาพการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14	62
รูปที่ 46 ภาพการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	64
รูปที่ 47 แผนที่แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำและดัชนีคุณภาพน้ำคลองสาขา แม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	64
รูปที่ 48 รูปแบบระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร ในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ	68
รูปที่ 48 ร้อยละของผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนฯ ในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ	69
รูปที่ 49 แสดงกิจกรรมการติดตามตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนฯ ในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ	69
รูปที่ 50 แผนที่แสดงประปาหมู่บ้านในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่เข้าร่วมโครงการฯ พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	71
รูปที่ 51 แสดงภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน	72

สารบัญรูป (ต่อ)

หน้า

รูปที่ 52 ภาพกิจกรรมลงพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	74
รูปที่ 53 ภาพกิจกรรมลงพื้นที่ดำเนินงานโครงการติดตามประเมินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)	77

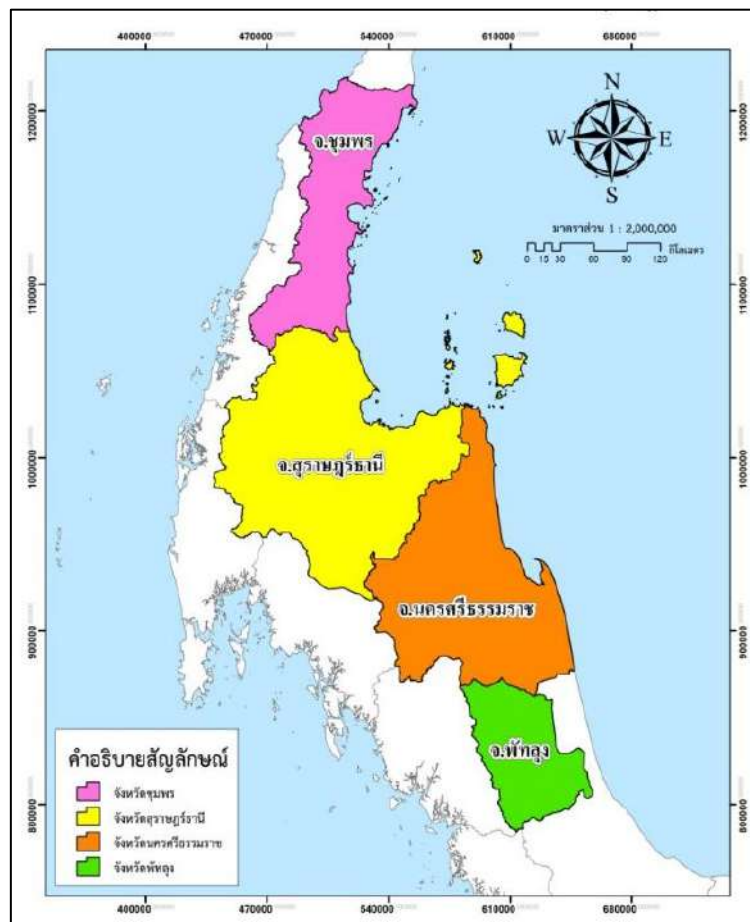
บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง (รูปที่ 1) มีขนาดพื้นที่รวม 32,268.293 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 6.281 ของพื้นที่ประเทศไทย (513,729.830 ตารางกิโลเมตร) โดยจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่ 12,891.469 ตารางกิโลเมตร รองลงมาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดชุมพร พื้นที่ 9,942.502 และ 6,009.849 ตารางกิโลเมตรตามลำดับ ส่วนจังหวัดพัทลุง มีพื้นที่น้อยที่สุด คือ 3,424.473 ตารางกิโลเมตร

พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่นๆ ดังต่อไปนี้

- ❖ ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ❖ ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล
- ❖ ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ทะเลสาบสงขลาซึ่งเป็นน่านน้ำติดต่อกับจังหวัดสงขลา และอ่าวไทย
- ❖ ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

รูปที่ 1 แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

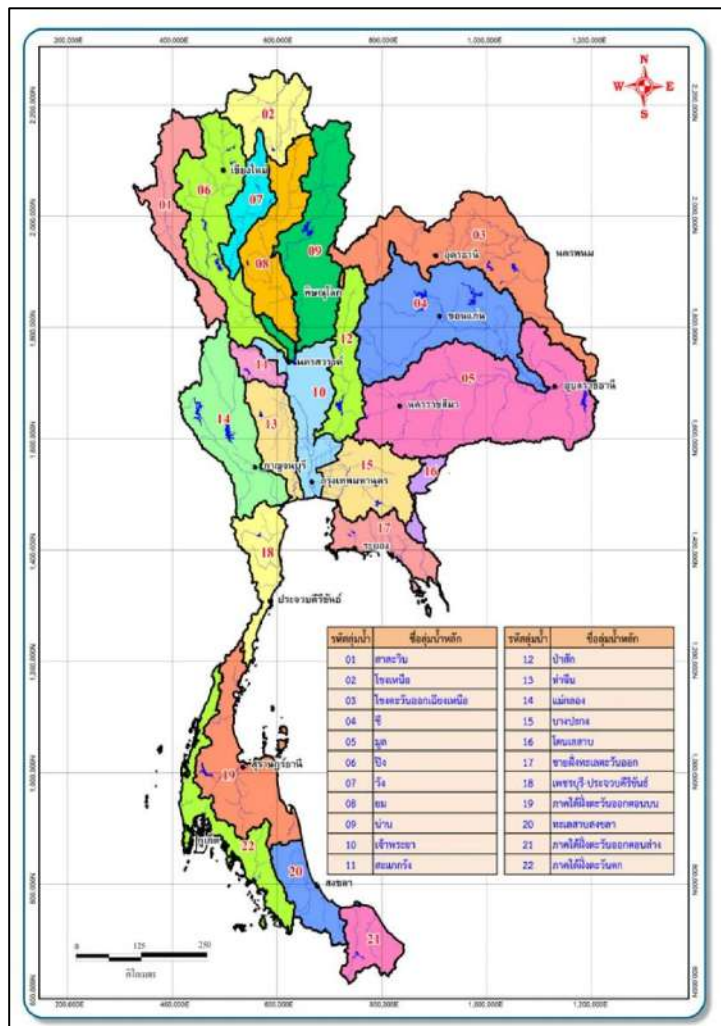
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำ จำนวน 4 ลุ่มน้ำ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนที่ 12 ก หน้า 46-53) ดังนี้

✧ **ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์** ในพื้นที่บางส่วนของอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

✧ **ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน** ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และบางส่วนของอำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

✧ **ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา** ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดพัทลุง และบางส่วนของอำเภอชะอวดและอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

✧ **ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก** ในพื้นที่บางส่วนของอำเภอท่าแซะและอำเภอสวี จังหวัดชุมพร บางส่วนของอำเภอท่าฉางและอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี บางส่วนของอำเภอทุ่งสงและอำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช และบางส่วนของอำเภอตะโหมดและอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง

ที่มา : 22 ลุ่มน้ำในประเทศไทยและพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

รูปที่ 2 แผนที่แสดงพื้นที่ขอบเขตลุ่มน้ำในประเทศไทย

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยเป็นที่ราบชายทะเลหาดทรายกว้าง เป็นฝั่งทะเลที่มีการยกตัวของพื้นที่ มีสันทรายจะงอย มี ลากูน ที่เกิดจากสันดอนที่ปิดกั้นทะเลสาบสงขลาจากทะเลภายนอก มีอ่าวขนาดใหญ่ เช่น อ่าวบ้านดอน อ่าวชุมพร อ่าวสวี เป็นต้นและมีพื้นที่เชิงเขาตอนกลางของคาบสมุทร ได้แก่ เทือกเขานครศรีธรรมราช เทือกเขาตะนาวศรี และเทือกเขาภูเก็ต โดยมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 600 กิโลเมตร บางส่วนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำสำคัญของประเทศ ได้แก่ ทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ป่าชายเลนทุ่งคา-สวี จังหวัดชุมพร หมู่เกาะอ่างทอง และในบางคลองร้อยสาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งพื้นที่เหล่านี้นอกจากจะมีคุณค่าในเชิงนิเวศแล้ว ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดอีกด้วย

ทิวเขาที่สำคัญมี 2 ทิวเขา เรียงจากเหนือไปได้ คือ

✧ **ทิวเขาภูเก็ด (ทิวเขาระนอง)**เป็นทิวเขาที่แยกออกจากทิวเขาตะนาวศรี เริ่มจาก จังหวัดชุมพร นับจากแม่น้ำปากจั่นลงไปทางใต้เป็นแนวในแหลมมลายู ไปสุดตอนที่ต่อกับทิวเขานครศรีธรรมราช และทิวเขา สันกาลาคีรีในจังหวัดสตูล นอกนั้นเป็นทิวเขาที่ล้าลงไปทะเลเกิดเป็นเกาะภูเก็ดขึ้น จึงให้ชื่อว่าทิวเขาภูเก็ด และเนื่องจากว่าทิวเขานี้ผ่านจังหวัดระนอง จึงได้ชื่อว่าทิวเขาระนอง ทิวเขานี้เป็นเขาหินแกรนิต ได้ปันน้ำ ลงสองฟาก คือ ด้านอ่าวไทย และด้านมหาสมุทรอินเดีย ด้านอ่าวไทย มีคลองสวี ลำน้ำหลังสวน และลำน้ำ คีรีรัฐ (ไหลลงอ่าวบ้านดอน) ด้านมหาสมุทรอินเดีย มีลำน้ำกระบรี (มีคลองปากจั่น และคลองละอุ่น ไหลมาบรรจบ) และลำน้ำตะกั่วป่า

ทิวเขานี้มียอดเขาที่สำคัญ คือ เขากระทะคว่า สูง 1,092 เมตร เขาปลายบางโต๊ะ สูง 1,047 เมตร เขาทั้งสองลูกนี้อยู่ตอนเหนือของจังหวัดพังงา เขาพระหมีสอง 1,106 เมตร อยู่ในเขตอำเภอกระบรี จังหวัดพังงา เขาหลังคาตึกสูง 1,272 เมตร อยู่ในเขตอำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง และมียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขา พนมเบญจาสูง 1,397 เมตร อยู่ระหว่างเขตแดนของจังหวัดกระบรี กับจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิวเขาภูเก็ด กั้นเขตแดน ระหว่างฟากตะวันออกกับฟากตะวันตก ของ 4 จังหวัดในภาคใต้ คือ ทางตอนเหนือกันจังหวัดชุมพร (ตะวันออก) กับจังหวัดระนอง (ตะวันตก) ทางตอนใต้กันจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ตะวันออก) กับจังหวัดพังงา (ตะวันตก)

✧ **ทิวเขานครศรีธรรมราช**ตั้งเป็นแกนกลางของคาบสมุทรไทย (ภาคใต้ตอนกลาง) ทอดตัว ในแนวเหนือ-ใต้ โดยเริ่มจากเกาะต่างๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ เกาะเต่า เกาะนางยวน เกาะพะงัน เกาะสมุย เกาะกระเด็น มีบางส่วนจมลงไปในทะเล เรียกส่วนนี้ว่า ช่องแคบสมุย โดยมาโผล่ขึ้นที่อำเภอดอนสัก เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอขนอม เขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง โดยเทือกเขา ที่ผ่านเขตจังหวัดพัทลุงและตรัง ถือเป็นที่กั้นเขตแดนระหว่างสองจังหวัดนี้ มักเรียกอีกชื่อว่าเทือกเขาบรรทัด จากนั้นแนวเทือกเขายาวลงไปยังเขตแดนระหว่างจังหวัดสตูลกับประเทศมาเลเซีย โดยบรรจบกับเทือกเขา สันกาลาคีรีที่ภูเขาชีนา จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นเขตแดนธรรมชาติระหว่างไทยกับมาเลเซีย

แนวเทือกเขานครศรีธรรมราช เป็นเทือกเขาที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและยาวที่สุดในภาคใต้ โดยมียอดเขาหลวงซึ่งมีความสูงประมาณ 1,835 เมตร เป็นยอดเขาสูงที่สุดของเทือกเขาและสูงที่สุดในภาคใต้ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เปรียบเสมือนหลังคาสีเขียวของภาคใต้ ที่มีความอุดม สมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

จากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นคาบสมุทร ทำให้มีอ่าวที่สำคัญหลายอ่าว เช่น อ่าวทุ่งคา-สวี ในพื้นที่ จังหวัดชุมพร อ่าวบ้านดอนในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี อ่าวปากพนังในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีแหล่งเก็บน้ำที่สำคัญ คือ เขื่อนรัชชประภา (เขื่อนเชี่ยวหลาน) ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีความสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำตาปี ซึ่งมีความยาวประมาณ 232 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำ ที่ยาวที่สุดในภาคใต้ ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 13,454 ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำท่าตะเภา และแม่น้ำหลังสวนในจังหวัดชุมพร แม่น้ำกระบรีในจังหวัดระนอง และแม่น้ำปากพนัง ในจังหวัด นครศรีธรรมราช และมีเกาะที่สำคัญหลายเกาะ เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า หมู่เกาะอ่างทอง ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี หมู่เกาะชุมพร ในจังหวัดชุมพร เป็นต้น

ลักษณะโครงสร้างทางธรณีวิทยาและการเปลี่ยนแปลงทางธรณีฐานวิทยาของภาคใต้ พบว่า เทือกเขาภูเก็ตประกอบด้วยหินชุดแก่กระเจาน ทางด้านใต้ของเทือกเขานี้เป็นหินชุดราชบุรี และมีหินแกรนิต ยุคครีเทเชียสแทรกขึ้นมาเป็นหย่อมๆ ซึ่งหินแกรนิตยุคนี้มีแร่ดีบุกตกผลึกอยู่มากมาย ตั้งแต่จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต ส่วนเทือกเขานครศรีธรรมราชนั้น มีหินชุดภูกระดึงผ่านจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปยังจังหวัดกระบี่สลับหินชุดราชบุรี และหินชุดทุ่งสง บริเวณเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหินแกรนิตยุคเดียวกันกับหินแกรนิตในเทือกเขาภูเก็ต บริเวณรอบๆ เขาหลวงมีหินชุดตะรุเตา ยุคแคมเบรียน ซึ่งเป็นหินที่มีอายุเก่าแก่ชนิดหนึ่งที่พบในประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงของภูมิประเทศบริเวณภาคใต้นี้ ทำให้ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกยกตัวสูงขึ้นชายฝั่ง ทะเลราบเรียบ มีหาดทรายสวยงามอยู่หลายแห่ง ซึ่งแตกต่างจากชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตกแผ่นดินยุบตัว ลงไปชายฝั่งทะเลจมตัวทำให้ฝั่งทะเลขรุขระ เว้าๆ แหว่งๆ มีเกาะมากมาย บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก ติดอ่าวไทย พื้นที่ทางด้านนี้เกิดจากการที่พื้นดินยกตัวสูงขึ้น ลักษณะฝั่งทะเลราบเรียบมีบริเวณเขตนํ้าตื้น กว้างขวาง การยกตัวของพื้นที่ดังกล่าวทำให้มีที่ราบแคบๆ ตั้งแต่จังหวัดชุมพร ลงไปถึงจังหวัดนราธิวาส และเป็นบริเวณที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นและยังมีหาดทรายสวยงามหลายแห่ง เกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า หมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

แม่น้ำสายสั้นๆ ที่เกิดจากภูเขาทางตอนกลาง ได้แก่ คลองชุมพร แม่น้ำศรีรัฐ แม่น้ำตาปี แม่น้ำปากพนัง เป็นต้น

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศภาคใต้เป็นแบบมรสุมเมืองร้อน ภูมิประเทศของภาคใต้มีลักษณะเป็นคาบสมุทร ยาวแหลม มีพื้นน้ำขนาบอยู่ทั้งทางด้านตะวันตกและทางด้านตะวันออก จึงทำให้มีฝนตกตลอดปี และเป็นภูมิภาคที่มีฝนตกมากที่สุดของประเทศไทย

ภาคใต้มีฤดูกาลที่ผิดแผกไปจากภาคอื่นๆ คือ มีฤดูที่เด่นชัดเพียง 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูฝนและฤดูร้อน ถ้านับฤดูกาลตามลมที่พัดผ่าน จะมี 3 ฤดู ดังนี้

❖ **ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม สำหรับภาคใต้ฝนจะเริ่มตกเร็วกว่า ภาคอื่นๆ 1-2 สัปดาห์

❖ **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ในฤดูนี้ภาคต่างๆ จะมีอากาศเย็น และแห้งแล้ง แต่ภาคใต้อากาศไม่ค่อยเย็นนัก และจะมีฝนตกตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก โดยเฉพาะตั้งแต่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไป

❖ **ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้ดวงอาทิตย์กำลัง เคลื่อนผ่านเส้นศูนย์สูตรขึ้นไปทางซีกโลกเหนือ ดังนั้นพื้นดินจะสะสมความร้อนไว้และร้อนขึ้น ในฤดูนี้อุณหภูมิ ทางภาคใต้ของประเทศต่ำกว่าภาคอื่นๆ เล็กน้อย เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลทำให้อากาศไม่สู้ร้อนจัด

1.4 ประชากรและขอบเขตการปกครอง

ในปี 2567 จำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ใน 4 จังหวัด มีประชากรรวม 3,638,812 คน แบ่งเป็นประชากรชาย 1,789,343 คน ประชากรหญิง 1,849,469 คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,605,710 หลังคาเรือน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

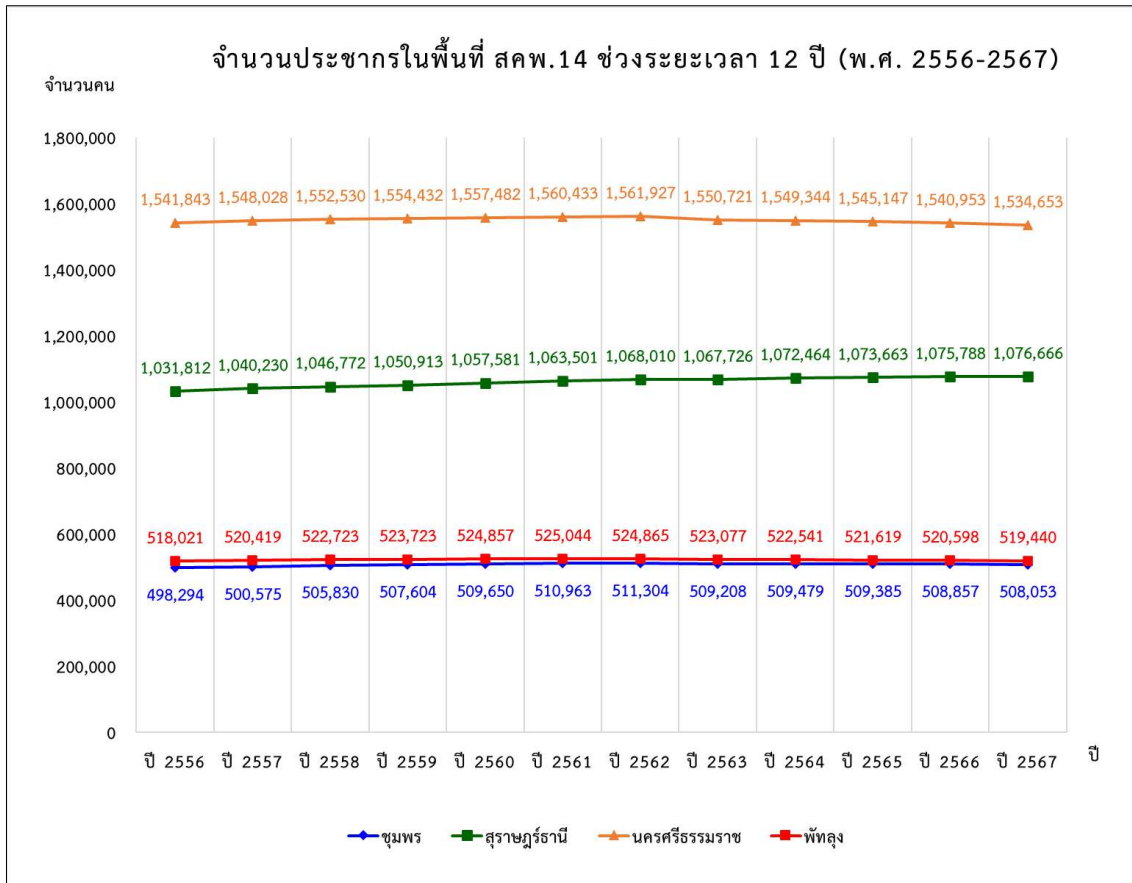
จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน (หลังคาเรือน)
	ชาย	หญิง	รวม	
ชุมพร	250,267	257,786	508,053	256,148
สุราษฎร์ธานี	529,077	547,589	1,076,666	550,373
นครศรีธรรมราช	757,539	777,114	1,534,653	616,268
พัทลุง	252,460	266,980	519,440	207,767
รวม	1,789,343	1,849,469	3,638,812	1,630,556

ที่มา : ประกาศสถิติจำนวนประชากรประจำปี 2567 , ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

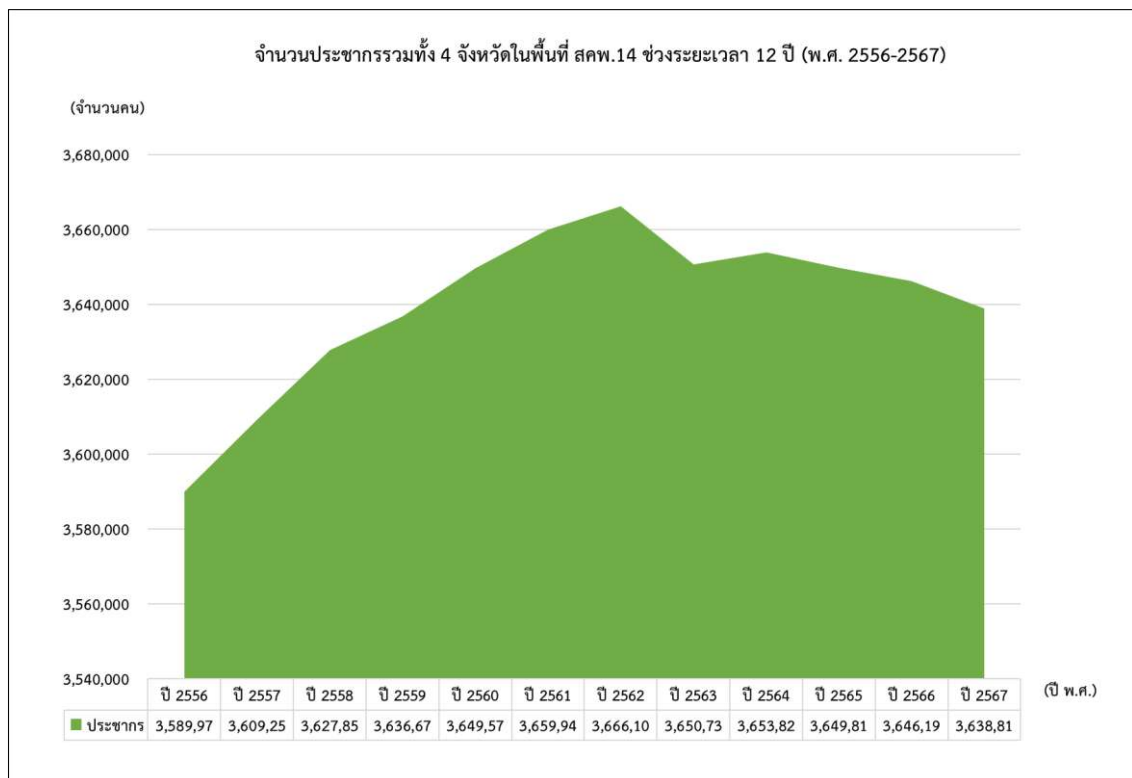
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ในระยะเวลา 12 ปี (พ.ศ. 2556-2567)

ประชากร ปี พ.ศ.	จำนวนประชากรแยกแยะจังหวัด (คน)				ประชากรรวม (คน)
	ชุมพร	สุราษฎร์ธานี	นครศรีธรรมราช	พัทลุง	
ปี 2556	498,294	1,031,812	1,541,843	518,021	3,589,970
ปี 2557	500,575	1,040,230	1,548,028	520,419	3,609,252
ปี 2558	505,830	1,046,772	1,552,530	522,723	3,627,855
ปี 2559	507,604	1,050,913	1,554,432	523,723	3,636,672
ปี 2560	509,650	1,057,581	1,557,482	524,857	3,649,570
ปี 2561	510,963	1,063,501	1,560,433	525,044	3,659,941
ปี 2562	511,304	1,068,010	1,561,927	524,865	3,666,106
ปี 2563	509,208	1,067,726	1,550,721	523,077	3,650,732
ปี 2564	509,479	1,072,464	1,549,344	522,541	3,653,828
ปี 2565	509,385	1,073,663	1,545,147	521,619	3,649,814
ปี 2566	508,857	1,075,788	1,540,953	520,598	3,646,196
ปี 2567	508,053	1,076,666	1,534,653	519,440	3,638,812

ที่มา : ประกาศสถิติจำนวนประชากรประจำปี 2556-2567 , ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

รูปที่ 3 กราฟแสดงจำนวนประชากรในพื้นที่ สคพ.14 ช่วงระยะเวลา 12 ปี (พ.ศ. 2556-2567)

รูปที่ 4 กราฟแสดงจำนวนประชากรรวม 4 จังหวัด ในพื้นที่ สคพ.14 ช่วงระยะเวลา 12 ปี (พ.ศ. 2556-2567)

ขอบเขตการปกครองในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด ประกอบไปด้วย 61 อำเภอ 435 ตำบล 4,042 หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 472 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนคร 3 แห่ง เทศบาลเมือง 9 แห่ง เทศบาลตำบล 159 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 301 แห่ง

ตารางที่ 3 แสดงเขตการปกครองในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

จังหวัด	จำนวน ^{1/}			องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(แห่ง) ^{2/}				รวม
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบล	
ชุมพร	8	70	744	-	2	26	50	78
สุราษฎร์ธานี	19	131	1,075	2	3	35	97	137
นครศรีธรรมราช	23	169	1,553	1	3	50	130	184
พัทลุง	11	65	670	-	1	48	24	73
รวม	61	435	4,042	3	9	159	301	472

ที่มา : ^{1/} ข้อมูลทางการปกครอง ณ เดือนมีนาคม 2568, สำนักบริหารการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

^{2/} ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแยกรายจังหวัด, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

บทที่ 2

ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในรอบปี

2.1 คำสั่งศาลปกครอง กรณี สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

สืบเนื่องจากศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ส.1/2563 และคดีหมายเลขแดงที่ ส.2/2566 เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2566 โดยมีสาระสำคัญ “...ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (เทศบาลนครนครศรีธรรมราช) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (นายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช) ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 4 (ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย บริเวณบ่อขยะเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยและหลักสุขาภิบาลตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญจากกลิ่นเหม็นและสัตว์พาหะนำโรค และมลพิษที่เกิดจากน้ำชะขยะมูลฝอยดังกล่าวรั่วไหลและปนเปื้อนในดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมโดยรอบบ่อขยะ โดยให้นำขยะมูลฝอยที่มีอยู่บริเวณบ่อขยะพิพาทในส่วนที่เกินกว่าประสิทธิภาพกำจัดขยะของระบบที่มีอยู่ออกไปจากบริเวณบ่อขยะ พร้อมทั้งดำเนินการกำจัดขยะส่วนที่เหลือตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งหลักสุขาภิบาลตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ และห้ามนำขยะมูลฝอยไปทิ้งที่บ่อขยะดังกล่าวเพิ่มขึ้นอีก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด...”

ทั้งนี้ คำพิพากษาดังกล่าวมีสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมควบคุมมลพิษ คือ “...ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 5 (ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช) ร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 13 (กรมควบคุมมลพิษ) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 14 (อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ) เฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการรั่วไหลและปนเปื้อนของน้ำเสียและมลพิษจากบ่อขยะของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ลงไปสู่ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมโดยรอบบ่อขยะและรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและศาลทราบ จนกว่าปัญหามลพิษดังกล่าวจะหมดไป...”

ต่อมา เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาดังกล่าวข้างต้น เทศบาลนครนครศรีธรรมราชได้ประกาศงดรับกำจัดขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้ง กว่า 50 แห่ง ที่เคยขนส่งขยะมูลฝอยเข้าสู่การกำจัดในบ่อขยะเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งเดิมไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยปลายทางรองรับ เกิดการย้ายสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์ (Cluster) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งได้รับเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอยชั่วคราว สถานที่รับกำจัดขยะมูลฝอยบางแห่งรับกำจัดขยะมูลฝอยจนล้นบ่อเกินศักยภาพรองรับของพื้นที่ ทำให้ภาพรวมการจัดการที่ปลายทาง ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราชเกิดวิกฤต

กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ดำเนินการใน 2 ส่วน กล่าวคือ 1) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยภาพรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช และโดยเฉพาะพื้นที่บ่อขยะเทศบาลนครนครศรีธรรมราช และ 2) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการรั่วไหลและปนเปื้อนของน้ำเสียและมลพิษจากบ่อขยะ ดังนี้

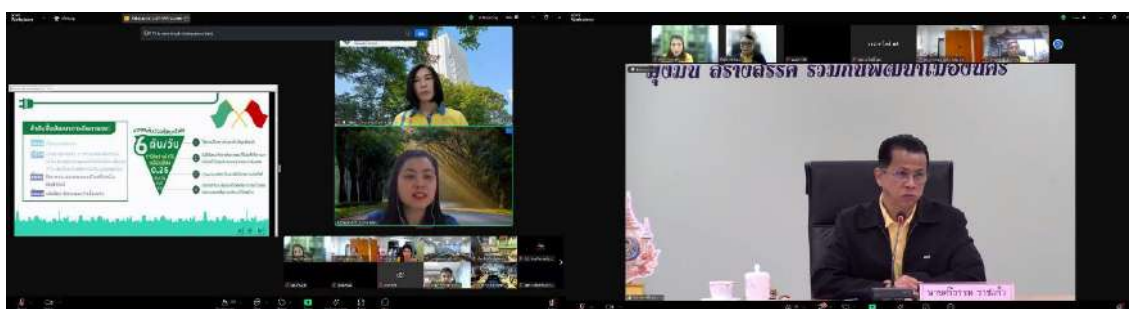
1) เชิญผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์รวมผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการของเสียเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ลงสำรวจพื้นที่บ่อขยะเทศบาลนครนครศรีธรรมราช และร่วมประชุมหารือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในระดับจังหวัดเข้าร่วม เมื่อวันที่ 17 - 18 กันยายน 2567 ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

รูปที่ 5 แสดงภาพกิจกรรมการลงสำรวจพื้นที่และประชุมหารือฯ เมื่อ 17 - 18 กันยายน 2567

2) ร่วมกับจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งที่ 6/2567 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2567 พิจารณาให้มีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน จากศูนย์รวมผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการของเสียเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นที่ปรึกษาด้านการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช ต่อมาได้มีคำสั่งจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ 5602/2567 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2567 แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้กับจังหวัดนครศรีธรรมราช

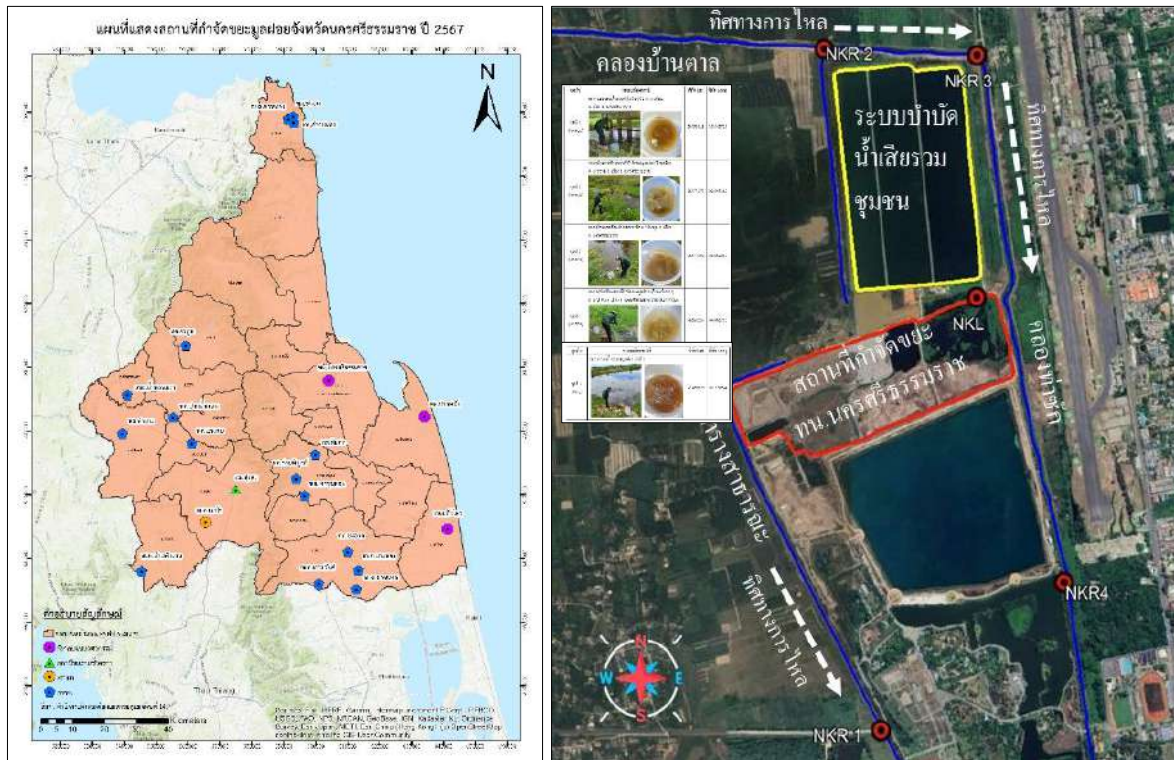
3) ร่วมกับจังหวัดนครศรีธรรมราช จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งเน้นการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพที่ต้นทาง ให้แก่กลุ่มเป้าหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 จังหวัด กล่าวคือ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพัทลุง เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2567 ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยคณะที่ปรึกษาด้านการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช (ศูนย์รวมผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการของเสียเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน) สนับสนุนวิทยากร และมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกว่า 270 แห่ง

รูปที่ 6 ภาพกิจกรรมการจัดฝึกอบรมฯ เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

4) ลงพื้นที่สำรวจและให้คำแนะนำสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอื่น ๆ ที่เหลือ จำนวน 20 แห่ง (ภาพรวมทั้งจังหวัด) เพื่อให้คำแนะนำในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเน้นบ่อขยะที่เป็น Cluster ที่รองรับขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยทิ้งในบ่อขยะเทศบาลนครนครศรีธรรมราชเดิม โดยลงพื้นที่ในช่วงเดือนมกราคม และเดือนกรกฎาคม 2567

5) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำพิพากษาดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการเฝ้าระวังติดตาม และตรวจสอบการรั่วไหลและปนเปื้อนของน้ำเสียและมลพิษจากบ่อขยะพิพาทดังกล่าวอย่างต่อเนื่องแล้ว โดยการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2566 – (ล่าสุด) เดือนกันยายน 2567 รวม 5 ครั้ง และได้รายงานให้เทศบาลนครนครราชสีมา และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมาทราบด้วยแล้ว

รูปที่ 7 ภาพรวมบ่อขยะจังหวัดนครศรีธรรมราช และ จุดเฝ้าระวัง ติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำ

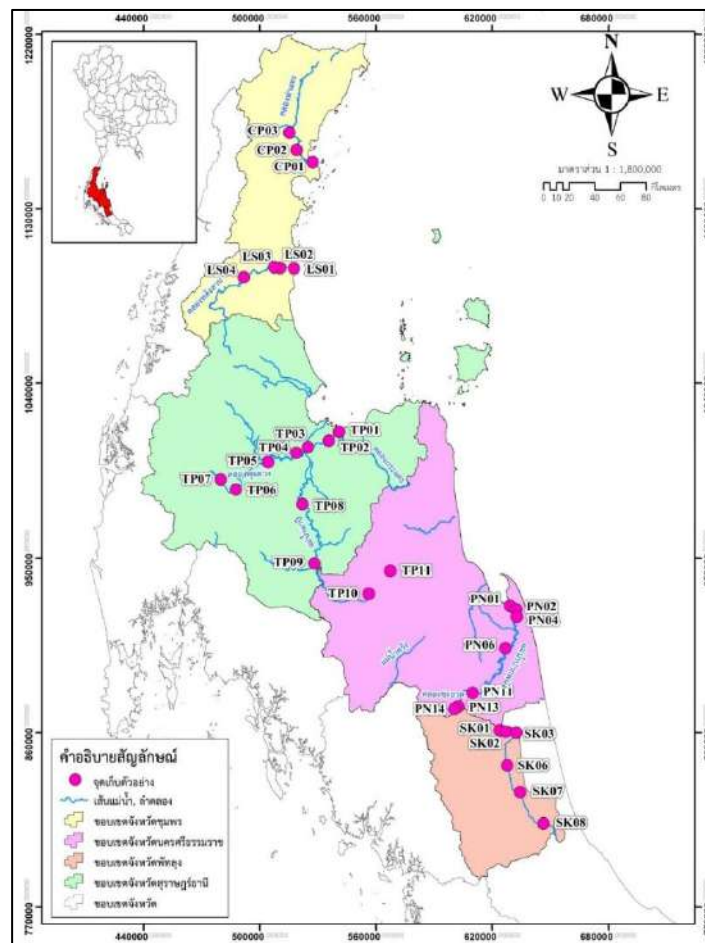
นอกจากนี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้เข้าร่วมการประชุมติดตามการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ร่วมกับจังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านกลไกการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราชอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

บทที่ 3 สถานการณ์คุณภาพน้ำ

3.1 คุณภาพน้ำผิวดิน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน บริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี 2567 ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน และลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา บางส่วน จำนวน 4 ครั้ง ครอบคลุม 4 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง จำนวน 31 จุด ใน 9 แหล่งน้ำหลัก ได้แก่ แม่น้ำชุมพร จำนวน 3 จุด แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง จำนวน 2 จุด แม่น้ำหลังสวนตอนบน จำนวน 2 จุด แม่น้ำตาปิตอนล่าง จำนวน 6 จุด แม่น้ำพุมดวง จำนวน 4 จุด แม่น้ำตาปิตอนบน จำนวน 1 จุด แม่น้ำปากพนัง จำนวน 7 จุด ทะเลน้อย จำนวน 3 จุด และทะเลหลวง จำนวน 3 จุด (รูปที่ 8 และตารางภาคผนวก ก-1) โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ 2567
- ครั้งที่ 2 เดือนเมษายน - พฤษภาคม 2567
- ครั้งที่ 3 เดือนกรกฎาคม 2567
- ครั้งที่ 4 เดือนพฤศจิกายน 2567

รูปที่ 8 แผนที่แสดงจุดเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน

3.1.1 สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

■ สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ กำหนด ดังนี้

1) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน **ประเภทที่ 2** เป็นแหล่งน้ำแหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภค โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน เพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำ การประมง การว่ายน้ำ และกีฬาทางน้ำ จำนวน 2 แหล่งน้ำ ได้แก่ **แม่น้ำหลังสวนตอนบน และแม่น้ำตาปีตอนบน**

2) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน **ประเภทที่ 3** เป็นแหล่งน้ำแหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภค โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และเพื่อการเกษตร จำนวน 5 แหล่งน้ำ ได้แก่ **แม่น้ำชุมพร แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง แม่น้ำตาปีตอนล่าง แม่น้ำพุมดวง และแม่น้ำปากพนัง**

3) แหล่งน้ำที่กรมควบคุมมลพิษไม่ได้มีการกำหนดประเภทคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินไว้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน **ประเภทที่ 3** เป็นแหล่งน้ำแหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภค โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และเพื่อการเกษตร จำนวน 2 แหล่งน้ำ ได้แก่ **ทะเลน้อย และทะเลหลวง**

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี 2567 จำนวน 9 แหล่งน้ำ พบว่า

- **คุณภาพน้ำแม่น้ำชุมพร** เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 25 และไม่เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 75
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำหลังสวนตอนล่าง** เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 25 และไม่เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 75
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำหลังสวนตอนบน** ไม่เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 100
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำตาปีตอนล่าง** เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 50 และไม่เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 50
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำพุมดวง** เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 50 และไม่เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 50
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำตาปีตอนบน** เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 100
- **คุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง** เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 50 และไม่เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ ร้อยละ 50
- **คุณภาพน้ำทะเลน้อย** เป็นไปตามประเภทที่กำหนด (ประเภทที่ 3) ร้อยละ 25 และไม่เป็นไปตามประเภทที่กำหนด (ประเภทที่ 3) ร้อยละ 50
- **คุณภาพน้ำทะเลหลวง** เป็นไปตามประเภทที่กำหนด (ประเภทที่ 3) ร้อยละ 75 และไม่เป็นไปตามประเภทที่กำหนด (ประเภทที่ 3) ร้อยละ 25

■ สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี 2567

เมื่อพิจารณาแนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน โดยใช้ค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index ; WQI)^{1/} พบว่า (ตารางที่ 4)

● **ครั้งที่ 1** คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละ 3 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 94) อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 55 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 82) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 29 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 65) และอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 13 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 58)

● **ครั้งที่ 2** คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละ 16 (WQI เท่ากับ 93) อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 42 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 80) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 32 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 66) และอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 10 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 52)

● **ครั้งที่ 3** คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละ 10 (WQI เท่ากับ 92) อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 42 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 78) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 35 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 64) และอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 13 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 56)

● **ครั้งที่ 4** คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 35 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 83) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 29 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 66) และอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 35 (WQI เฉลี่ย เท่ากับ 58)

ภาพรวมแนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ในปี 2567 พบว่า ค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) เฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 74 แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนี้

● แม่น้ำชุมพร	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 73)
● แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 65)
● แม่น้ำหลังสวนตอนบน	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 79)
● แม่น้ำตาปีตอนล่าง	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 72)
● แม่น้ำพุมดวง	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 73)
● แม่น้ำตาปีตอนบน	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 88)
● แม่น้ำปากพนัง	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 70)
● ทะเลน้อย	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 69)
● ทะเลหลวง	คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	(WQI เฉลี่ยเท่ากับ 80)

^{1/} ดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index, WQI) ของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อใช้อธิบายคุณภาพน้ำทั่วไป ซึ่งนำค่าของดัชนีชี้วัดคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ มาคิดคำนวณ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (Dissolved Oxygen : DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และแอมโมเนีย (Total Ammonia : NH₃) มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-100 โดยเกณฑ์คุณภาพน้ำได้ดังนี้ คะแนน 0-30 คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก , 31-60 คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม , 61-70 คุณภาพน้ำพอใช้ , 71-90 คุณภาพน้ำดี , 91-100 คุณภาพน้ำดีมาก

ตารางที่ 4 สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี 2567

เกณฑ์ คุณภาพน้ำ	ช่วงเวลาตรวจวัดคุณภาพน้ำ				สรุปคุณภาพน้ำ
	ม.ค. - มี.ค. 67	เม.ย. - มิ.ย. 67	ก.ค. - ก.ย. 67	ต.ค. - ธ.ค. 67	
 ดีมาก	-	แม่น้ำตาปีตอนบน(94)	-	-	-
 ดี	แม่น้ำชุมพร(79) แม่น้ำหลังสวนตอนบน(79) แม่น้ำตาปีตอนล่าง(71) แม่น้ำพุมดวง(78) แม่น้ำตาปีตอนบน(80) ทะเลน้อย(75) ทะเลหลวง(86)	แม่น้ำชุมพร(82) แม่น้ำหลังสวนตอนบน(77) แม่น้ำตาปีตอนล่าง(72) แม่น้ำพุมดวง(82) ทะเลน้อย(71) ทะเลหลวง(78)	แม่น้ำหลังสวนตอนบน(83) แม่น้ำตาปีตอนบน(88) แม่น้ำปากพนัง(77) ทะเลหลวง(83)	แม่น้ำหลังสวนตอนบน(78) แม่น้ำตาปีตอนล่าง(76) แม่น้ำตาปีตอนบน(88) ทะเลหลวง(72)	แม่น้ำชุมพร(73) แม่น้ำหลังสวนตอนบน(79) แม่น้ำตาปีตอนล่าง(72) แม่น้ำพุมดวง(73) แม่น้ำตาปีตอนบน(88) ทะเลหลวง(80)
 พอใช้	แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง(65) แม่น้ำปากพนัง(68)	แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง(67) แม่น้ำปากพนัง(69)	แม่น้ำชุมพร(70) แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง(65) แม่น้ำตาปีตอนล่าง(68) แม่น้ำพุมดวง(62) ทะเลน้อย(63)	แม่น้ำชุมพร(62) แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง(63) แม่น้ำพุมดวง(68) แม่น้ำปากพนัง(65) ทะเลน้อย(64)	แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง(65) แม่น้ำปากพนัง(70) ทะเลน้อย(69)
 เสื่อมโทรม	-	-	-	-	-
 เสื่อมโทรมมาก	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าคะแนน WQI ของแต่ละแหล่งน้ำ (คะแนน WQI 0 – 30 = เสื่อมโทรมมาก, คะแนน WQI 31 – 60 = เสื่อมโทรม, คะแนน WQI 61 – 70 = พอใช้, คะแนน WQI 71 – 90 = ดี และ คะแนน WQI 91 – 100 = ดีมาก)

3.1.2 แนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินช่วง 5 ปี (ปี 2563-2567)

แนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินปี 2567 เทียบกับปี 2566 พบว่า ในปี 2567 แหล่งน้ำผิวดิน ทั้ง 9 แหล่งน้ำ มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 6 แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำชุมพร แม่น้ำหลังสวนตอนบน แม่น้ำตาปิตอนล่าง แม่น้ำพุมดวง แม่น้ำตาปิตอนบน และทะเลหลวง คิดเป็นร้อยละ 67 และแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ จำนวน 3 แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง แม่น้ำปากพนัง และทะเลน้อย ร้อยละ 33 โดยมีดัชนีคุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ ค่าออกซิเจนละลาย (DO) , ค่าความสกปรกในรูป สารอินทรีย์ (BOD) , ค่าการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และค่าการปนเปื้อนของ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) อาจเนื่องมาจากสาเหตุน้ำเสียบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำไหลลงสู่แหล่งน้ำ และการเลี้ยงสัตว์ใกล้แหล่งน้ำ

แนวโน้มคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2563 – 2567 พบว่า แหล่งน้ำที่มีคุณภาพ น้ำดีขึ้น จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ แม่น้ำชุมพร แหล่งน้ำส่วนใหญ่มีคุณภาพน้ำคงที่ จำนวน 8 แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง แม่น้ำหลังสวนตอนบน แม่น้ำตาปิตอนล่าง แม่น้ำพุมดวง แม่น้ำตาปิตอนบน แม่น้ำ ปากพนัง ทะเลน้อย และทะเลหลวง (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 5 ค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI) ตั้งแต่ปี 2563 – 2567

แหล่งน้ำ	ค่า WQI ^{1/}					แนวโน้มคุณภาพน้ำ ^{2/}
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	
แม่น้ำชุมพร	69	66	71	71	73	ดีขึ้น
แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง	66	64	72	72	65	คงที่
แม่น้ำหลังสวนตอนบน	77	71	73	84	79	คงที่
แม่น้ำตาปิตอนล่าง	68	74	72	74	72	คงที่
แม่น้ำพุมดวง	67	73	78	78	73	คงที่
แม่น้ำตาปิตอนบน	83	91	77	94	88	คงที่
แม่น้ำปากพนัง	64	74	72	73	70	คงที่
ทะเลน้อย	72	72	76	74	69	คงที่
ทะเลหลวง	71	75	76	72	80	คงที่

หมายเหตุ : ^{1/} คะแนน WQI 0 – 30 = เสื่อมโทรมมาก, คะแนน WQI 31 – 60 = เสื่อมโทรม, คะแนน WQI 61 – 70 = พอใช้, คะแนน WQI 71 – 90 = ดี และ คะแนน WQI 91 – 100 = ดีมาก

^{2/} วิเคราะห์แนวโน้มคุณภาพน้ำแม่น้ำสายหลักโดยใช้ค่า WQI ตามหลักเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ

3.1.3 สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำ

จากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี 2567 เทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินตามประเภทที่ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง การกำหนดประเภทของแหล่งน้ำกำหนด จำนวน 9 แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำชุมพร แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง แม่น้ำหลังสวนตอนบน แม่น้ำตาปีตอนล่าง แม่น้ำพุมดวง แม่น้ำตาปีตอนบน แม่น้ำปากพนัง ทะเลน้อยและทะเลหลวง พบว่า พารามิเตอร์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ ค่าออกซิเจนละลาย (DO) ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) ค่าการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และค่าการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) โดยสาเหตุของแหล่งน้ำที่มีความสกปรกในรูปสารอินทรีย์สูง มาจากน้ำเสียจากแหล่งชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม โรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ได้ผ่านการบำบัด (ตารางที่ 6 และตารางภาคผนวก ก-2) และในปี 2567 พบว่า ค่าปริมาณโลหะหนักที่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำ (ตารางภาคผนวก ก-3)

การแก้ไขปัญหาน้ำให้มีคุณภาพน้ำดีขึ้น ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาน้ำ ควรมีการจัดการตั้งแต่ครัวเรือน โดยการรณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้น้ำเพื่อลดปริมาณน้ำเสียและมีการจัดการน้ำเสียที่ต้นทาง โดยการบำบัดน้ำเสียที่บ้านเรือน หรือน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน หรือส่งเสริมให้มีการบำบัดน้ำเสียในบ้านเรือนเบื้องต้นโดยใช้ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำกับดูแลและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายให้แหล่งกำเนิดมลพิษต้องมีระบบบำบัดน้ำเสีย และระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด รวมทั้งการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจากระบบบำบัดน้ำเสียมาใช้ประโยชน์ในการเกษตร จะเป็นการลดปริมาณน้ำทิ้งที่จะระบายลงแหล่งน้ำสาธารณะ ในด้านการเกษตรกรรม ควรลดการใช้ปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการนำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยอินทรีย์ และใช้ปุ๋ยในปริมาณที่เหมาะสม ไม่มากเกินไป จนตกค้างสะสมบนหน้าดิน รวมถึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายแก่เกษตรกร

ปัญหาคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินและแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำใน ปี 2567 สามารถสรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ปัญหาคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน และแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำ

ลำดับ	แหล่งน้ำ (จุดเก็บที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ)	พารามิเตอร์ที่ ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
แหล่งน้ำที่กำหนดเป็นประเภทที่ 2 แหล่งน้ำที่ได้น้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภคได้ผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน เพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำ การประมง การว่ายน้ำ และกีฬา ทางน้ำ (2 แหล่งน้ำ)				
1.	แม่น้ำหลังสวนตอนบน - สะพานถนนเพชรเกษม (เส้น41) ต.ชั้นเงิน อ.หลังสวน จ.ชุมพร (LS03) - วัดปึงหวาน บ.ทอนพงษ์ ต.ปึงหวาน อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร (LS04)	BOD , TCB , FCB	น้ำเสียจากชุมชน	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - ควรมีการสำรวจการเลี้ยงสัตว์ใกล้แหล่งน้ำ และติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำ ควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนรื้อน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง
2.	แม่น้ำตาปีตอนบน	ไม่มี	-	-

ตารางที่ 6 ปัญหาคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน และแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษ (ต่อ)

ลำดับ	แหล่งน้ำ (จุดเก็บที่มีปัญหามลพิษ)	พารามิเตอร์ที่ ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
แหล่งน้ำที่กำหนดเป็นประเภทที่ 3 แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภคโดยการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และเพื่อการเกษตร (7 แหล่งน้ำ)				
3	แม่น้ำชุมพร - ถนนเพชรเกษม(กม.487) บ.ปากแพรก ต.นาเกาะตาม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร (CP01) - คลองท่าตะเภา บ.ปากคลอง ต.ท่ายาง อ.เมือง จ.ชุมพร (CP02) - ถนนเพชรเกษม(กม.487) บ.ปากแพรก ต.นาเกาะตาม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร (CP03)	BOD , TCB , FCB	น้ำเสียจาก ชุมชน (ท่าเทียบเรือ, แพปลา) พื้นที่ เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูล คุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจาก ประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - ควรมีการสำรวจการเลี้ยงสัตว์ใกล้แหล่งน้ำ และติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลง แหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมี ระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนรื้อน้ำในการไม่ทิ้ง ขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการ รณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของ แหล่งกำเนิดมลพิษให้ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - อปท. รณรงค์ลดการใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมี ทางการเกษตร
4	แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง - สะพาน (ทล.4002) ต.แหลมทราย อ.หลังสวน จ.ชุมพร(LS02)	BOD , TCB	น้ำเสียจาก ชุมชน พื้นที่ เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูล คุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจาก ประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลง แหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมี ระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูล คุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจาก ประชาชนรื้อน้ำในการไม่ทิ้ง ขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการ รณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. กำชับให้โรงงานอุตสาหกรรมปฏิบัติ ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
5	แม่น้ำตาปีตอนล่าง - ท่าเรือท่าทอง บ.ปากน้ำ ต.ตลาด อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี (TP01) - ท่าเรือบ้านดอน (สนง.เจ้าท่า ภูมิภาค) ต.ตลาด อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี (TP02) - สะพานจุลจอมเกล้า (ทล.4153) ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี (TP03) - สะพานข้ามแม่น้ำตาปี ทต.เคียนซา ต.เคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี (TP08)	BOD , FCB	น้ำเสียจาก ชุมชน โรงงาน อุตสาหกรรม พื้นที่ เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูล คุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจาก ประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - ควรมีการสำรวจการเลี้ยงสัตว์ใกล้แหล่งน้ำ และติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลง แหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำ ควรมี ระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนรื้อน้ำในการไม่ทิ้ง ขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการ รณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของ แหล่งกำเนิดมลพิษให้ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - อปท. รณรงค์ลดการใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมี ทางการเกษตร

ตารางที่ 6 ปัญหาคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน และแนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ (ต่อ)

ลำดับ	แหล่งน้ำ (จุดเก็บที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ)	พารามิเตอร์ที่ ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
6	แม่น้ำพุมดวง - สะพานพุมดวง หน้าโรงงานสุรา (ทล.41) ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี (TP04) - สะพานท่าสิงขร (วัดถ้ำสิงขร) ต.ถ้ำสิงขร อ.ศรีวิชัย จ.สุราษฎร์ธานี (TP05) - สะพานพุมดวง บ้านตาขุน (ทช.3062) อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี (TP06) - สะพานคลองพะแสง ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี (TP07)	BOD , TCB ,FCB	น้ำเสียจากชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - ควรมีการสำรวจการเลี้ยงสัตว์ใกล้แหล่งน้ำ และติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำ ควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง
7	แม่น้ำปากพั่น - ปากแม่น้ำปากพั่น (ท่าเทียบเรือประมงปากพั่น) ต.ฝั่งตะวันออก อ.ปากพั่น จ.นครศรีธรรมราช (PN01) - ท่าเรือข้ามฟาก บ.ปากพั่น ต.ฝั่งตะวันออก อ.ปากพั่น จ.นครศรีธรรมราช (PN02) - บริเวณเหนือประตูระบายน้ำ อุทกวิทยาประสิทธิ์ ต.หูล่อง อ.ปากพั่น จ.นครศรีธรรมราช (PN04) - ศาลาสันติชัย (ทล.4045) ต.บ้านกลาง อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช (PN06) - คลองชะอวด ทต.ชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช (PN11) - ท้ายเขื่อนไม้เสียบ บ.ไม้เสียบ ต.เกาะขันธุ์ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช (PN13) - เขื่อนเขื่อนไม้เสียบ บ.ไม้เสียบ ต.เกาะขันธุ์ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช (PN14) - คลองชะอวด เขตตต.ชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช (PN11) - เขื่อนเขื่อนไม้เสียบ บ.ไม้เสียบ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช (PN14)	DO ,BOD , TCB ,FCB	น้ำเสียจากชุมชน (ตลาด) พื้นที่เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำ ควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษให้ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - อปท. รณรงค์ลดการใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีทางการเกษตร

ตารางที่ 6 ปัญหาคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน และแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษ (ต่อ)

ลำดับ	แหล่งน้ำ (จุดเก็บที่มีปัญหามลพิษ)	พารามิเตอร์ที่ ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
8	ทะเลน้อย - หมู่บ้านทะเลน้อย ต.พนาสูง อ.ควนขนุน จ.พัทลุง (SK01) - คลองนางเรียม ต.ควนขนุน อ.ควนขนุน จ.พัทลุง (SK03)	DO , BOD , FCB	น้ำเสียจากชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง
9	ทะเลหลวง - ปากคลองลำปำ ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง (SK06)	DO , BOD	น้ำเสียจากชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง

รูปที่ 9 แสดงภาพกิจกรรมการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน

3.2 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก

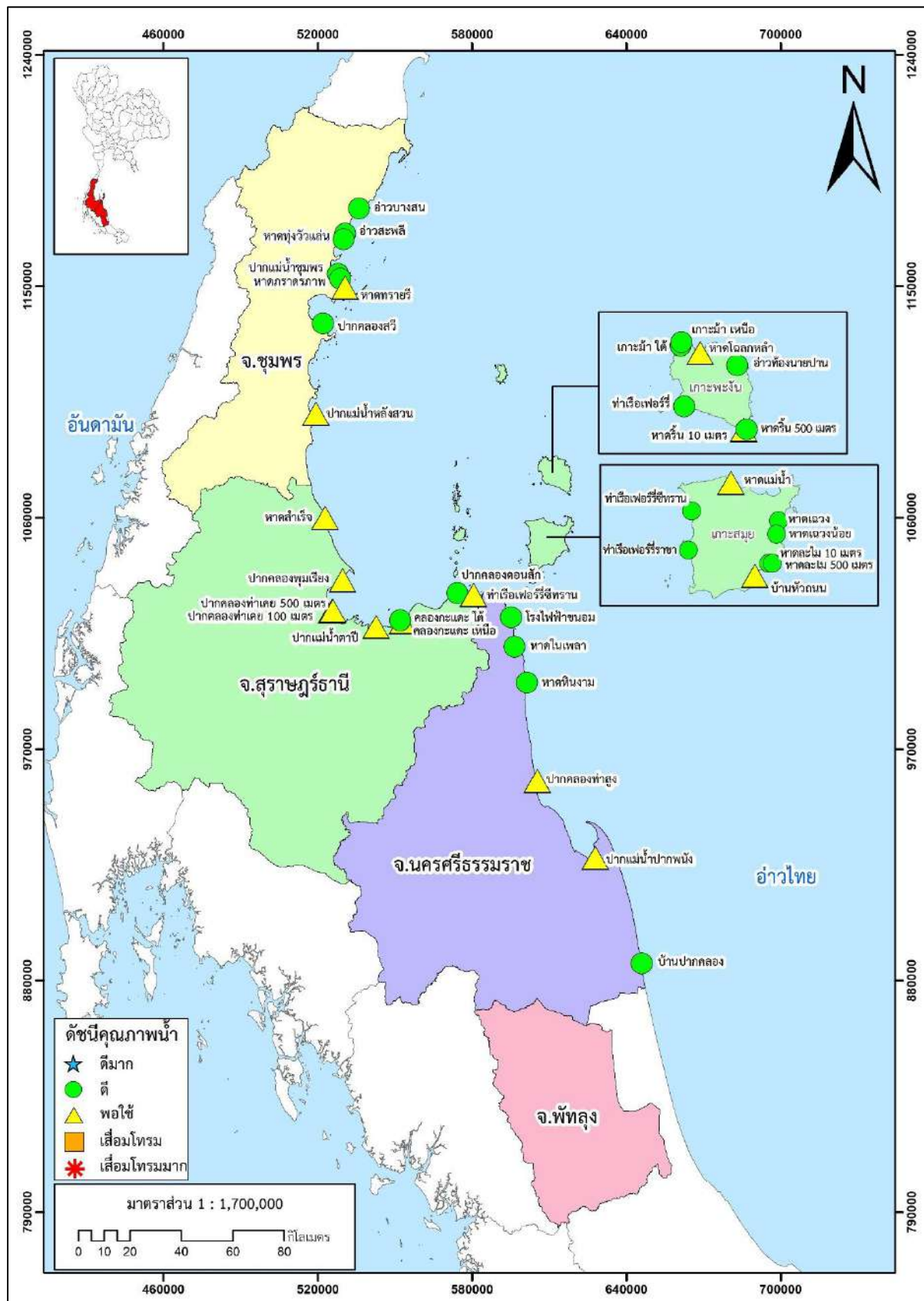
3.2.1 สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก โดยทำการเก็บตัวอย่างน้ำทะเล จำนวน 2 ครั้งต่อปี ในช่วงฤดูร้อน (เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม) และช่วงฤดูฝน (เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม) เพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ครอบคลุม พื้นที่จังหวัดชุมพร จำนวน 8 จุด จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 24 จุด และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6 จุด รวมทั้งสิ้น 38 จุด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล² ได้แก่ ประเภทที่ 1 เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 11 จุด ประเภทที่ 2 เพื่อการอนุรักษ์แหล่งปะการัง จำนวน 17 จุด ประเภทที่ 3 เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 8 จุด และประเภทที่ 6 สำหรับเขตชุมชน จำนวน 2 จุด

การประเมินคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตกในภาพรวม ปี 2567 โดยใช้ค่าดัชนีคุณภาพน้ำทะเล³ พบว่า คุณภาพน้ำทะเล อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 61 และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 39 (รูปที่ 14 และตารางที่ 7) พบว่า พารามิเตอร์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานแหล่งน้ำทะเลกำหนด ได้แก่ ความเป็นกรด-ด่าง (pH) จำนวน 1 จุด ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$) จำนวน 8 จุด แอมโมเนียรวม (Total NH_3) จำนวน 20 จุด ไนเตรต-ไนโตรเจน ($\text{NO}_3^-\text{-N}$) จำนวน 3 จุด แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) จำนวน 4 จุด แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) จำนวน 11 จุด แบคทีเรียกลุ่มเอนเทอโรคอคโค (Enterococci) จำนวน 2 จุด และปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนรวม (TPH) จำนวน 5 จุด

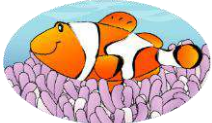
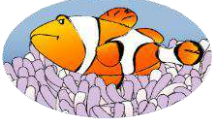
² มาตรฐานแหล่งน้ำทะเล ได้แบ่งคุณภาพน้ำทะเลเพื่อการใช้ประโยชน์ในเขตน่านน้ำไทยเป็น 6 ประเภท ประเภทที่ 1 เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ประเภทที่ 2 เพื่อการอนุรักษ์แหล่งปะการัง ประเภทที่ 3 เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประเภทที่ 4 เพื่อการนันทนาการ ประเภทที่ 5 เพื่อการอุตสาหกรรมและท่าเรือ และประเภทที่ 6 สำหรับเขตชุมชน

³ ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index : MWQI) ของกรมควบคุมมลพิษ ประเมินสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลโดยรวมมีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 100 โดยช่วงคะแนน 0 - 25 จัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก ช่วงคะแนนมากกว่า 25 - 50 จัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ช่วงคะแนนมากกว่า 50 - 80 จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ช่วงคะแนนมากกว่า 80 - 90 จัดอยู่ในเกณฑ์ดี และช่วงคะแนนมากกว่า 90 - 100 จัดอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยคำนวณจากข้อมูลคุณภาพน้ำทะเล 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (DO) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$) ไนเตรต-ไนโตรเจน ($\text{NO}_3^-\text{-N}$) อุณหภูมิ (Temp.) สารแขวนลอย (SS) ความเป็นกรด-ด่าง (pH) แอมโมเนีย-ไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) โดยหากคุณภาพน้ำทะเลมีปริมาณสารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และสารเป็นพิษ (Toxic elements) เช่นปรอท (Hg) แคดเมียม (Cd) โครเมียมรวม (Total Cr) โครเมียมเฮกซะวาเลนต์ (Cr^{6+}) ตะกั่ว (Pb) ทองแดง (Cu) ไซยาไนต์ (CN^-) และพีซีบี (PCBs) เกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำทะเลจะมีค่าเป็น "0" โดยทันที

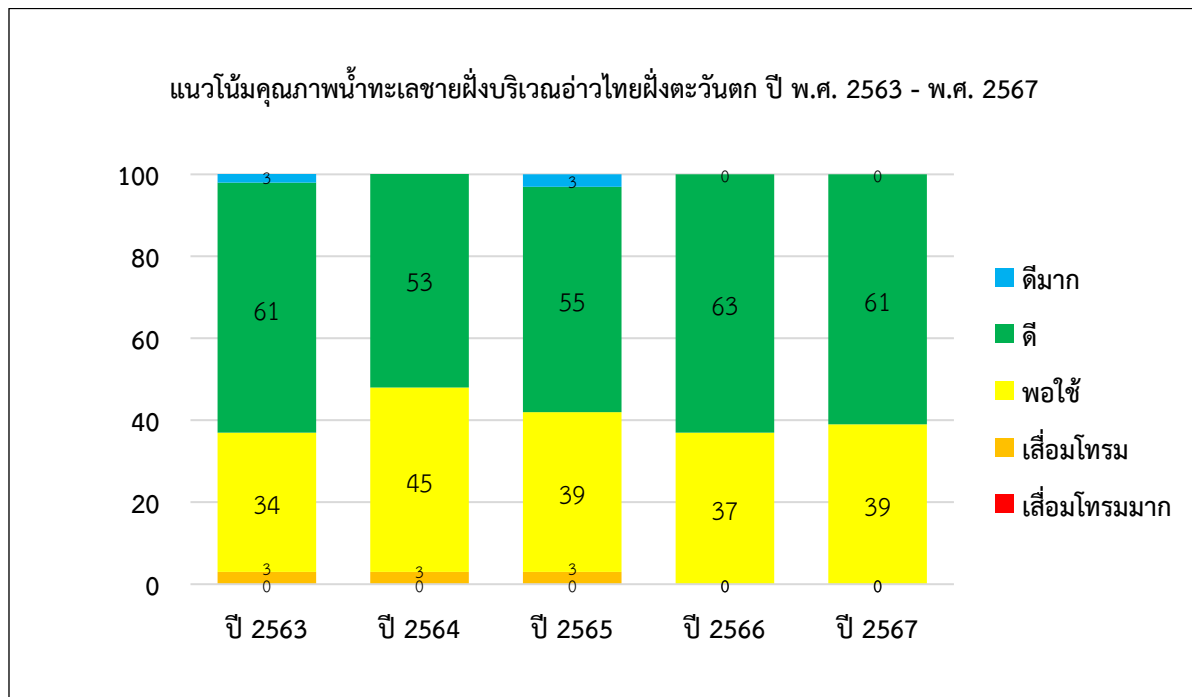
รูปที่ 10 แผนที่แสดงคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ปี 2567

ตารางที่ 7 แสดงสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก

สถานการณ์ คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง	อ่าวไทยฝั่งตะวันตก
 ดีมาก (MWQI > 90-100)	-
 ดี (MWQI > 80-90) จำนวน 23 จุด	จังหวัดชุมพร อ่าวบางสน, อ่าวสะพลี, หาดทุ่งวัวแล่น, ปากแม่น้ำชุมพร, หาดทรายดำ และปากคลองสวี จังหวัดสุราษฎร์ธานี, คลองกะแดะ ตอนใต้, ปากคลองดอนสัก, ท่าเรือเฟอร์รี่ชัตราน เกาะสมุย, หาดเฉวง และหาดเฉวงน้อย เกาะสมุย, หาดละไม ระยะ 10 เมตร และหาดละไม ระยะ 500 เมตร เกาะสมุย, ท่าเรือเฟอร์รี่ราชา เกาะสมุย, ท่าเรือเฟอร์รี่ เกาะพะงัน, อ่าวท้องนายปาน เกาะพะงัน, หาดรีน ระยะ 500 เมตร เกาะพะงัน, เกาะม้า ตอนใต้ และเกาะม้า ตอนเหนือ จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงไฟฟ้าขนอม, หาดโนนเพล, หาดหินงาม และบ้านปากคลอง
 พอใช้ (MWQI > 50-80) จำนวน 15 จุด	จังหวัดชุมพร หาดทรายรี และปากแม่น้ำหลังสวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี หาดสำโรง, ปากคลองพุมเรียง, ปากคลองท่าเคย ระยะ 500 เมตร, ปากคลองท่าเคย ระยะ 100 เมตร, ปากแม่น้ำตาปี, คลองกะแดะ ตอนเหนือ, ท่าเรือเฟอร์รี่ชัตราน ดอนสัก, หาดแม่น้ำเกาะสมุย, บ้านหัวถนน เกาะสมุย, หาดโฉลกหลำ เกาะพะงัน และหาดรีน ระยะ 10 เมตร เกาะพะงัน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากคลองท่าสูง และปากแม่น้ำปากพนัง
 เสื่อมโทรม (MWQI > 25-50)	-
 เสื่อมโทรมมาก (MWQI 0-25)	-

3.2.2 แนวโน้มสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก ช่วง 5 ปี (ปี พ.ศ. 2563 – พ.ศ. 2567)

เมื่อพิจารณาสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก ระหว่างปี พ.ศ. 2563-2567 พบว่า ค่าดัชนีคุณภาพน้ำทะเล มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ โดยมีสัดส่วนของดัชนีคุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดี มากกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไป เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2566 (รูปที่ 11)

รูปที่ 11 กราฟแสดงแนวโน้มคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก ปี พ.ศ. 2563 – พ.ศ. 2567

3.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำทะเล

การประเมินคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตกในปี 2567 พบว่า พารามิเตอร์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานแหล่งน้ำทะเลกำหนด ได้แก่ ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$) แอมโมเนียรวม (Total NH_3) ไนเตรท-ไนโตรเจน ($\text{NO}_3^-\text{-N}$) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) แบคทีเรียกลุ่มเอ็นเทอโรคอคโค (Enterococci) และปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอนรวม (TPH) ได้ดังนี้ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แสดงบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข

จุดเก็บตัวอย่าง	บริเวณ	พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหา	สาเหตุ/ปัญหา/แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
Cpnt1	อ่าวบางสน	TPH	มีเรือประมงจอดลอยลำในทะเล บริเวณชายฝั่งมีบ้านเรือน โรงแรม รีสอร์ทที่พัก	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน/เรือประมง ไม่ทิ้งขยะ น้ำมัน หรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน
Cpsp0	อ่าวสะพลี	$\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$ $\text{NH}_3\text{-N}$	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีท่าเทียบเรือประมง	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน/เรือประมง ไม่ทิ้งขยะ น้ำมัน หรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้ทิ้งสิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล
CpML5	ปากแม่น้ำหลังสวน	FCB	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีท่าเทียบเรือประมง มีแนวหินกันเป็นร่องน้ำยื่นลงไปในทะเล	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน/เรือประมง ไม่ทิ้งขยะ น้ำมัน หรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้ทิ้งสิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
Srsr0	หาดสำราญ	$\text{PO}_4^{3-}\text{-P}$ $\text{NH}_3\text{-N}$	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีป่าโกงกางอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะ หรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้ทิ้งสิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล

ตารางที่ 8 แสดงบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

จุดเก็บตัวอย่าง	บริเวณ	พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหา	สาเหตุ/ปัญหา/แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
Srds5	ปากคลองดอนสัก	FCB	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บมีเรือประมงแล่นผ่าน	- รมร.รค. ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งส่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล
Srfd1	ท่าเรือเฟอร์รี่ ชีทราน ดอนสัก	NH ₃ -N FCB	มีชุมชนท่าเทียบเรืออยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บมีป่าโกงกางอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ	- รมร.รค. ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน/เรือประมงไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งส่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษให้ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
Srps1	ท่าเรือเฟอร์รี่ ชีทรานเกาะสมุย	NH ₃ -N	มีชุมชน ท่าเทียบเรืออยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ	- รมร.รค. ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน/เรือประมงไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งส่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษให้ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
Srmn0	หาดแม่น้ำเกาะสมุย	NH ₃ -N TCB FCB Enterococci	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บมีท่อระบายน้ำเสียอยู่ใกล้จุดเก็บ	- รมร.รค. ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งส่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล

ตารางที่ 8 แสดงบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

จุดเก็บตัวอย่าง	บริเวณ	พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหา	สาเหตุ/ปัญหา/แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
Srcc0	หาดฉวางเกาะสมุย	NH ₃ -N	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีแหล่งกักตุนพีชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษให้ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
Srcn0	หาดฉวางน้อยเกาะสมุย	NH ₃ -N	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีแหล่งกักตุนพีชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ควบคุม กำกับ การระบายน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษให้ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
Srlm0	หาดละไม ระยะ 10 เมตรเกาะสมุย	NO ₃ -N	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีแหล่งกักตุนพีชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน
Srlm5	หาดละไม ระยะ 500 เมตรเกาะสมุย	NH ₃ -N	มีชุมชนอยู่บริเวณชายฝั่ง มีแหล่งกักตุนพีชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล
Srht0	บ้านหัวถนนเกาะสมุย	PO ₄ ³⁻ - P NH ₃ -N TCB FCB	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีห้วยทะเล	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล

ตารางที่ 8 แสดงบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

จุดเก็บตัวอย่าง	บริเวณ	พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหา	สาเหตุ/ปัญหา/แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
Srfs1	ท่าเรือเฟอร์รี่ราชาเกาะสมุย	NH ₃ -N	เป็นท่าเทียบเรือเฟอร์รี่ขนาดใหญ่มีแพลงก์ตอนพืชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน
Srfp1	ท่าเรือเฟอร์รี่เกาะพะงัน	NH ₃ -N	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บมีแพลงก์ตอนพืชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้ทั้งสิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล
Srpp1	หาดโฉลกหล้าเกาะพะงัน	NH ₃ -N FCB Enterococci	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บมีแพลงก์ตอนพืชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้ทั้งสิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล
Srat0	อ่าวท้องนายปานเกาะพะงัน	NH ₃ -N	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บมีแพลงก์ตอนพืชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้ทั้งสิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล
Srhr0	หาดรีน ระยะ 10 เมตร เกาะพะงัน	NH ₃ -N	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บมีแพลงก์ตอนพืชลอยอยู่ในทะเลบ้างเล็กน้อย	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน ไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้ทั้งสิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล

ตารางที่ 8 แสดงบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

จุดเก็บตัวอย่าง	บริเวณ	พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหา	สาเหตุ/ปัญหา/แหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
Nkmp5	ปากแม่น้ำปากพนัง	PO ₄ ³⁻ -P NH ₃ -N NO ₃ -N FCB	มีชุมชนอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ มีเรือประมงแล่นผ่าน มีพืชน้ำ เช่น สาหร่าย ลอยอยู่ในน้ำ มีป่าโกงกางอยู่ใกล้บริเวณจุดเก็บ	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน/เรือประมงไม่ทิ้งขยะ น้ำมัน หรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งสิ่งปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล
Nkpk1	บ้านปากคลอง	TPH	มีเรือประมงแล่นผ่าน และจอดเทียบท่าบริเวณชายฝั่ง	- รณรงค์ ขอความร่วมมือประชาชน/ชุมชน/เรือประมง ไม่ทิ้งขยะ น้ำมัน หรือสิ่งของต่างๆ ลงในทะเล - อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำ และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยตรง และติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งสิ่งปนเปื้อนลงทะเล ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมทะเลมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล

รูปที่ 12 ภาพกิจกรรมการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล

บทที่ 4

สถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชน

4.1 ขยะมูลฝอยชุมชน

4.1.1 ฐานข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ดำเนินการสำรวจข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยรายจังหวัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด คือ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพัทลุง จำนวนทั้งสิ้น 472 แห่ง แบ่งเป็น อปท. ที่มีการดำเนินการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน 306 แห่ง (ร้อยละ 64.83 ของ อปท. ทั้งหมด) และ อปท. ที่ไม่มีการดำเนินการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน 166 แห่ง (ร้อยละ 35.17 ของ อปท. ทั้งหมด) จากการสำรวจพบว่า มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ที่ต้นทาง/กลางทาง/ปลายทาง ขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดถูกต้อง/ไม่ถูกต้อง สรุปได้ดังตารางที่ 9

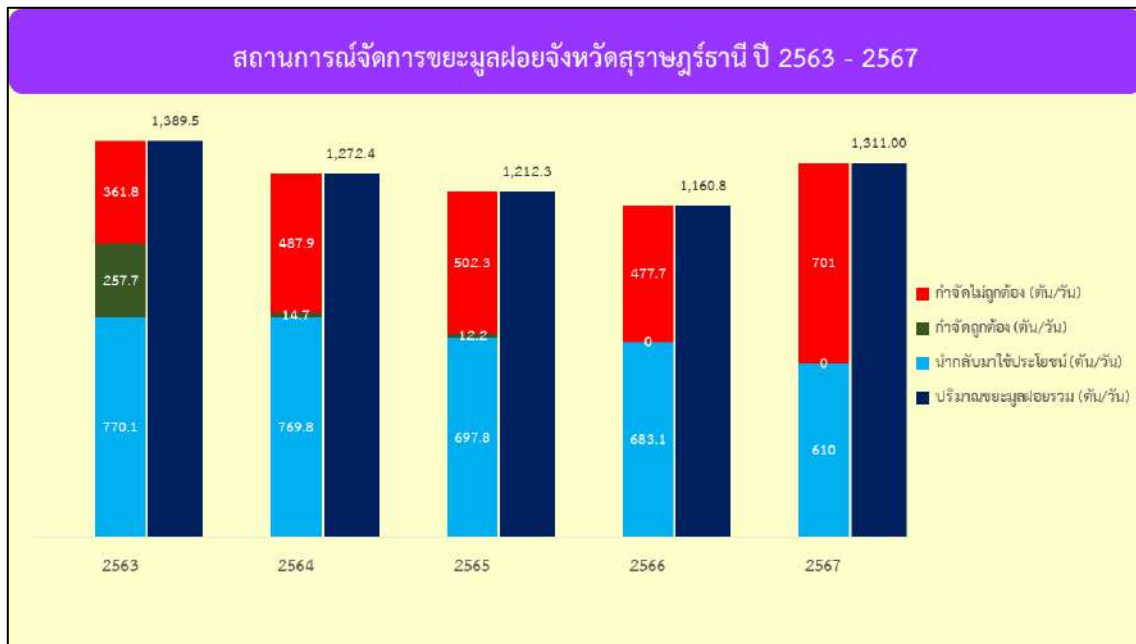
ตารางที่ 9 สรุปข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยทั้ง 4 จังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

จังหวัด	(A) ขยะที่เกิดขึ้น (ตัน/วัน)	(B) ขยะที่นำไปใช้ประโยชน์ (ตัน/วัน)	(C) ขยะที่กำจัด ถูกต้อง (ตัน/วัน)	(D) ขยะที่กำจัด ไม่ถูกต้อง (ตัน/วัน)	(B+C)/A ร้อยละขยะ ได้รับการจัดการ
สุราษฎร์ธานี	1,311	610	0	701	46.53
ชุมพร	517	224	53	240	53.58
นครศรีธรรมราช	1,120	528	20	572	48.93
พัทลุง	512	287	0	225	56.05
รวม	3,460	1,649	73	1,738	-

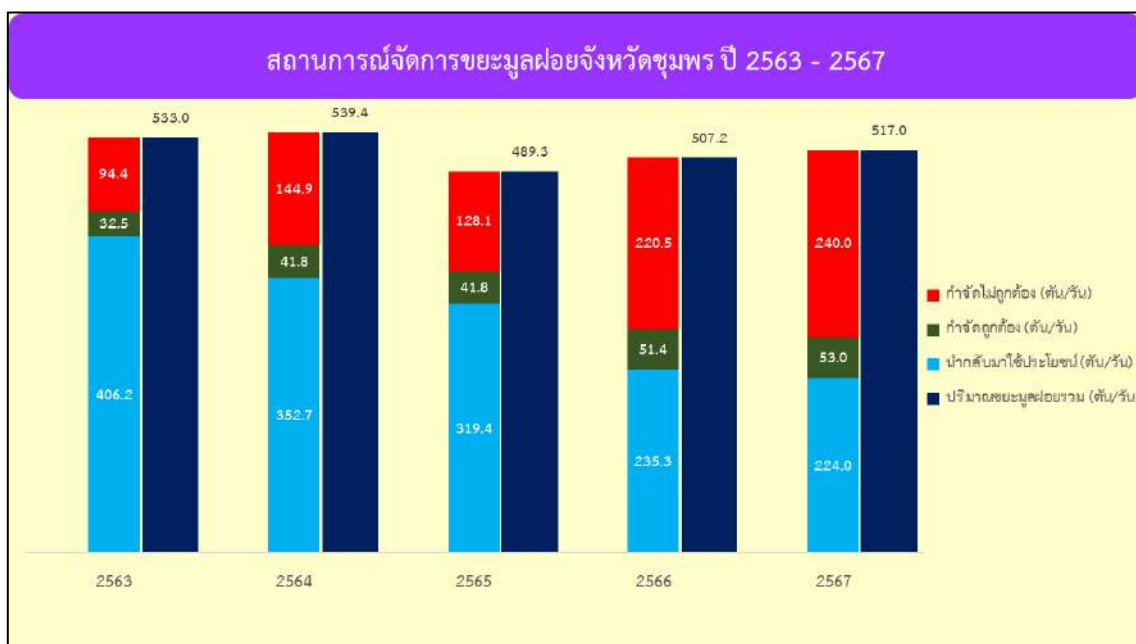
4.1.2 แนวโน้มปริมาณขยะมูลฝอย 3 ปี ย้อนหลัง

จากฐานข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ และขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัด ทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2563 (ปีฐาน) – ปี 2567 แยกรายจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบ พบว่า ทั้ง 4 จังหวัด ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคของประชาชน สำหรับปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์มีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้ปริมาณขยะที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีความเชื่อมโยงกับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย กล่าวคือ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการจะถูกพิจารณาว่าเป็นปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดไม่ถูกต้อง จะเห็นได้ว่าในปี 2567 จังหวัดสุราษฎร์ธานีและพัทลุง ไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ

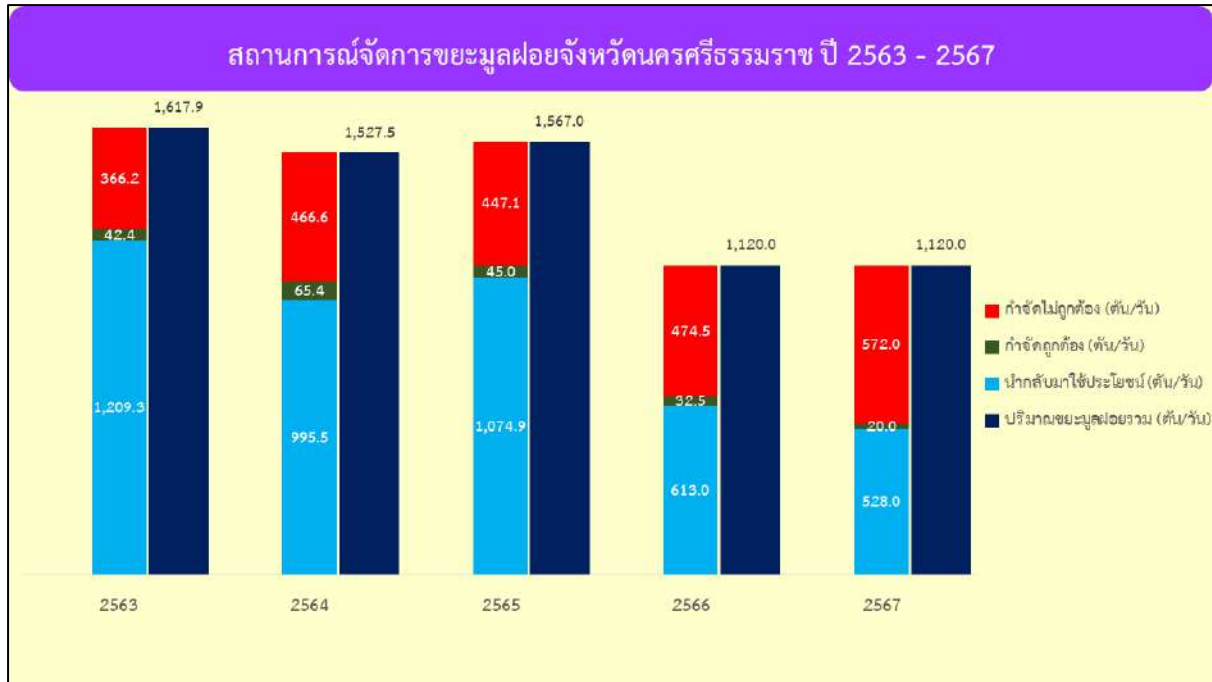
ซึ่งการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการนั้น มีปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคและต้องพิจารณาหลายประการ เช่น ขนาดพื้นที่ ปริมาณขยะที่เข้าสู่สถานที่กำจัด ลักษณะการเก็บขนขยะในพื้นที่ การคมนาคม สภาพภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัด รวมทั้ง ศักยภาพของบุคลากรในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครื่องจักรและอุปกรณ์ งบประมาณ ความเหมาะสมของที่ตั้ง ความอ่อนไหวในมิติด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ และการยอมรับของประชาชน โดยสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยย้อนหลังแยกรายจังหวัด แสดงดังรูปที่ 13 - 16

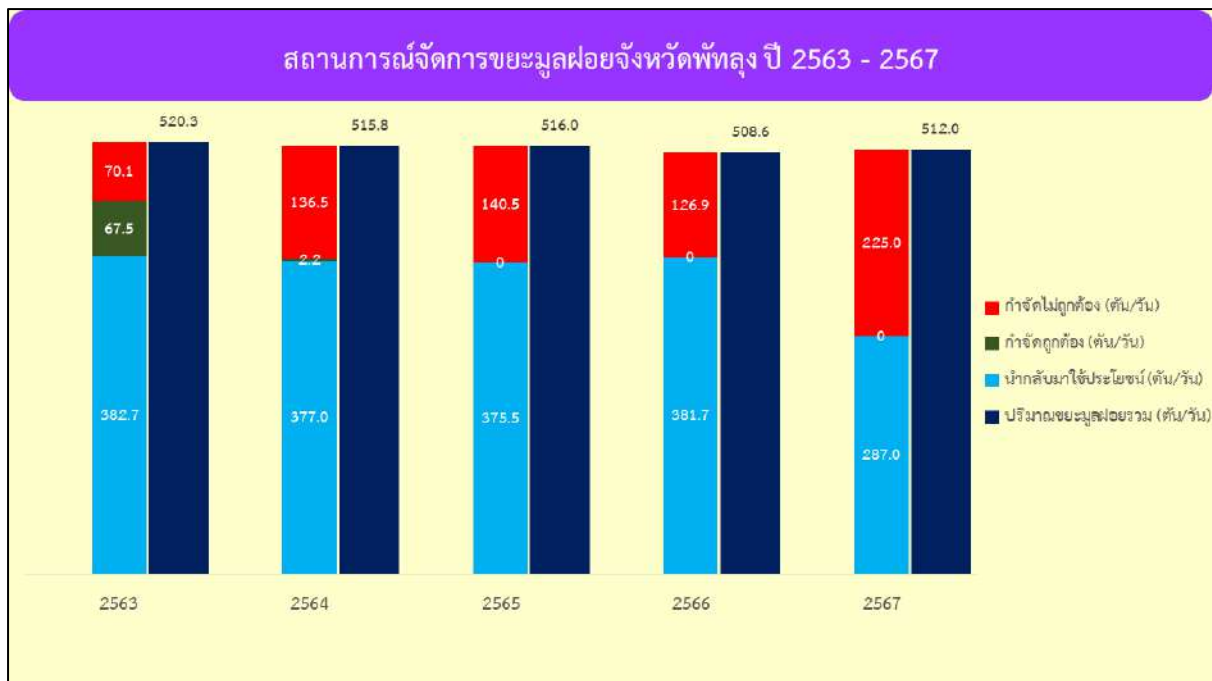
รูปที่ 13 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2563 - 2567

รูปที่ 14 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดชุมพร ระหว่างปี 2563-2567

รูปที่ 15 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างปี 2563-2567

รูปที่ 16 กราฟแสดงสถานการณ์จัดการขยะมูลฝอยจังหวัดพัทลุงระหว่างปี 2563-2567

4.1.3 สถานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอย

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ดำเนินการสำรวจและประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอยของ อบท. รายจังหวัด โดยใช้หลักเกณฑ์การประเมินของกรมควบคุมมลพิษตามใช้แบบสำรวจประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและขยะมูลฝอยตกค้าง (แบบ คพ. 1) และแบบสำรวจประเมินสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอย (แบบ คพ. 2) รวมทั้ง สรุปผลการสำรวจและประเมินฯ เพื่อจัดทำคำแนะนำทางวิชาการในการปรับปรุง/ยกระดับการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการในเบื้องต้น

จากการสำรวจสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอยในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2567 พบว่า มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้งสิ้น 71 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567) ประกอบด้วย

- 1) เทศบาลของรัฐ จำนวน 52 แห่ง
- 2) เทศบาลของเอกชน จำนวน 6 แห่ง
- 3) ฝักรกลบแบบวิศวกรรม จำนวน 2 แห่ง (ทม. หลังสวน และ เอกชนใน อบต. หัวไทร)
- 4) เตาเผา จำนวน 7 แห่ง
- 5) ลานเทกองเพื่อการคัดแยกชั่วคราว จำนวน 1 แห่ง (ทม.ทุ่งสง)

6) สถานียขนถ่าย จำนวน 3 แห่ง (ทม. เกาะสมุย ทต. เกาะพะงัน และ ทต. ท่ามะเตือ) ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอย สรุปได้ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 สรุปข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานียขนถ่ายขยะมูลฝอยทั้ง 4 จังหวัด

จังหวัด	รูปแบบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	จำนวนสถานที่กำจัด (แห่ง)				ผลการประเมิน ปี 2567		
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปิด/(เปิดเพิ่ม)	ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง
สุราษฎร์ธานี	เทศบาล (รัฐ) /	20	18	15	14	ปิด 1	-	14
	เทศบาล (เอกชน)	3	3	5	5	-	-	5
	ฝักรกลบแบบวิศวกรรม	1	1	-	-	-	-	-
	เตาเผา	1	2	3	2	เปลี่ยนเป็นสถานียขนถ่าย 1	-	2
	สถานียขนถ่าย	1	1	1	2	เปลี่ยนจากเตาเผา 1	-	2
ชุมพร	เทศบาล (รัฐ)	9	9	10	10	-	-	10
	ฝักรกลบแบบวิศวกรรม	2	2	1	1	-	1	-
	เตาเผา	4	3	4	3	ปิด 1	-	3
นครศรีธรรมราช	เทศบาล (รัฐ)	15	14	18	18	-	-	18
	เทศบาล (เอกชน)	1	1	-	-	-	-	-
	ลานเทกองชั่วคราว	1	1	1*	1*	-	-	1
	ฝักรกลบแบบวิศวกรรม	1	1	1	1	-	1	-
	เตาเผา	3	2	1	1	-	-	1
พัทลุง	เทศบาล (รัฐ)	9	9	10	10	ปิด 1 เปิดใหม่ 1	-	10
	เทศบาล (เอกชน)	1	1	1	1	-	-	1
	ฝักรกลบแบบวิศวกรรม	1	1	-	-	-	-	-
	เตาเผา	1	1	1	1	-	-	1
	สถานียขนถ่าย	1	1	1	1	-	-	1
รวม		81	76	73	71	-	2	69

หมายเหตุ : * เปลี่ยนรูปแบบการกำจัดขยะมูลฝอย จาก MBT เป็น ลานเทกองเพื่อการคัดแยกชั่วคราว ตั้งแต่ปี 2566

4.2 ของเสียอันตรายจากชุมชน

การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นระบบและถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนของจังหวัด จะใช้รูปแบบการแยกทิ้ง ณ ต้นทาง โดยจัดวางภาชนะรองรับหรือตู้แยกทิ้ง กำหนดจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน (Drop off) ตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน และมีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนในระดับจังหวัด

จากการรวบรวมข้อมูลการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนของ อบท. ทั้ง 4 จังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่า มีรูปแบบการจัดการคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ อบท. จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชนแล้วนำมาทิ้ง ณ จุดที่กำหนดหรือจัดกิจกรรมขยะแลกสิ่งของต่าง ๆ แล้วรวบรวมไว้ในที่เก็บรวบรวมชั่วคราวของ อบท. (จุดคัดแยกในชุมชน หรือสถานที่จัดเก็บชั่วคราวของ อบท. แล้วแต่กรณี) และขนส่งมารวมกันที่จุดนัดหมายของจังหวัดเพื่อส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ซึ่งเป็นเจ้าภาพรวบรวมภายในจังหวัดและส่งให้เอกชนนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง โดยจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร และจังหวัดพัทลุง มีการรณรงค์คัดแยกและรวบรวมซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก (โทรศัพท์ตั้งโต๊ะ จอภาพ คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ หม้อหุงข้าว ฯลฯ) เพื่อส่งไปกำจัดเพิ่มเติมจากของเสียอันตรายจากชุมชน 3 ประเภทหลัก อย่างเป็นรูปธรรม โดย อบจ. สุราษฎร์ธานี และ อบจ. ชุมพร ดำเนินการส่งกำจัดปีละ 1 ครั้ง ในขณะที่ อบจ. นครศรีธรรมราช และ อบจ. พัทลุง ดำเนินการส่งกำจัดปีละ 2 ครั้ง ทั้งนี้ข้อมูลปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่รวบรวมและส่งกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการสรุปได้ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่รวบรวมกำจัด (หน่วย : ตัน) ระหว่างปี 2560-2567

จังหวัด	ปี 60	ปี 61	ปี 62	ปี 63*	ปี 64	ปี 65	ปี 66	ปี 67
สุราษฎร์ธานี	5.00 (ม.ย. 60)	-	6.00 (ม.ย. 62)	-	-	-	17.00 (30 ส.ค. 66)	15.00 (5 ม.ย. 67)
ชุมพร	-	-	2.36 (16 ก.ย. 62)	0.95 (23 ก.ย. 63)	-	3.76 (10 พ.ค. 65) รวบรวมไว้ที่ศูนย์ฯ ไม่ได้ส่งไปกำจัด	6.46 (3.76/10 พ.ค.65 + 2.70/5 ม.ค.67) รวบรวมไว้ที่ศูนย์ฯ ไม่ได้ส่งไปกำจัด	7.16 (3.76/10 พ.ค.65 + 2.70/5 ม.ค.67 + 0.70/9 ก.ย.67) ส่งกำจัดวันที่ 6 ก.ย. 67
นครศรีธรรมราช	15.00 (6 ก.ค. 60)	10.00 (5 ก.ค. 61)	33.00 (20.0/4 ธ.ค. 61 + 13.0/17 ก.ย. 62)	20.92 (10.74/ม.ค. 63 + 10.18/ก.ค. 63)	9.45 (4 ก.พ. 64)	25.95 (13.98/24 ก.พ.65 + 12.0/21 ก.ค. 65)	17.06 (21 ก.ค. 66)	23.07 (13.64/25 มี.ค.67 + 9.43/26 มี.ย.67)
พัทลุง	3.49 (0.84/ปี 59 + 2.64/ปี 60 18 ส.ค. 60)	4.05 (31 ส.ค. 61)	8.87 (19 ธ.ค. 62)	8.84 (31 ก.ค. 63)	11.15 (17 ส.ค. 64)	17.28 (4.12/10 พ.ค. 65 + 13.16/21 ก.ย. 65)	18.05 (12.1/30 พ.ค. 66 + 5.95/11 ก.ย. 66)	14.31 (8.00/5 มี.ย.67 + 2.11/7 ส.ค.67 + 4.20/16 ส.ค.67)

หมายเหตุ * ในปี 2563 เริ่มส่งกำจัดซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (WEEE) อย่างเป็นรูปธรรมในจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดชุมพร

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่รวบรวมได้ ทั้ง 8 ปี ที่ผ่านมา พบว่าปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เข้าสู่ระบบการรวบรวมและกำจัดอย่างถูกต้อง มีเพิ่มมากขึ้น

4.3 การบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนพื้นที่เกาะ

การบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนพื้นที่เกาะในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญระดับโลก จำนวน 3 เกาะหลัก ประกอบด้วย เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 แห่ง กล่าวคือ

- เกาะสมุย จำนวน 1 แห่ง คือ เทศบาลนครเกาะสมุย
- เกาะพะงัน จำนวน 3 แห่ง คือ เทศบาลตำบลเกาะพะงัน เทศบาลตำบลเพชรพะงัน และเทศบาลตำบลบ้านใต้
- เกาะเต่า จำนวน 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลเกาะเต่า

โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง มีองค์ประกอบในการพิจารณาความเหมาะสมในการเลือกรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน อาทิ ขนาดพื้นที่ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ลักษณะการเก็บขนขยะในพื้นที่ การคมนาคม สภาพภูมิอากาศ ความอ่อนไหวในมิติด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ศักยภาพของบุคลากร เครื่องจักรและอุปกรณ์ และการยอมรับของประชาชน

รูปที่ 17 ภาพถ่ายดาวเทียม ณ เดือนธันวาคม 2567 เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า (ซ้ายไปขวา)

สถานการณ์และการจัดการขยะมูลฝอยของแต่ละเกาะ สรุปได้ดังนี้

1. เกาะสมุย มีพื้นที่ประมาณ ๒๒๗ ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ในปี พ.ศ. 2567 จำนวน 68,300 คน (ไม่รวมประชากรแฝง อีกประมาณสามเท่าของประชากรตามทะเบียนราษฎร) ลักษณะเด่นของเกาะสมุย คือ ระยะทางห่างจากฝั่งอำเภอดอนสัก ประมาณ 30 กิโลเมตร การเดินทางของนักท่องเที่ยวค่อนข้างสะดวก ทั้งทางเรือและเครื่องบิน ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ประมาณ 180 - 200 ตันต่อวัน (ในช่วง High Season สูงถึงประมาณ 200 ตันต่อวัน) มีการเก็บขนแบบแยกประเภท เฉพาะขยะอินทรีย์/เศษอาหาร ประมาณ 5 ตันต่อวัน เพื่อส่งไปเลี้ยงสัตว์-ทำปุ๋ยหมักอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ขยะอินทรีย์/เศษอาหารและขยะรีไซเคิลบางส่วน ได้รับการจัดการภายในครัวเรือน/สถานประกอบการ ขยะมูลฝอยทั่วไป ที่เหลือถูกส่งไปรวบรวมยังสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เนื่องจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมของเทศบาลนครเกาะสมุย (เตาเผาเก่าชำรุด และแปลงสภาพเป็นสถานีขนถ่าย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561) ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 42 ไร่ มีการใช้งานเต็มพื้นที่แล้ว

ปัจจุบัน (ณ เดือนมกราคม 2568) เทศบาลนครเกาะสมุยมีขยะเก้ตค้างสะสม ประมาณ 150,000 ตัน ลดลงจากประมาณ 300,000 ตัน เมื่อปี พ.ศ. 2561 เทศบาลฯ ดำเนินการโดยการจ้างเอกชนขนขยะออกไปกำจัดไปบนฝั่ง (ทั้งขยะใหม่รายวัน และขยะเก้ตค้างสะสม) โดยส่งไปกำจัดในพื้นที่เอกชนของเทศบาลตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ การขนส่งดังกล่าว เทศบาลฯ ใช้วิธีการบรรจุขยะเป็นก้อน บีบอัด และห่อหุ้มด้วยพลาสติกยึดสำหรับป้องกันการแพร่กระจายสู่สิ่งแวดล้อม (ก้อนละประมาณ 1 ตัน) เมื่อสะสมได้ประมาณ 400 - 500 ก้อน จะถูกลำเลียงขึ้นรถบรรทุกสิบล้อ

พร้อมคลุมผ้าใบ ไปยังท่าเทียบเรือเฉพาะ แล้วลำเลียงลงเรือลำเลียง (Barge) ขนาด 300 - 450 ตันกรอส เพื่อขนส่งไปยังท่าเทียบเรือในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ก่อนลำเลียงลงรถบรรทุกสิบล้อพร้อมคลุมผ้าใบไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในอำเภовеียงสระต่อไป

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2563 เทศบาลฯ ได้ศึกษาความเหมาะสมรูปแบบวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลนครเกาะสมุย โดยการจ้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบันและในอนาคตต่อไป

รูปที่ 18 ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทน. เกาะสมุย
โดย สคพ. 14 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2566

2. เกาะพะงัน มีพื้นที่ประมาณ 125 ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ในปี พ.ศ. 2567 จำนวน 16,703 คน (ไม่รวมประชากรแฝง) ประกอบด้วย ประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลเกาะพะงัน จำนวน 7,843 คน เทศบาลตำบลเพชรพะงัน จำนวน 5,434 คน และเทศบาลตำบลบ้านใต้ จำนวน 3,426 คน ลักษณะที่เด่นของเกาะพะงันคือ เป็นเกาะที่มี Full Moon Party นักท่องเที่ยวมีความหลากหลาย ทั้งกลุ่มเมืองและกลุ่มธรรมชาติ ทั้งนี้ พื้นที่ประมาณครึ่งเกาะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน การเดินทางมีเฉพาะทางเรือ เป็นเกาะที่อยู่ระหว่างเกาะสมุยและเกาะเต่า

เทศบาลตำบลเกาะพะงัน มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ ประมาณ 20 - 25 ตันต่อวัน (ในช่วง High Season สูงถึงประมาณ 25 ตันต่อวัน) ดำเนินการโดยจ้างเอกชนเก็บขนจากครัวเรือนและขนออกไปกำจัดบนฝั่งในพื้นที่เอกชนเทศบาลตำบลบ้านส้อง อำเภовеียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (มีการบีบอัดและห่อหุ้มขยะมูลฝอยด้วยพลาสติกลักษณะเดียวกับเทศบาลนครเกาะสมุย) โดยการจัดการขยะมูลฝอยก่อนหน้านี้ เทศบาลฯ จ้างเอกชนเก็บขนและกำจัดด้วยเตาเผาของเอกชนเองในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 5 ไร่ (กำจัดร่วมกับขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเพชรพะงัน) ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2563 เตาเผาเดิมชำรุด เทศบาลฯ จึงได้ว่าจ้างเอกชนรายใหม่ให้ติดตั้งเตาเผา (เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนธันวาคม 2564) เพื่อดำเนินการเผาขยะมูลฝอยเฉพาะที่เก็บขนได้จากเทศบาลตำบลเกาะพะงัน ในช่วงปี พ.ศ. 2565 - 2566 มีความพยายามในการปรับปรุงประสิทธิภาพเตาเผาให้มีสภาพเสถียร แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงเกิดเป็นขยะตกค้างสะสมประมาณ 10,000 ตัน ต่อมา จึงได้แปลงสภาพเป็นสถานีขนถ่าย โดยการเตรียมเครื่องจักรอุปกรณ์บีบอัดขยะมูลฝอยและห่อหุ้มด้วยพลาสติก ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 และเริ่มดำเนินการขนส่งออกไปกำจัด (ทั้งขยะใหม่รายวันและขยะเก่าตกค้างสะสม) ในปีงบประมาณ

พ.ศ. 2568 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจ้างเอกชนเก็บขนและขนส่งไปกำจัดดังกล่าวค่อนข้างสูง เทศบาลฯ จึงได้เร่งรณรงค์ให้มีการคัดแยกและจัดการขยะอินทรีย์/เศษอาหารในครัวเรือน และสถานประกอบการ

เทศบาลตำบลเพชรพะงัน มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ ประมาณ 20 - 25 ตันต่อวัน (ในช่วง High Season สูงถึงประมาณ 25 ตันต่อวัน) ดำเนินการโดยจ้างเอกชนเก็บขนจากครัวเรือนและขนออกไปกำจัดบนฝังในพื้นที่เอกชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (มีการปีบอัดและห่อหุ้มขยะมูลฝอยด้วยพลาสติกลักษณะเดียวกับเทศบาลนครเกาะสมุย) โดยการจัดการขยะมูลฝอยก่อนหน้านี้ เทศบาลฯ จ้างเอกชนเก็บขนและกำจัดด้วยเตาเผา (ร่วมกับเตาเผาของเอกชนเทศบาลตำบลเกาะพะงัน) ต่อมา เมื่อเตาเผาของเอกชนดังกล่าวชำรุดในปี พ.ศ. 2563 ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 เทศบาลฯ จึงได้จัดการโดยการเทกองชั่วคราวและปิดกลบในพื้นที่ของเทศบาลฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567 เทศบาลฯ ได้จ้างเอกชนเก็บขนและกำจัดด้วยเตาเผาในพื้นที่ของเอกชน แต่ช่วงปลายปี พ.ศ. 2567 มีปัญหาเรื่องร้องเรียนจากชาวบ้านในพื้นที่ใกล้เคียง ต่อมาในเดือนตุลาคม 2567 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีคำสั่งปิดเตาเผาเอกชนดังกล่าว ทำให้เทศบาลฯ แปลงสภาพเป็นการจ้างเอกชนเก็บขนจากครัวเรือนและขนออกไปกำจัดบนฝังในพื้นที่เอกชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจ้างเอกชนดำเนินการดังกล่าวค่อนข้างสูง เทศบาลฯ จึงได้เร่งรณรงค์ให้มีการคัดแยกและจัดการขยะอินทรีย์/เศษอาหารในครัวเรือนและสถานประกอบการ

เทศบาลตำบลบ้านใต้ มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ ประมาณ 20 - 30 ตัน (ในช่วง Full Moon Party สูงถึงประมาณ 30 ตันต่อวัน) เทศบาลฯ ดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยจากครัวเรือนโดยรถเก็บขนของเทศบาลฯ และส่งให้เอกชนกำจัดด้วยเตาเผาของเทศบาลฯ (จ้าง operate) ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณประมาณ 7 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่สำหรับโรงเรือนคัดแยกขยะและเตาเผาประมาณ 3 ไร่ มีเตาเผาขนาด 5 ตันต่อวัน จำนวน 2 เตา (ซึ่งใช้งบประมาณของเทศบาลฯ ก่อสร้างแล้วเสร็จและเริ่มใช้งาน เมื่อเดือนตุลาคม 2564) ก่อนหน้านั้นจัดการโดยการเทกองในพื้นที่ที่เหลื่อ ประมาณ 4 ไร่ ทำให้มีขยะเกะตักค้างสะสม ประมาณ 20,000 ตัน ทั้งนี้ การจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบันมีกระบวนการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างละเอียดด้วยแรงงานคน ประมาณ 10 คน ทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่เตาเผาประมาณ 10 ตันต่อวัน หากปริมาณขยะมูลฝอยใหม่รายวันที่เข้าสู่สถานที่กำจัดแล้วได้รับการคัดแยกก่อนเผาด้วยเตาเผาน้อยกว่า 10 ตันต่อวัน เทศบาลฯ ได้กำหนดให้มีการรื้อขยะเกะตักค้างสะสมไปรวมกำจัดด้วย คาดว่าสามารถจัดการในรูปแบบดังกล่าวได้อีกประมาณ 5 - 10 ปี

รูป 19 ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต. เกาะพะงัน (ซ้าย) และ ทต. เพชรพะงัน (ขวา) โดย สคพ. 14 เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566

รูปที่ 20 ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทต. บ้านไต้
โดย ศคพ. 14 เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2564

3. เกาะเต่า มีพื้นที่ประมาณ 21 ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ในปี พ.ศ. 2567 จำนวน 2,450 คน (ไม่รวมประชากรแฝง) ลักษณะเด่นของเกาะเต่าคือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำระดับโลก ห่างจากเกาะพะงันประมาณ 45 กิโลเมตร เดินทางได้เฉพาะทางเรือทั้งจากฝั่งดอนสัก-ผ่านเกาะพะงัน และฝั่งชุมพร ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ประมาณ 20 - 30 ตันต่อวัน (ในช่วง High Season สูงถึงประมาณ 30 ตันต่อวัน) โดยเทศบาลฯ เก็บขนเอง ไปกำจัดโดยการเทกองในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 4 ไร่ มีการใช้งานเกือบเต็มพื้นที่แล้ว ก่อนหน้านี้ เทศบาลฯ ได้รับงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมก่อสร้างเตาเผาเมื่อปี พ.ศ. 2550 ต่อมาเตาเผาชำรุด เปลี่ยนรูปแบบเป็นการเทกอง จนมีปริมาณขยะเกาต์ก้างสะสมประมาณ 45,000 ตัน ซึ่งเกินศักยภาพรองรับของพื้นที่ไปมาก ทำให้ในปี พ.ศ. 2561 จังหวัดสุราษฎร์ธานีสนับสนุนให้มีการขนขยะเกาต์ก้างสะสมดังกล่าวออกไปกำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเอกชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง โดยใช้งบประมาณของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยประมาณ 81 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ณ ปัจจุบัน มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ประมาณ 10,000 ตัน

บทที่ 5

สถานการณ์คุณภาพอากาศ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง ในพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง โดยใช้ข้อมูลของสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติของกรมควบคุมมลพิษแบบถาวร จำนวน 2 สถานี และเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารของกรมควบคุมมลพิษ จำนวน 2 เครื่อง (รูปที่ 21-24) ดังนี้

1. สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดสุราษฎร์ธานี(แบบถาวร) ตั้งอยู่บริเวณสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดนครศรีธรรมราช(แบบถาวร) ตั้งอยู่บริเวณศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ ตำบลคลัง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่บริเวณสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
4. เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดชุมพร ตั้งอยู่บริเวณสนามกีฬากลางจังหวัดชุมพร ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

รูปที่ 21 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 22 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

รูปที่ 23 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคาร จังหวัดพัทลุง

รูปที่ 24 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคาร จังหวัดชุมพร

การติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศของสถานีอัตโนมัติ มีการวัดสารมลพิษทางอากาศ 6 ชนิด และการรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจของประชาชนทั่วไปผ่านตัวเลขดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index : AQI) ทั้งนี้ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบถึงสถานการณ์มลพิษทางอากาศในแต่ละพื้นที่ว่าอยู่ในระดับใด มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยหรือไม่ ดัชนีคุณภาพอากาศ 1 ค่า ใช้เป็นตัวแทนค่าความเข้มข้นของสารมลพิษทางอากาศ 6 ชนิด ดังนี้

- **ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂)** เป็นก๊าซที่ไม่มีสี หรืออาจมีสีเหลืองอ่อนๆ มีรสและกลิ่นที่ระคายความเข้มข้นสูง เกิดจากธรรมชาติและการเผาไหม้เชื้อเพลิงที่มีกำมะถัน (ซัลเฟอร์) เป็นส่วนประกอบ สามารถละลายน้ำได้ดี สามารถรวมตัวกับสารมลพิษอื่นแล้วก่อตัวเป็นอนุภาคฝุ่นขนาดเล็กได้ ก๊าซนี้มีผลกระทบต่อสุขภาพ ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อเยื่อปอดตา ผิวหนัง และระบบทางเดินหายใจ หากได้รับเป็นเวลานาน ๆ จะทำให้เป็นโรคหลอดลมอักเสบเรื้อรังได้

- **ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂)** เป็นก๊าซที่ไม่มีสีและกลิ่น ละลายน้ำได้เล็กน้อย มีอยู่ทั่วไปในธรรมชาติ หรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การเผาไหม้เชื้อเพลิงต่างๆ อุตสาหกรรมบางชนิด เป็นต้น ก๊าซนี้มีผลต่อระบบการมองเห็นและผู้ที่มีการหอบหืดหรือ โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ

- **ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)** เป็นก๊าซที่ไม่มีสี กลิ่น และรส เกิดจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของเชื้อเพลิงที่มีคาร์บอนเป็นองค์ประกอบ ก๊าซนี้สามารถสะสมอยู่ในร่างกายได้โดยจะไปรวมตัวกับฮีโมโกลบินในเม็ดเลือดแดงได้ดีกว่าออกซิเจนประมาณ 200-250 เท่า เมื่อหายใจเข้าไปทำให้ก๊าซชนิดนี้จะไปแย่งจับกับฮีโมโกลบินในเลือด เกิดเป็นคาร์บอกซีฮีโมโกลบิน (COHb) ทำให้การลำเลียงออกซิเจนไปสู่เซลล์ต่างๆ ของร่างกายลดน้อยลง ส่งผลให้ร่างกายเกิดอาการอ่อนเพลีย และหัวใจทำงานหนักขึ้น

● **ก๊าซโอโซน (O_3)** เป็นก๊าซที่ไม่มีสีหรือมีสีฟ้าอ่อน มีกลิ่นฉุน ละลายน้ำได้เล็กน้อย เกิดขึ้นได้ทั้งในระดับบรรยากาศชั้นที่สูงจากผิวโลก และระดับชั้นบรรยากาศผิวโลกที่ใกล้พื้นดิน ก๊าซโอโซนที่เป็นสารมลพิษทางอากาศคือก๊าซโอโซนในชั้นบรรยากาศผิวโลก เกิดจากปฏิกิริยาระหว่างก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน และสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย โดยมีแสงแดดเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา มีผลกระทบต่อสุขภาพโดยก่อให้เกิดการระคายเคืองตาและระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจและเยื่อปอดต่างๆ ความสามารถในการทำงานของปอดลดลง เหนื่อยเร็ว โดยเฉพาะในเด็ก คนชรา และคนที่เป็นโรคปอดเรื้อรัง

● **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10})** เป็นฝุ่นที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 10 ไมครอน เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง การเผาในที่โล่ง กระบวนการอุตสาหกรรม การบด การไม่หรือการทำให้เป็นผงจากการก่อสร้าง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพเนื่องจากเมื่อหายใจเข้าไปสามารถเข้าไปสะสมในระบบทางเดินหายใจ

● **ฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$)** เป็นฝุ่นที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 2.5 ไมครอน เกิดจากการเผาไหม้ทั้งจากยานพาหนะ การเผาวัสดุการเกษตร ไฟป่า และกระบวนการอุตสาหกรรม สามารถเข้าไปถึงถุงลมในปอดได้ เป็นผลทำให้เกิดโรคในระบบทางเดินหายใจ และโรคปอดต่างๆ หากได้รับในปริมาณมากหรือเป็นเวลานานจะสะสมในเนื้อเยื่อปอด ทำให้การทำงานของปอดเสื่อมประสิทธิภาพลง ทำให้หลอดลมอักเสบ มีอาการหอบหืด

ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 201 ขึ้นไป ซึ่งแต่ละระดับจะใช้สีเป็นสัญลักษณ์เปรียบเทียบระดับของผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย (ตารางที่ 12) โดยดัชนีคุณภาพอากาศ 100 จะมีค่าเทียบเท่ากับมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป หากดัชนีคุณภาพอากาศมีค่าสูงเกินกว่า 100 แสดงว่าค่าความเข้มข้นของมลพิษทางอากาศมีค่าเกินมาตรฐานและคุณภาพอากาศในวันนั้นจะเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

ตารางที่ 12 แสดงเกณฑ์ของดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทย

AQI	ความหมาย	สีที่ใช้	คำอธิบาย
0 - 25	คุณภาพอากาศดีมาก	ฟ้า	คุณภาพอากาศดีมาก เหมาะสำหรับกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยว
26 - 50	คุณภาพอากาศดี	เขียว	คุณภาพอากาศดี สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งและการท่องเที่ยวได้ตามปกติ
51 - 100	ปานกลาง	เหลือง	ประชาชนทั่วไป: สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ตามปกติ ผู้ที่ต้องดูแลสุขภาพเป็นพิเศษ: หากมีอาการเบื้องต้น เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง
101 - 200	เริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ	ส้ม	ประชาชนทั่วไป: ควรเฝ้าระวังสุขภาพ ถ้ามีอาการเบื้องต้น เช่น ไอ หายใจลำบาก ระคายเคืองตา ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น ผู้ที่ต้องดูแลสุขภาพเป็นพิเศษ: ควรลดระยะเวลาการทำกิจกรรมกลางแจ้ง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น ถ้ามีอาการทางสุขภาพ เช่น ไอ หายใจลำบาก ตาอักเสบ แน่นหน้าอก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย ควรปรึกษาแพทย์
201 ขึ้นไป	มีผลกระทบต่อสุขภาพ	แดง	ทุกคนควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้งหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีมลพิษทางอากาศสูง หรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองหากมีความจำเป็น หากมีอาการทางสุขภาพ ควรปรึกษาแพทย์

5.1 คุณภาพอากาศในบรรยากาศ

5.1.1 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการเฝ้าระวังและติดตามคุณภาพอากาศ ปี 2567 จากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถสรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 13, รูปที่ 25)

● **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5})** จากการตรวจวัดตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม 2567 จำนวน 354 วัน มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 5.3 – 34.0 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) มีค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และมีค่าต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม เมื่อนำไปเปรียบกับ ค่ามาตรฐานที่กำหนดค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ในปี 2567 มีค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 9 – 22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ พบว่า มีค่า ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) และมีค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

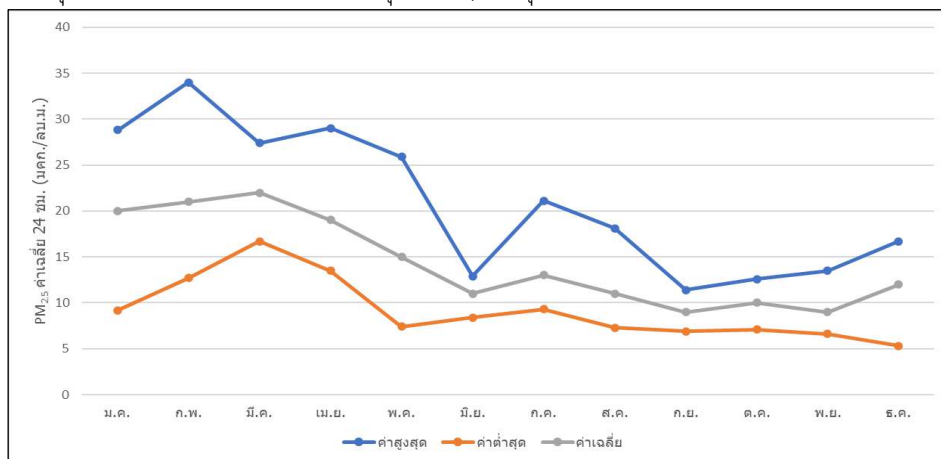
ตารางที่ 13 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เดือน	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂)				ไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂)				คาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)				โอโซน (O ₃)				ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀)				ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5})			
	ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (ppb)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (มก./ลบ.ม.)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (มก./ลบ.ม.)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (มก./ลบ.ม.)		ค่าเฉลี่ย 24 ชม (มก./ลบ.ม.)	
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
มกราคม	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
กุมภาพันธ์	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
มีนาคม	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
เมษายน	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
พฤษภาคม	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
มิถุนายน	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
กรกฎาคม	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
สิงหาคม	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
กันยายน	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
ตุลาคม	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
พฤศจิกายน	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
ธันวาคม	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘
ค่ามาตรฐาน	๓๐๐	-	๑๗๐	-	๓๐	-	๑๐๐	-	๑๐๐	-	๑๐๐	-	๑๐๐	-	๑๐๐	-	๑๒๐	-	๑๒๐	-	๓๗.๕	-	๓๗.๕	-

หมายเหตุ : บันทึกข้อมูลจากการตรวจวัดแบบอัตโนมัติ
 * : ข้อมูลย้อนหลัง 30x5
 ** : ข้อมูลย้อนหลังรวม 30
 * : ไม่มีการตรวจวัด
 * : ไม่มีการตรวจวัด

ส่วนประกอบของข้อมูล
 กรมควบคุมมลพิษ
 ๒๖ ก.ค. ๒๕๖๘

ที่มา : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ, 26 กุมภาพันธ์ 2568

รูปที่ 25 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2567

5.1.2 สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการเฝ้าระวังและติดตามคุณภาพอากาศ ปี 2567 จากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 14, รูปที่ 26)

- **ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2)** จากการทำการตรวจวัดในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2567 จำนวน 1,360 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0 – 2 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และมีค่าต่ำสุดในช่วงเดือนมกราคม เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 300 ppb) โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือนใกล้เคียงกับค่า 0 ppb และมีค่าเฉลี่ยรายปีใกล้เคียงกับค่า 0 ppb พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 40 ppb)

- **ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2)** จากการทำการตรวจวัดในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน ปี 2567 จำนวน 2,593 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 1 – 32 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนมกราคม และมีค่าต่ำสุดในช่วงเดือนมีนาคม พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 170 ppb) โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 6 – 7 ppb และมีค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 7 ppb ซึ่งมีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 30 ppb)

- **ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)** จากการทำการตรวจวัดในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ปี 2567 จำนวน 2,589 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0.07 – 1.80 ส่วนในล้านส่วน (ppm) ค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และมีค่าต่ำสุดในช่วงเดือนเมษายน พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 30 ppm) โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 0.30-0.39 ppm และมีค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 0.36 ppm

- **ก๊าซโอโซน (O_3)** จากการทำการตรวจวัดในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2567 จำนวน 60 วัน มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0 – 60 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) มีค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนมกราคม พบว่า ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 100 ppb) มีค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 1 – 50 ppb มีค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนมกราคม มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 70 ppb) โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 16 – 18 ppb และมีค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 17 ppb

- **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10})** จากการตรวจวัดในปี 2567 จำนวน 366 วัน มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 9 – 63 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) มีค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และมีค่าต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 18 – $42 \mu\text{g}/\text{m}^3$ และค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$ พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

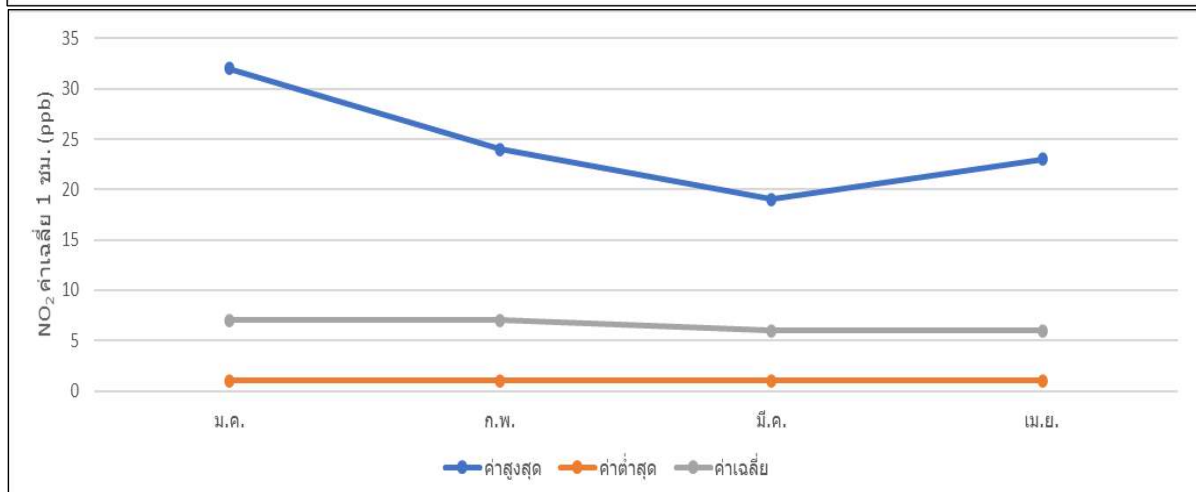
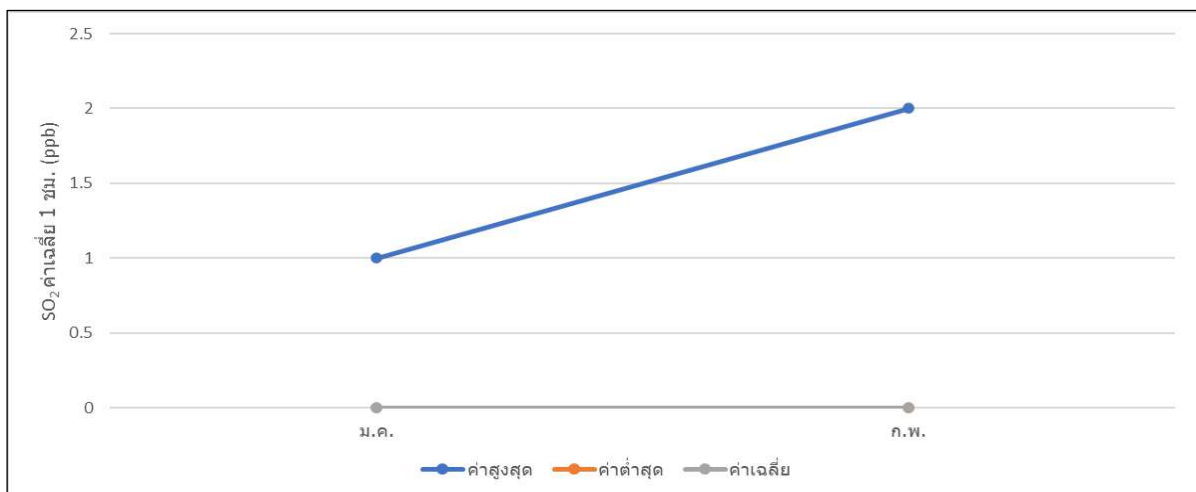
- **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($\text{PM}_{2.5}$)** จากการตรวจวัดในปี 2567 จำนวน 366 วัน มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 5.0 – $30.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) มีค่าสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และมีค่าต่ำสุดในช่วงเดือนธันวาคม พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน $37.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 9 – $19 \mu\text{g}/\text{m}^3$ และค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

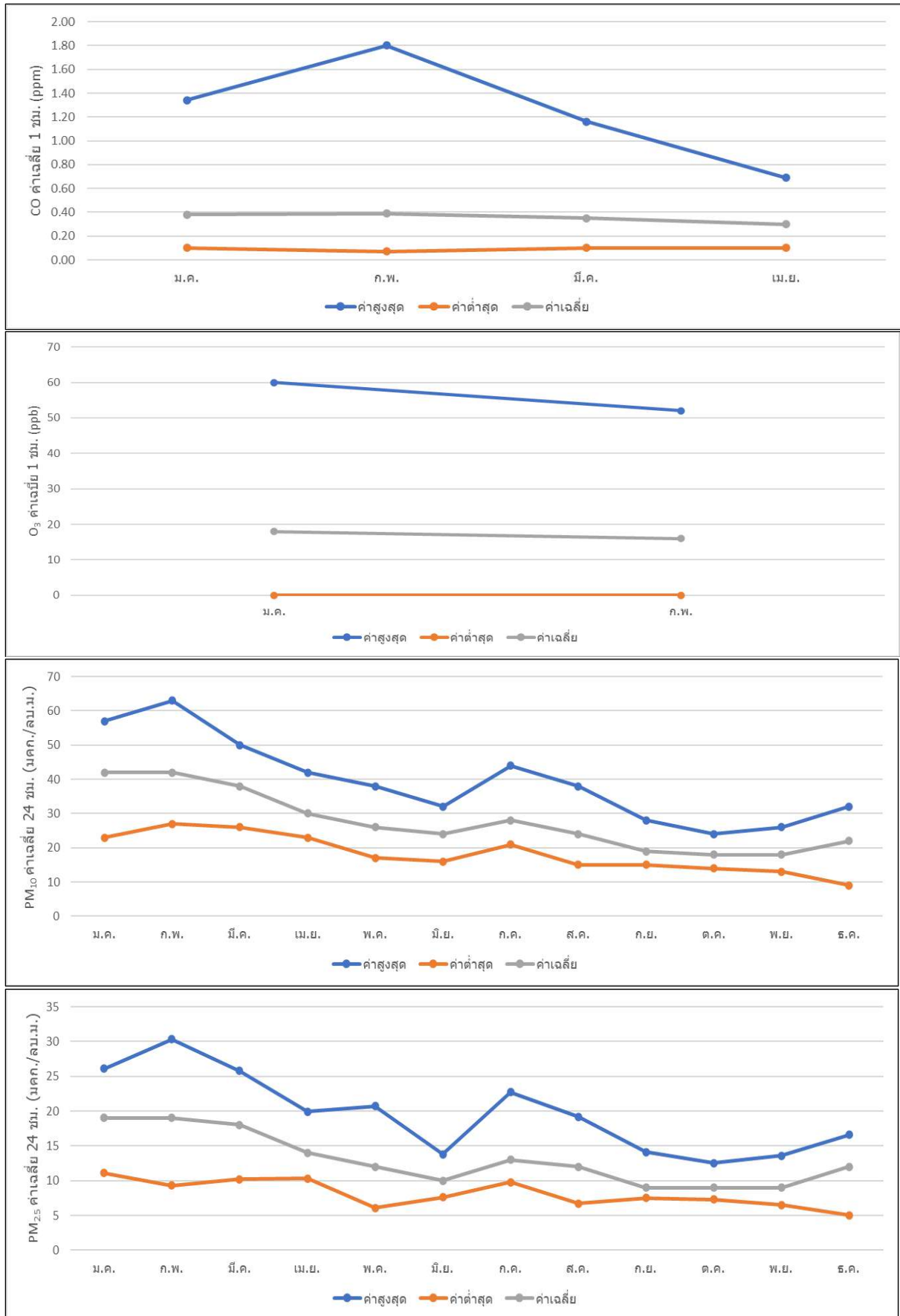

ตารางที่ 14 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดนครศรีธรรมราช

คุณภาพอากาศในพื้นที่บริเวณคลัง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ปี 2567																												
เดือน	ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂)					ไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂)					คาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)					ก๊าซโอโซน (O ₃)					ฝุ่นละอองขนาดเล็ก 10 ไมครอน (PM ₁₀)				ฝุ่นละอองขนาดเล็ก 2.5 ไมครอน (PM _{2.5})			
	ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppb)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppb)	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppm)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 1 ชม (ppb)	ค่าเฉลี่ย 8 ชม (ppb)	วัน > std.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชม (มก./ลบ.ม.)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชม (มก./ลบ.ม.)			วัน > std.	ค่าเฉลี่ยรายเดือน					
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.				ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.						ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ครั้ง > std.		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด			ค่าต่ำสุด	วัน > std.	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	วัน > std.
มกราคม	1	0	0/702	0	32	1	0/711	7	1.34	0.1	0/709	0.38	66	0	50	1	0/31	18	57	23	0/31	42	26.1	11.1	0/31	19		
กุมภาพันธ์	2	0	0/658	0	24	1	0/665	7	1.8	0.07	0/665	0.39	52	0	55	1	0/29	16	63	27	0/29	62	30.3	9.3	0/29	19		
มีนาคม	#	#	#	#	19	1	0/712	6	1.14	0.1	0/711	0.35	#	#	#	#	#	#	50	36	0/31	38	25.8	10.2	0/31	18		
เมษายน	#	#	#	#	23	1	0/505*	6	0.65	0.1	0/504*	0.30	#	#	#	#	#	#	42	23	0/30	30	19.9	10.3	0/30	14		
พฤษภาคม	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	38	17	0/31	26	20.7	6.1	0/31	12		
มิถุนายน	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	32	16	0/30	24	13.8	7.6	0/30	10		
กรกฎาคม	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	44	21	0/31	28	22.7	9.8	0/31	13		
สิงหาคม	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	38	15	0/31	24	19.2	6.7	0/31	12		
กันยายน	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	28	15	0/30	19	14.1	7.5	0/30	9		
ตุลาคม	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	24	14	0/31	18	12.5	7.3	0/31	9		
พฤศจิกายน	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	26	13	0/30	18	13.6	6.5	0/30	9		
ธันวาคม	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	32	9	0/31	22	16.6	5.9	0/31	12		
ค่าเฉลี่ยรวม	100			-	170			-	30			-	100			70			-	-	130			-	37.5			-
หมายเหตุ : เป็นข้อมูลจากการตรวจวัดโดยอัตโนมัติ * : ข้อมูลย้อนหลัง 50-75 ** : ข้อมูลย้อนหลังรวม 50 # : ไม่มีข้อมูล - : ไม่มีการตรวจวัด																												
ส่วนรวมและประมวลผล กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง 26 ก.ย. 2568																												

ที่มา : กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ, 26 กุมภาพันธ์ 2568

รูปที่ 26 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2567

5.1.3 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดพัทลุง

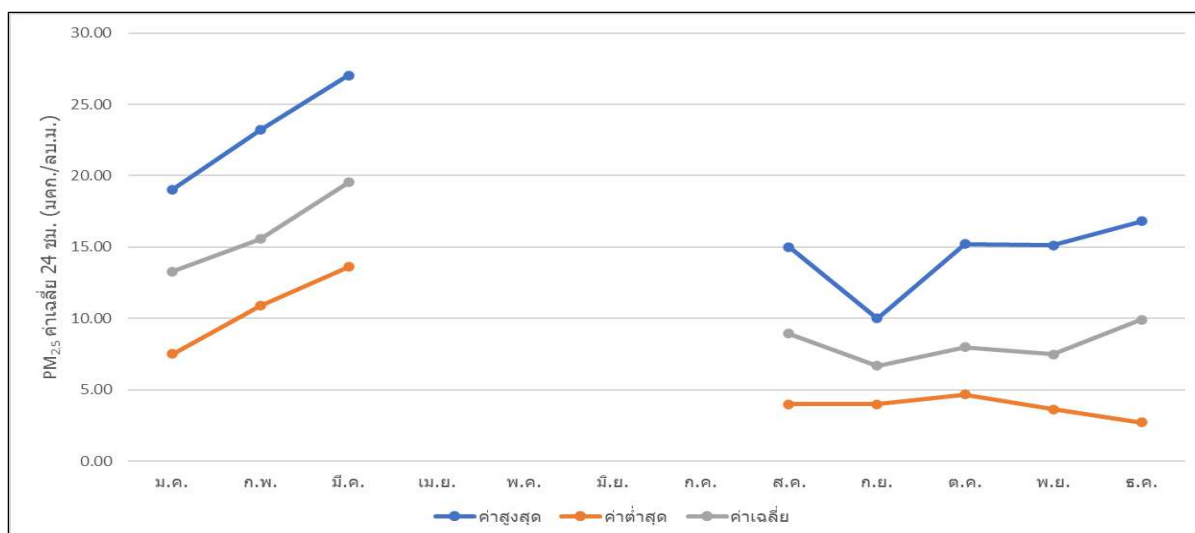
เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่บริเวณสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เริ่มทำการตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2566 ค่าที่ทำการตรวจวัด คือ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) จากการเฝ้าระวังและติดตามคุณภาพอากาศ ปี 2567 สรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 15, รูปที่ 27)

● ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) จากการตรวจวัดตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมีนาคม 2567 และเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม 2567 จำนวน 205 วัน มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 2.70 – 27.04 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ มีค่าสูงสุดในช่วงเดือนมีนาคม และต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด พบว่า มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ส่วนค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 7 – 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ และค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

ตารางที่ 15 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดพัทลุง

เดือน	ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5})			
	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	วัน > std.	
มกราคม	19.04	7.51	0/18	13
กุมภาพันธ์	23.21	10.88	0/24	16
มีนาคม	27.04	13.62	0/16	20
เมษายน	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	-	-	-
มิถุนายน	-	-	-	-
กรกฎาคม	-	-	-	-
สิงหาคม	15.00	4.00	0/25	9
กันยายน	10.00	4.00	0/30	7
ตุลาคม	15.20	4.67	0/31	8
พฤศจิกายน	15.13	3.63	0/30	7
ธันวาคม	16.82	2.70	0/31	10
ค่ามาตรฐาน	37.5			

ที่มา : <http://air4thai.pcd.go.th/> วันที่ 5 มกราคม 2568

รูปที่ 27 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดพัทลุง ปี 2567

5.1.4 เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดชุมพร

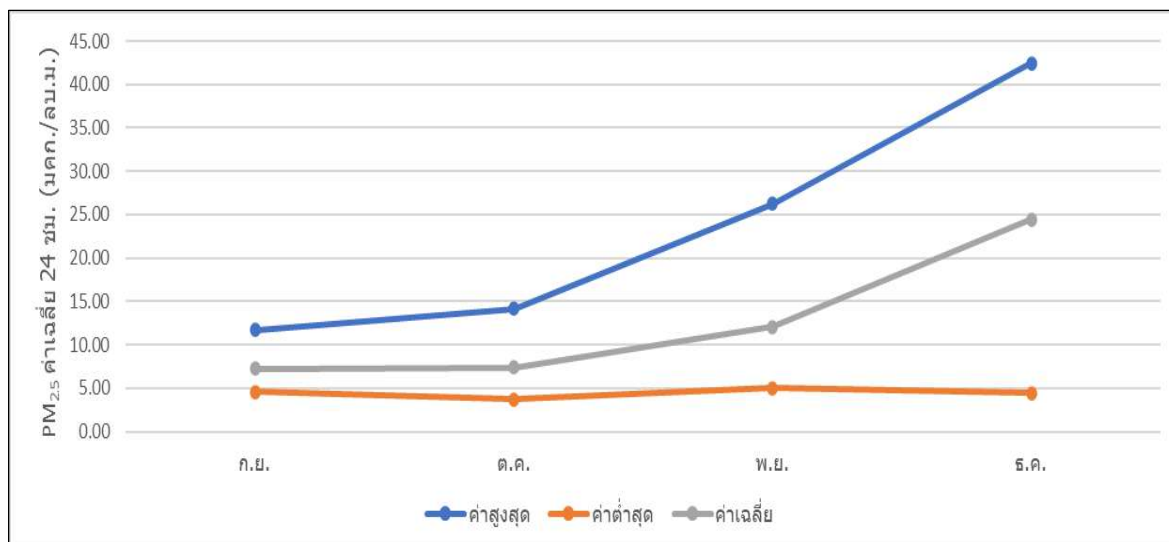
เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดชุมพร ตั้งอยู่บริเวณสนามกีฬาากลางจังหวัดชุมพร ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เริ่มทำการตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2567 ค่าที่ทำการตรวจวัด คือ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) จากการเฝ้าระวังและติดตามคุณภาพอากาศ ปี 2567 ผลได้ดังนี้ (ตารางที่ 16, รูปที่ 28)

- ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) จากการตรวจวัดตั้งแต่เดือนกันยายน ถึงเดือนธันวาคม 2567 จำนวน 119 วัน มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 3.72 – 42.44 µg/m³ มีค่าสูงสุดในช่วงเดือนธันวาคม และต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนตุลาคม เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด พบว่ามีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดจำนวน 2 วัน ในช่วงวันที่ 3-4 ธันวาคม 2567 (ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37.5 µg/m³) ส่วนค่าเฉลี่ยรายเดือนอยู่ในช่วง 7 – 24 µg/m³ และค่าเฉลี่ยรายปี เท่ากับ 13 µg/m³ พบว่ามีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 15 µg/m³)

ตารางที่ 16 แสดงคุณภาพอากาศในบรรยากาศจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติจังหวัดชุมพร

เดือน	ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5})			
	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)			ค่าเฉลี่ยรายเดือน
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	วัน > std.	
กันยายน	11.70	4.60	0/27	7
ตุลาคม	14.13	3.72	0/31	7
พฤศจิกายน	26.22	4.98	0/30	12
ธันวาคม	42.44	4.45	2/31	24
ค่ามาตรฐาน	37.5			

ที่มา : <http://air4thai.pcd.go.th/> วันที่ 5 มกราคม 2568

รูปที่ 28 กราฟแสดงผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศจังหวัดชุมพร ปี 2567

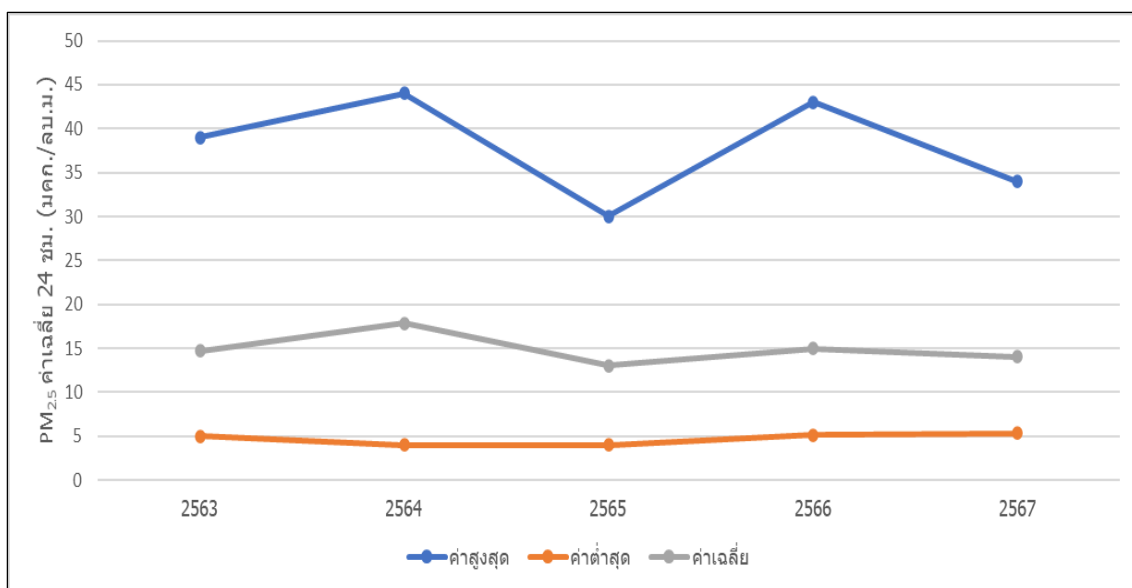
5.1.5 สถานการณ์คุณภาพอากาศย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2562 – 2567)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในพื้นที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลของสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติของกรมควบคุมมลพิษจำนวน 2 สถานี ได้แก่ สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติสุราษฎร์ธานี ซึ่งดำเนินการตรวจวัดคุณภาพอากาศมาตั้งแต่ ปี 2547 และสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัตินครศรีธรรมราช ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพอากาศมาตั้งแต่ ปี 2564 ส่วนเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารของจังหวัดพัทลุง ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2566 และจังหวัดชุมพร ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่เดือนกันยายน 2567 ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มของสถานการณ์คุณภาพอากาศ ดังนี้

(1) สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติสุราษฎร์ธานี

ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่ปี 2563 – 2567 โดยการวัดสารมลพิษหลักทางอากาศ 1 ชนิด ดังนี้

- ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) จากการตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 พฤษภาคม 2566 มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 4 – 44 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ค่าสูงสุดอยู่ในปี 2564 พบว่ามีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ก่อนวันที่ 31 พฤษภาคม 2566 กำหนดค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) และผลการตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2566 ถึง 31 ธันวาคม 2567 มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 5.1 – 34 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ซึ่งมีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดเช่นกัน (ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไป กำหนดค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ส่วนค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง 13 – 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ มีค่าเฉลี่ยรายปีสูงสุดในปี 2564 และมีค่าต่ำสุดในปี 2565 จากการตรวจวัด พบว่า ปี 2564 มีค่าเฉลี่ยรายปีเกินค่ามาตรฐานที่กำหนด ซึ่งมีค่า 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ส่วนในปี 2563, 2565, 2566 และ 2567 มีค่าเฉลี่ยรายปีไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ดังรูปที่ 29

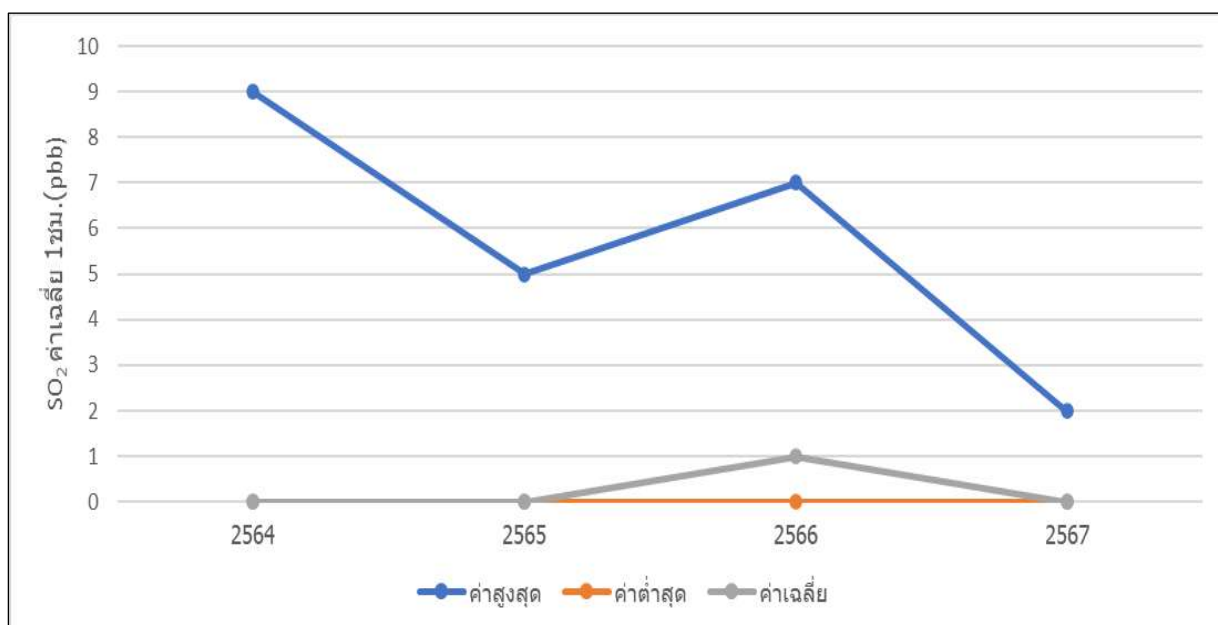

รูปที่ 29 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2563 – 2567

(2) สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ นครศรีธรรมราช

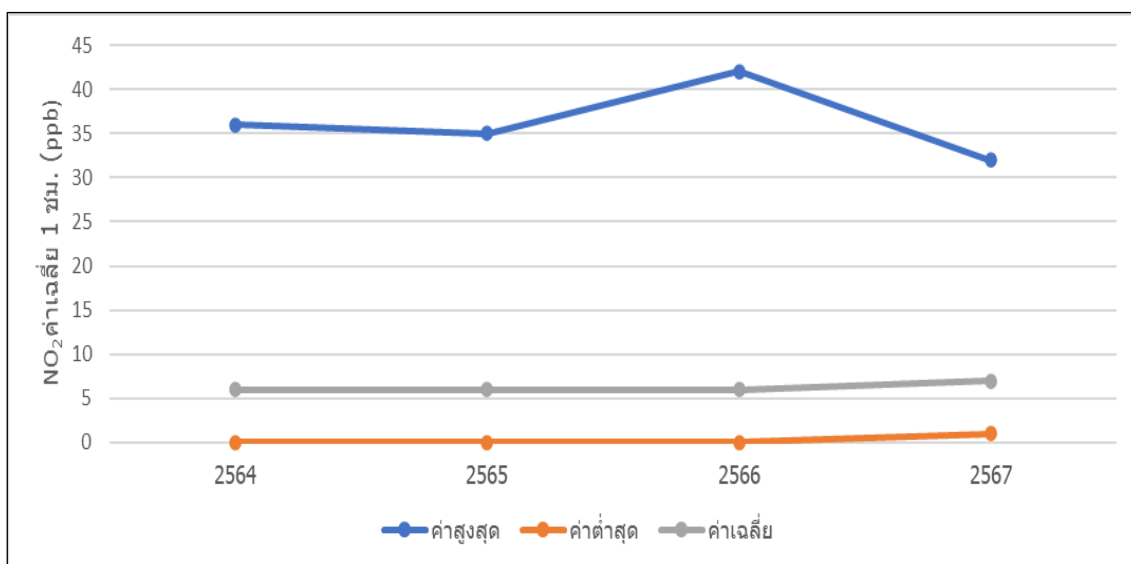
ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่ ปี 2564 จนถึงปัจจุบัน ทำการตรวจวัดสารมลพิษหลักทางอากาศ 6 ชนิด ดังนี้

● **ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂)** จากการตรวจวัดตั้งแต่ปี 2564 – 2567 มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0 – 9 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ค่าสูงสุดอยู่ในปี 2564 พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 300 ppb) ค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง 0 – 1 ppb พบว่า ทุกปีมีค่าเฉลี่ยรายปีไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 40 ppb) ดังรูปที่ 30

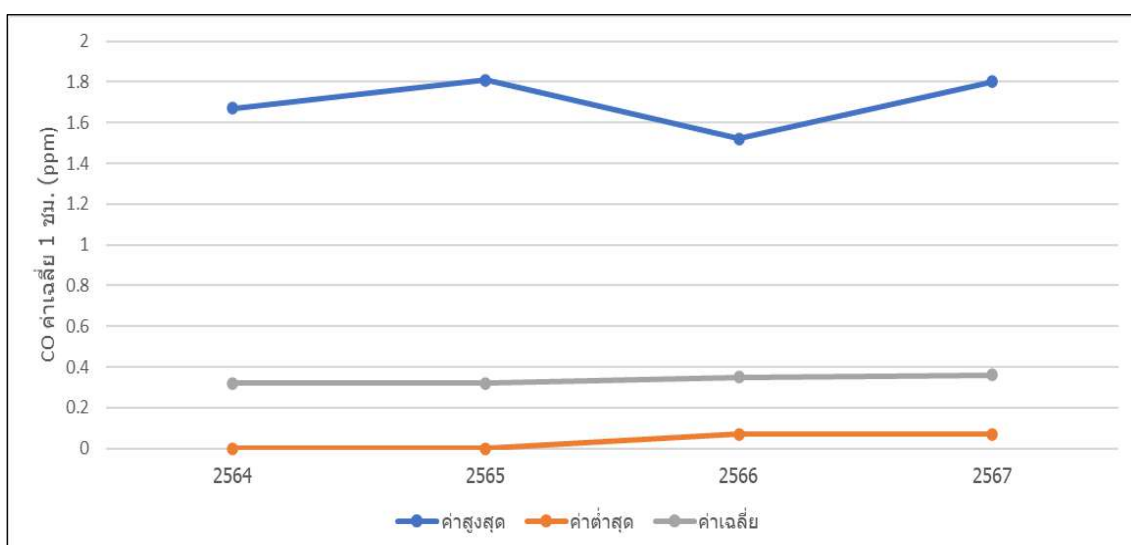
รูปที่ 30 ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567

● **ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂)** จากการตรวจวัดตั้งแต่ปี 2564 – 2567 มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0 – 42 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ค่าสูงสุดอยู่ในปี 2566 พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 170 ppb) ค่าเฉลี่ยรายปีมีค่าเท่ากับ 6 – 7 ppb พบว่า ทุกปีมีค่าเฉลี่ยรายปีไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 30 ppb) ดังรูปที่ 31

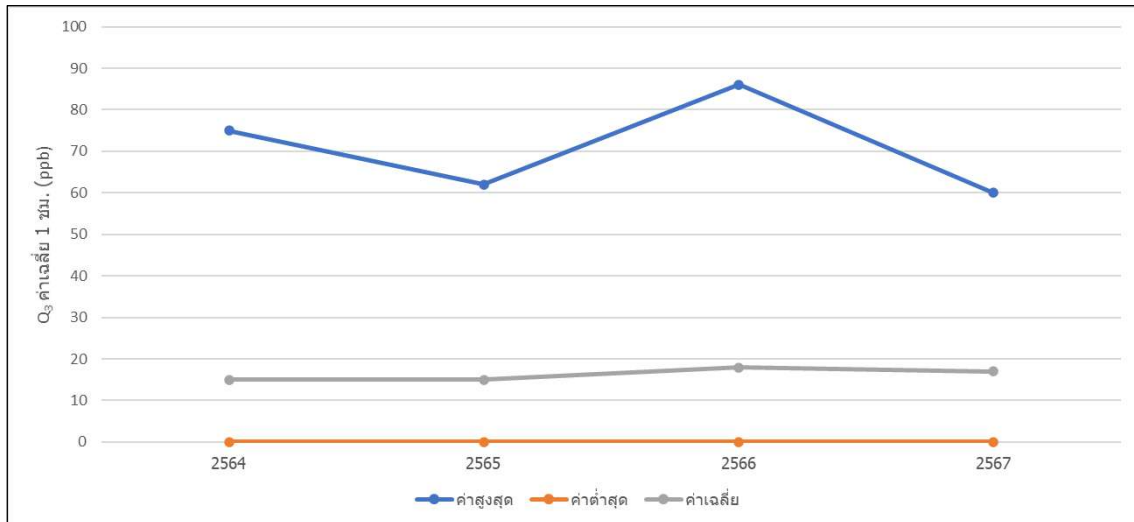
รูปที่ 31 ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ปี 2564 – 2567

● **ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)** จากการตรวจวัดตั้งแต่ปี 2564 – 2567 มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงอยู่ในช่วง 0 – 1.81 ส่วนในล้านส่วน (ppm) ค่าสูงสุดอยู่ในปี 2565 พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 30 ppm) ส่วนค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0 – 1.14 ppm ค่าสูงสุดอยู่ในปี 2567 พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 9 ppm) ค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง 0.32 – 0.36 ppm ดังรูปที่ 32

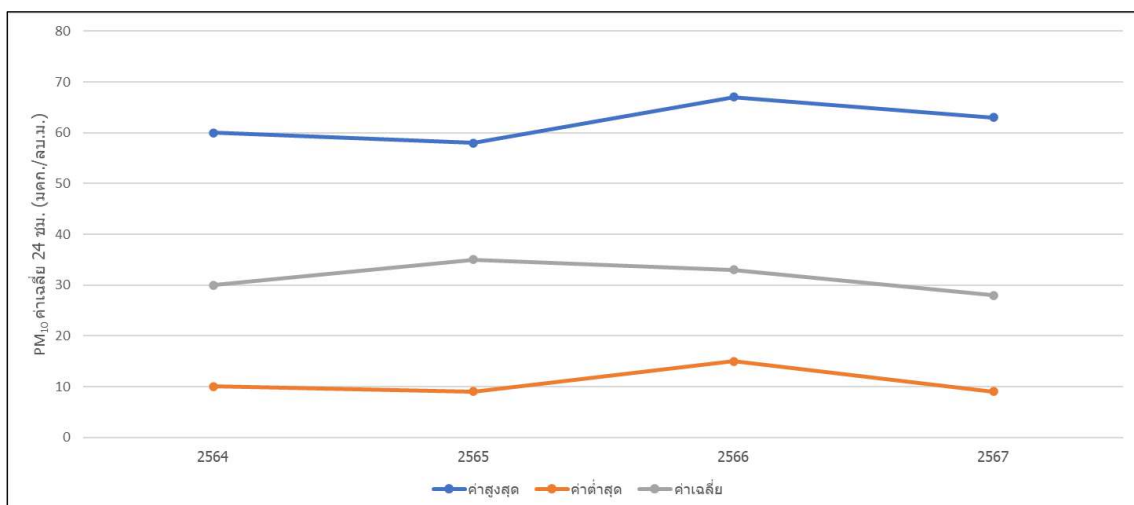
รูปที่ 32 ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ปี 2564 – 2567

● **ก๊าซโอโซน (O_3)** จากการตรวจวัดตั้งแต่ปี 2564 – 2567 มีค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0 – 86 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงสูงสุดอยู่ในปี 2566 พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 100 ppb) ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 0 – 77 ppb มีค่าสูงสุดอยู่ในปี 2566 พบว่า ทั้งสามปีมีค่าเกินค่ามาตรฐานที่กำหนด จำนวน 1 วัน ในปี 2566 (ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 70 ppb) ค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง 15 – 18 ppb ดังรูปที่ 33

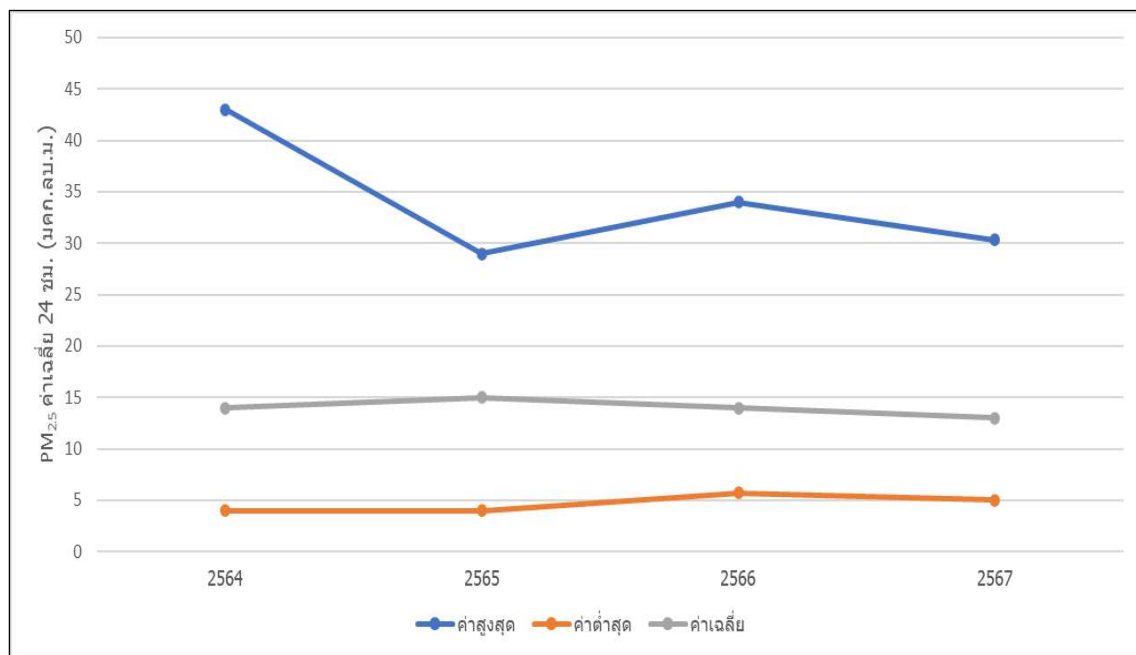
รูปที่ 33 ปริมาณก๊าซโอโซน (O_3) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567

● **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10})** จากการตรวจวัดตั้งแต่ปี 2564 – 2567 มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 9 – 67 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ($\mu g/m^3$) ค่าสูงสุดอยู่ในปี 2566 พบว่า มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 120 $\mu g/m^3$) ค่าเฉลี่ยรายปี อยู่ในช่วง 28 – 35 $\mu g/m^3$ มีค่าสูงสุดในปี 2565 และต่ำสุดในปี 2567 พบว่า ทุกปีมีค่าเฉลี่ยรายปีไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 50 $\mu g/m^3$) ดังรูปที่ 34

รูปที่ 34 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567

● **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5})** จากการตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 ถึง 31 พฤษภาคม 2566 มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 4 – 43 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ค่าสูงสุดอยู่ในปี 2564 พบว่ามีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ก่อนวันที่ 31 พฤษภาคม 2566 กำหนดค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) และผลการตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2566 ถึง 31 ธันวาคม 2566 มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 5.0 – 30.3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ซึ่งมีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดเช่นกัน (ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไป กำหนดค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ส่วนค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง 13 – 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ มีค่าเฉลี่ยรายปีสูงสุดในปี 2565 และมีค่าต่ำสุดในปี 2567 จากการตรวจวัด พบว่ามีทุกปีมีค่าเฉลี่ยรายปีไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ดังรูปที่ 35

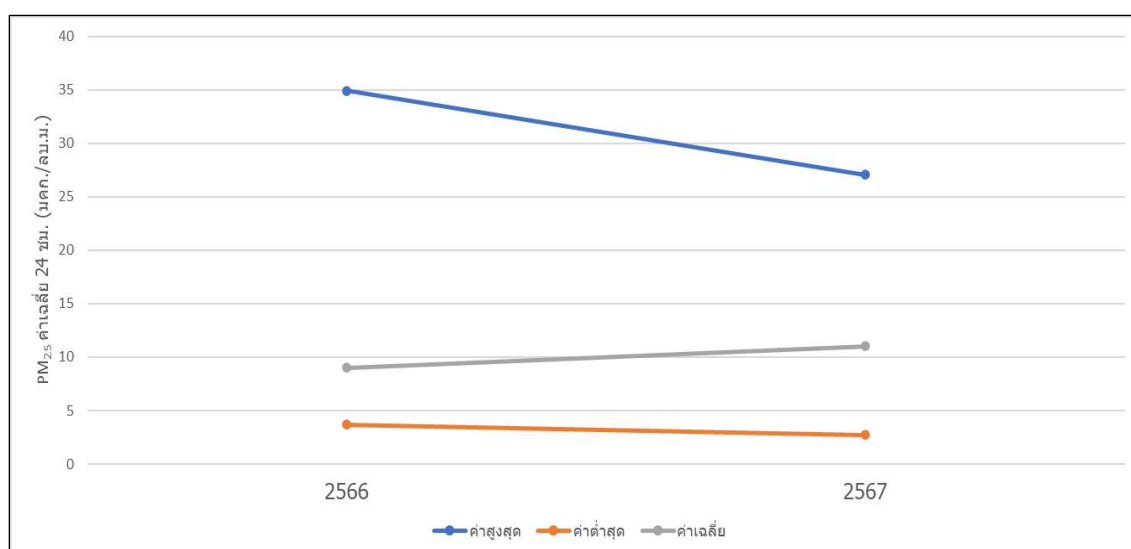

รูปที่ 35 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ตั้งแต่ ปี 2564 – 2567

(3) เครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับตรวจวัดภายนอกอาคารจังหวัดพัทลุง

ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศตั้งแต่ปี 2566 – 2567 โดยการวัดสารมลพิษหลักทางอากาศ 1 ชนิด ดังนี้

- ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) จากการตรวจวัดตั้งแต่วันที่ 6 กรกฎาคม 2566 ถึง 31 ธันวาคม 2567 มีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 2.7 – 34.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ มีค่าสูงสุดอยู่ในปี 2566 พบว่ามีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ส่วนค่าเฉลี่ยรายปีอยู่ในช่วง 9 – 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ มีค่าเฉลี่ยรายปีสูงสุดในปี 2567 และมีค่าต่ำสุดในปี 2566 จากการตรวจวัด พบว่ามีค่าเฉลี่ยรายปีไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนดทั้ง 2 ปี (ค่าเฉลี่ยรายปีจะต้องไม่เกิน 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ดังรูปที่ 36

รูปที่ 36 ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2566 – 2567

5.2 ปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง

จากการเฝ้าระวังติดตามปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพัทลุง มีพื้นที่ที่เฝ้าระวังสำคัญ คือ พรุควนเคร็ง โดยการประสานงานและหารือร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่พรุควนเคร็ง ได้แก่ สถานีควบคุมไฟป่าพรุควนเคร็ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ส่วนใหญ่มีการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ป่าพรุควนเคร็ง สาเหตุมาจากลักลอบจุดไฟเผาป่า เพื่อเข้าไปหาของป่า เลี้ยงสัตว์ และเพื่อทำการเกษตร เช่น ปลูกปาล์มน้ำมัน สวนยางพารา และเผาเตรียมพื้นที่เพื่อทำไร่ เป็นต้น สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ดำเนินการเฝ้าระวังปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ดังนี้

1. ติดตามการเกิดจุดความร้อน สถานการณ์ไฟป่าผ่านเว็บไซต์ของกรมป่าไม้ และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA)
2. ติดตามคุณภาพอากาศ ผ่าน Application “ AIR4THAI ” โดยใช้ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index : AQI) ประกอบในการพิจารณา ในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา สตูล และภูเก็ต เป็นต้น
3. ธารรงค์เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ระดับภาค ได้แก่ ให้ความรู้แก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำและสนับสนุนเอกสารเผยแพร่แก่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง ได้แก่ แผ่นไว้นิลเรื่องแนวทางการจัดการปัญหาหมอกควัน โปสเตอร์ และแผ่นพับเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับฝุ่น PM_{2.5} และเผยแพร่ความรู้ และแนวทางการป้องกันไฟป่าหมอกควันผ่านเว็บไซต์ <http://www.reo14.mnre.go.th>
4. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในการเฝ้าระวังและป้องกันหมอกควันและไฟป่า ได้แก่ แผ่นพับ และทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์และ Facebook ของสำนักงาน
5. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมในการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติเพิ่มเติม ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง และจังหวัดชุมพร
6. ประชุมเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคใต้ ปี 2567

รูปที่ 37 แสดงสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการจัดการปัญหาหมอกควันไฟป่าและฝุ่นละออง

บทที่ 6

การบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ

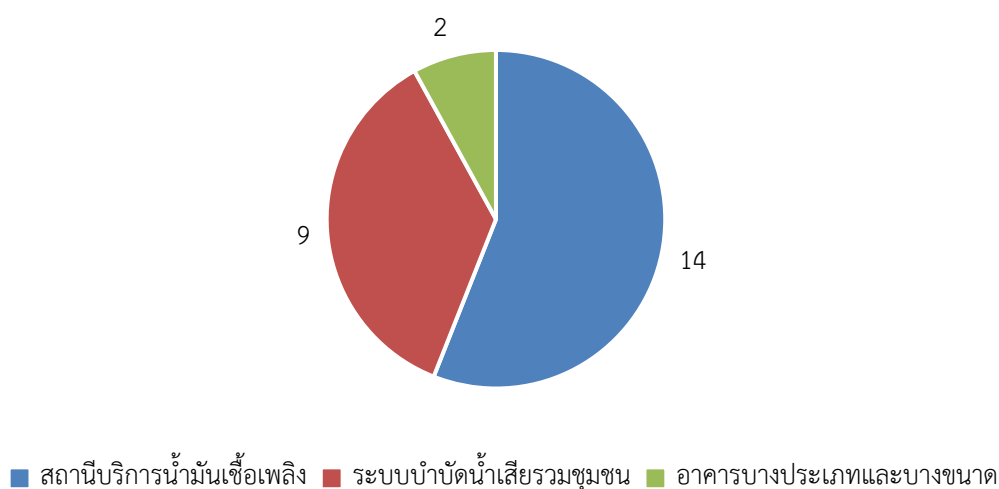
6.1 การติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้รับมอบภารกิจจากกรมควบคุมมลพิษ ในการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อมหรือแหล่งน้ำสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 25 แห่ง ซึ่งมีเป้าหมายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 56 ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36 และอาคารบางประเภทและบางขนาด จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8 ในพื้นที่ 4 จังหวัดรับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง ผลการดำเนินการแบ่งตามจังหวัดดังนี้

ตารางที่ 17 จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบแยกตามประเภทและจังหวัดรับผิดชอบ

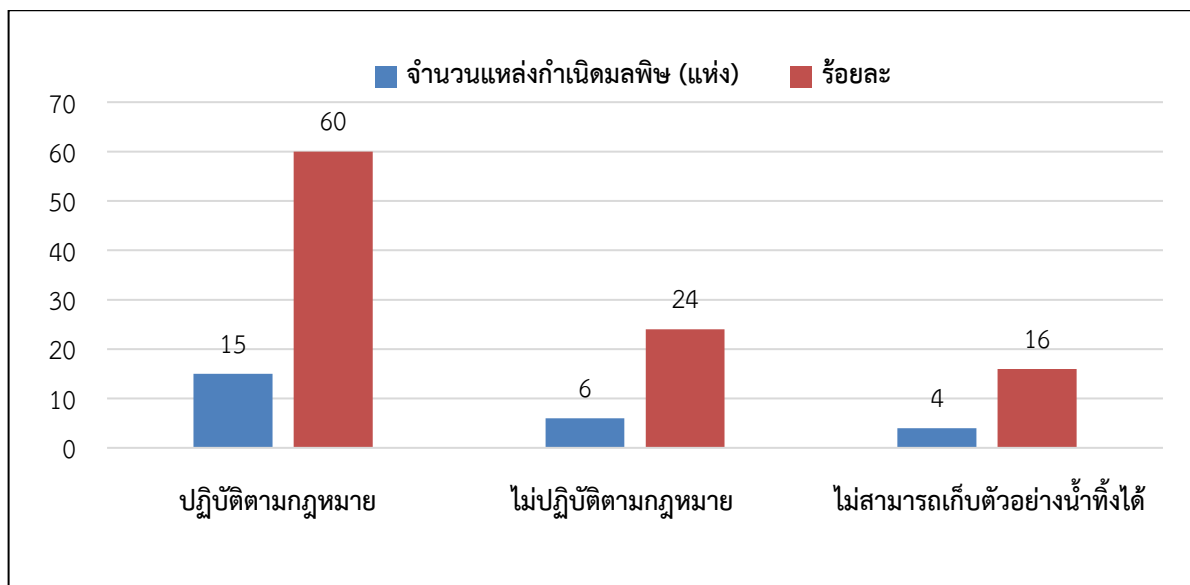
ประเภท	จังหวัด				รวม
	ชุมพร	สุราษฎร์ธานี	นครศรีธรรมราช	พัทลุง	
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	0	0	14	0	14
ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน	0	0	9	0	9
อาคารบางประเภทและบางขนาด	0	2	0	0	2
รวม	0	2	23	0	25

จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบแยกตามประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ (แห่ง)

รูปที่ 38 จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบแยกตามประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ

ผลการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษปรากฏว่า แหล่งกำเนิดมลพิษที่มีการปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่กฎหมายกำหนด จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60 แหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่กฎหมายกำหนด จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24 และแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่สามารถเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งได้ จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16 ซึ่งสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดแล้ว

รูปที่ 39 ผลการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2567 มีจำนวนทั้งหมด 182 แห่ง โดยมีเป้าหมายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนจำนวนมากที่สุด 80 แห่ง รองลงมาเป็น อาคารบางประเภทและบางขนาด จำนวน 59 แห่ง โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 21 แห่ง สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 20 แห่ง บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และที่ดินจัดสรร จำนวนเท่ากัน 1 แห่ง ตามลำดับ ซึ่งบางปีมีการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษเดิม ผลการดำเนินการแบ่งได้ดังนี้

ตารางที่ 18 จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2567

ประเภท	จำนวนแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าตรวจสอบ (แห่ง)					รวม
	2563	2564	2565	2566	2567	
โรงงานอุตสาหกรรม	3	-	9	9	-	21
อาคารบางประเภทและบางขนาด	36	11	10	-	2	59
สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	-	3	3	-	14	20
ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน	17	19	19	16	9	80
บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	-	-	-	1	-	1
ที่ดินจัดสรร	-	-	-	1	-	1
รวม	56	33	41	27	25	182

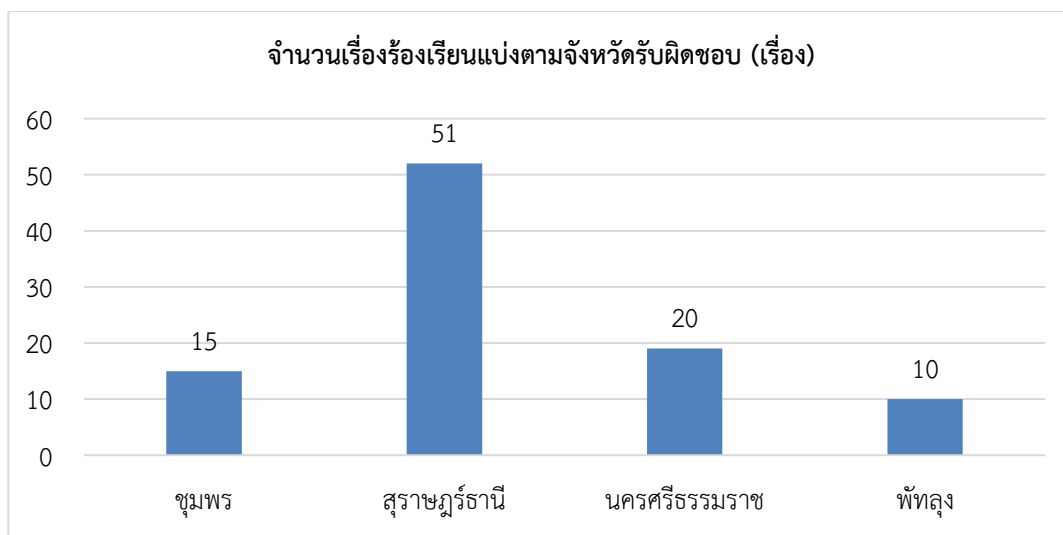
รูปที่ 40 แสดงภาพกิจกรรมการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม

6.2 การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมจากประชาชนผ่านระบบฐานข้อมูลกรมควบคุมมลพิษ (ECAP) ของกรมควบคุมมลพิษ หน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไป จำนวน 96 เรื่อง โดยได้ให้การสนับสนุนและเข้าร่วมตรวจสอบครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง ซึ่งจังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนมายังสำนักงานฯ ขอให้เข้าร่วมตรวจสอบมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 51 เรื่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 20 เรื่อง จังหวัดชุมพร จำนวน 15 เรื่อง และจังหวัดพัทลุง จำนวน 10 เรื่อง ตามลำดับ

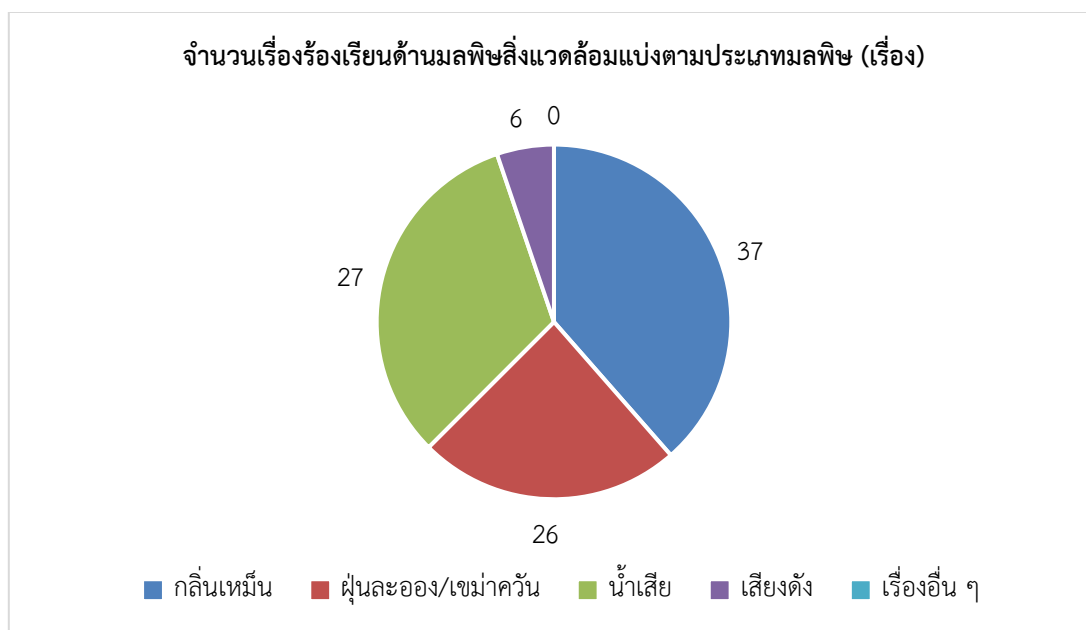
ตารางที่ 19 ข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมแบ่งตามจังหวัดและประเภทมลพิษ

จังหวัด	ประเภทมลพิษ (เรื่อง)					
	กลิ่นเหม็น	ฝุ่นละออง/ เขม่าควัน	น้ำเสีย	เสียงดัง	เรื่องอื่น ๆ	รวม
ชุมพร	7	3	2	3	-	15
สุราษฎร์ธานี	19	13	17	2	-	51
นครศรีธรรมราช	10	8	1	1	-	20
พัทลุง	1	2	7	-	-	10
รวม	37	26	27	6	0	96

รูปที่ 41 จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมแบ่งตามจังหวัดรับผิดชอบ

สำหรับเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมหากแบ่งตามประเภทมลพิษที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ กลิ่นเหม็น จำนวน 37 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 38.54 รองลงมาเป็นฝุ่นละออง/เขม่าควัน จำนวน 26 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.08 น้ำเสีย จำนวน 27 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.13 และเสียงดัง จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับ

รูปที่ 42 จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมแบ่งตามประเภทมลพิษ

สำหรับสถานการณ์เรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563-2567 มีทั้งหมด 341 เรื่อง โดยจังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนมายังสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ให้เข้าร่วมตรวจสอบมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 173 เรื่อง รองลงมา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 93 เรื่อง จังหวัดชุมพร จำนวน 48 เรื่อง และจังหวัดพัทลุง จำนวน 27 เรื่อง ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมประจำปีงบประมาณ 2563-2567

จังหวัด	จำนวนเรื่องร้องเรียน (เรื่อง)					
	2563	2564	2565	2566	2567	รวม
ชุมพร	8	7	8	10	15	48
สุราษฎร์ธานี	26	36	29	31	51	173
นครศรีธรรมราช	17	16	18	22	20	93
พัทลุง	5	4	4	4	10	27
รวม	56	63	59	67	96	341

รูปที่ 43 ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม

6.3 การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะสิ่งแวดล้อม

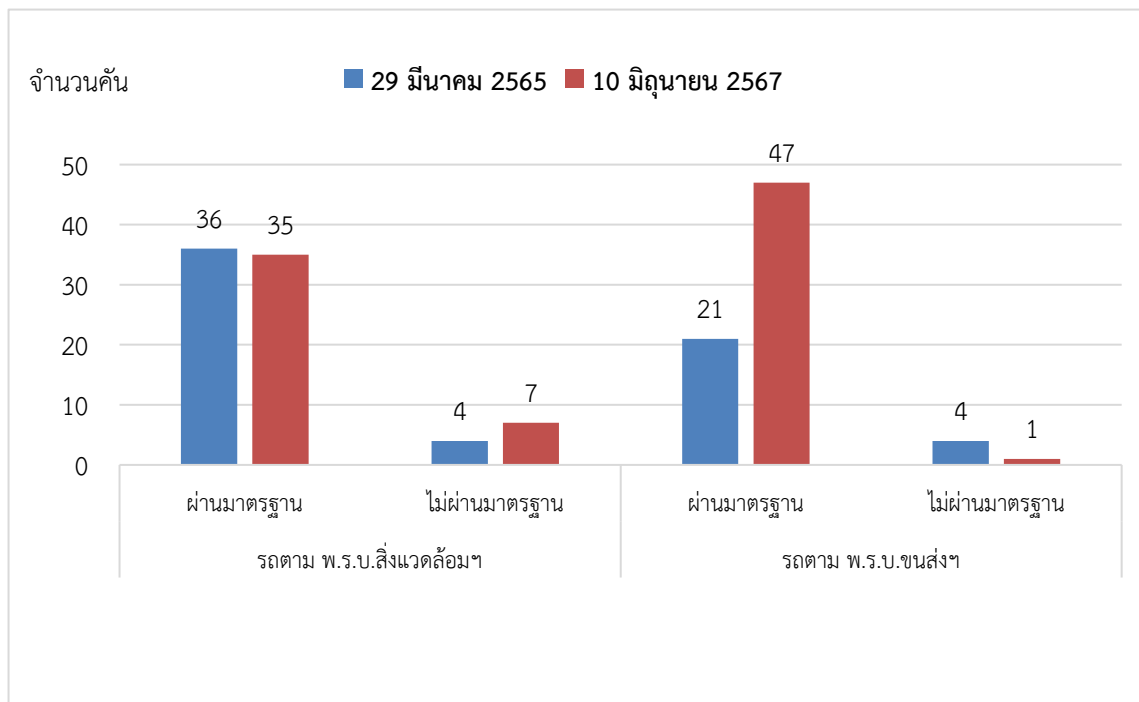
ด้วยกรมควบคุมมลพิษเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้รถยนต์ควันดำ ในช่วงสถานการณ์วิกฤต PM2.5 ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่วิกฤตต่างจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 จึงได้ดำเนินการตั้งจุดตรวจสอบ ตรวจจับ และห้ามใช้รถยนต์ควันดำ ภายใต้โครงการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมมลพิษ สถานีตำรวจภูธร สำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

โดยเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565 ดำเนินการ ณ บริเวณหน้าสวนสาธารณะศรีธรรมมาโคกราช อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการปฏิบัติเรียกรถยนต์ตรวจสอบ จำนวน 65 คัน พบควันดำเกินค่ามาตรฐาน จำนวน 8 คัน และเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2567 ดำเนินการ ณ บริเวณริมถนนเลี่ยงเมืองหน้าศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการปฏิบัติเรียกรถยนต์ตรวจสอบ จำนวน 90 คัน พบควันดำเกินค่ามาตรฐาน จำนวน 8 คัน ซึ่งรถยนต์ที่มีควันดำเกินค่ามาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด ได้นำรถยนต์ไปปรับปรุงแก้ไขสภาพเครื่องยนต์ และนำมาขอยกเลิกค่าส่งภายในระยะเวลา 30 วัน ครบถ้วนทุกคันแล้ว

ตารางที่ 21 ผลการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

วันเดือนปี ที่ตรวจสอบ	สถานที่ ตรวจสอบ	จำนวนรถ ที่ตรวจสอบ (คัน)	รถตาม พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม *		รถตาม พ.ร.บ.ขนส่งฯ	
			ผ่านมาตรฐาน (คัน)	เกินมาตรฐาน (คัน)	ผ่านมาตรฐาน (คัน)	เกินมาตรฐาน (คัน)
29 มีนาคม 2565	อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช	65	36 (ร้อยละ 55.39)	4 (ร้อยละ 6.15)	21 (ร้อยละ 32.31)	4 (ร้อยละ 6.15)
10 มิถุนายน 2567	อำเภอเมือง สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	90	35 (ร้อยละ 38.89)	7 (ร้อยละ 7.78)	47 (ร้อยละ 52.22)	1 (ร้อยละ 1.11)

หมายเหตุ : * ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าควันดำของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด พ.ศ. 2564 ได้กำหนดค่าควันดำรถยนต์เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือระบบวัดความทึบแสงสูงสุดไม่เกินร้อยละ 30

รูปที่ 44 ผลการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

รูปที่ 45 ภาพการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับยานพาหนะของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

บทที่ 7

การบริหารจัดการมลพิษอื่นๆ

7.1 การลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤตและการจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ดำเนินงานโครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤต และจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

1. ติดตามตรวจสอบควบคุม กำกับ และบังคับการใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ หรือกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่วิกฤตคุณภาพน้ำให้มีการจัดการมลพิษเป็นไปตามกฎหมายกำหนด โดยดำเนินการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 46 แห่ง จากจำนวนเป้าหมาย 20 แห่ง ประกอบด้วย ประเภทสถานประกอบการน้ำมัน จำนวน 37 แห่ง ประเภทระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จำนวน 2 แห่ง และประเภทอาคารบางขนาด จำนวน 7 แห่ง และได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง จำนวน 33 แห่ง โดยผลคุณภาพน้ำทิ้งผ่านตามมาตรฐานการระบายน้ำทิ้ง จำนวน 20 แห่ง และไม่ผ่านตามมาตรฐานการระบายน้ำทิ้ง จำนวน 13 แห่ง

2. การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ โดยดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง รวม 45 ตัวอย่าง จากเป้าหมาย 40 ตัวอย่าง

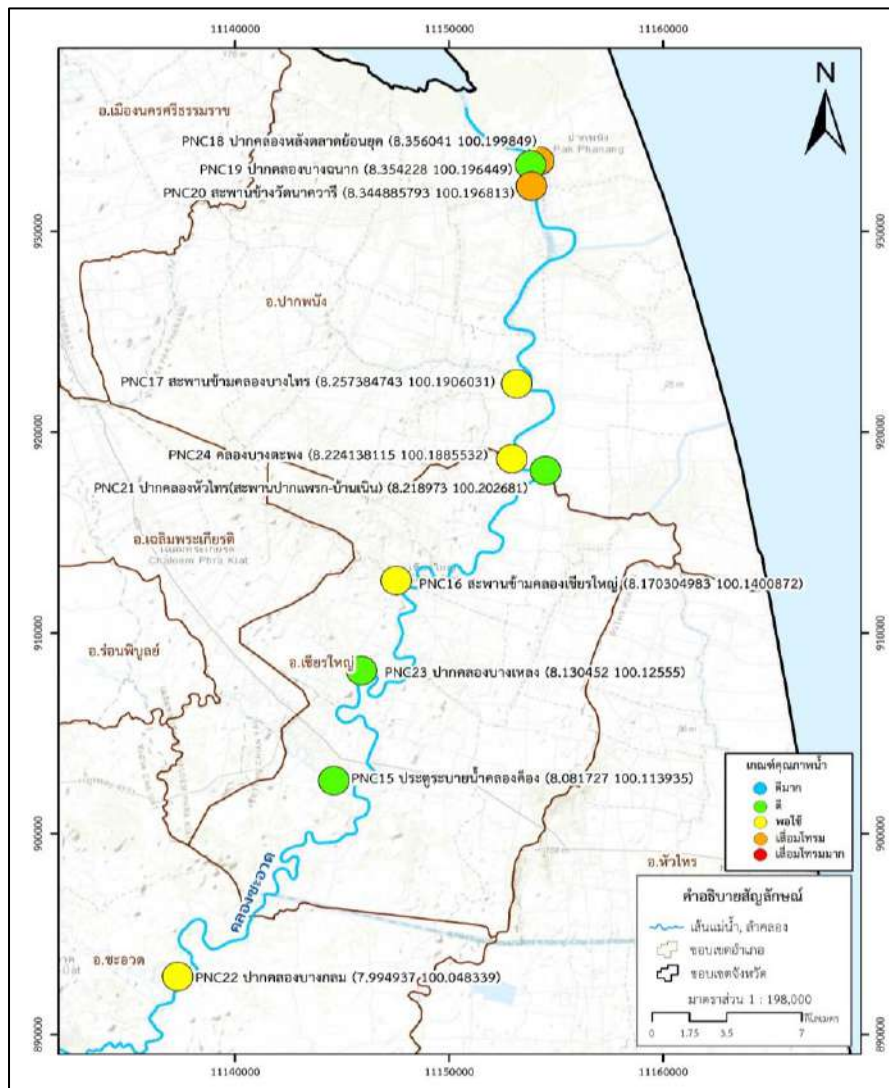
3. จัดประชุมคณะทำงานเพื่อบูรณาการความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบควบคุม กำกับและบังคับใช้กฎหมายระหว่างแหล่งกำเนิดมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จำนวน 2 ครั้ง

4. จัดประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ถึงแนวทางการทางการดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบควบคุม กำกับและบังคับใช้กฎหมายเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสีย ตลอดจนสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของแหล่งกำเนิดมลพิษ ในการจัดการปัญหาด้านมลพิษทางน้ำ ควบคุม ป้องกัน ลดการปล่อยน้ำเสีย และการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง โดยดำเนินการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในการจัดการน้ำเสีย จำนวน 1 ครั้ง

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10 จุด (PNC15 , PNC16 , PNC17, PNC18 , PNC19 , PNC20 , PNC21 , PNC22 , PNC23 และ PNC24) จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 เดือนเมษายน 2567 และครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม 2567 (ตารางภาคผนวก ข-1) ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อพิจารณาค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index, WQI) พบว่า แนวโน้มคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง อยู่ในเกณฑ์พอใช้ (WQI เฉลี่ยเท่ากับ 67) และผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทางด้านโลหะหนัก (Heavy Metals : HM) คลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง โดยทำการตรวจวิเคราะห์โลหะหนัก จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม โครเมียมรวม แมงกานีส นิกเกิล ตะกั่ว สังกะสี ทองแดง โปรท และสารหนู จำนวน 2 ครั้ง พบว่า ปริมาณโลหะหนักมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ทั้ง 10 จุด ทั้ง 2 ครั้ง (ตารางภาคผนวก ข-3)

รูปที่ 46 ภาพการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

รูปที่ 47 แผนที่แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำและดัชนีคุณภาพน้ำคลองสาขา แม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

7.1.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง

ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบคุณภาพน้ำเกินเกณฑ์มาตรฐานหลายจุด โดยสาเหตุหลักของปัญหาคุณภาพน้ำเกิดจากน้ำเสียชุมชนและน้ำเสียจากพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งต้องหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำวิกฤตร่วมกันในการปรับปรุงฟื้นฟูคุณภาพน้ำในคลองสาขาให้มีคุณภาพดีขึ้นหรือเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด (ตารางที่ 22 และตารางภาคผนวก ข-2)

ตารางที่ 22 สรุปบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไขคุณภาพน้ำคลองสาขาแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

บริเวณที่เป็นปัญหา	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
ครั้งที่ 1/2567		
พบ 5 จุด - คลองปากเชียร (PNC16) - คลองหลังตลาดย้อนยุคปากคลอง (PNC18) - คลองสุขุม (PNC20) - คลองบางเหลง (PNC23) - คลองบางตะพง (PNC24) มีค่า DO น้อยกว่า 4.0 มิลลิกรัมต่อลิตร	น้ำเสียจากชุมชน (ตลาด, เรือนจำ) พื้นที่เกษตรกรรม	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดิน และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. ควรสนับสนุนการทำเกษตรแบบอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมี - อปท. พิจารณาให้มีแนวกันชนริมตลิ่ง เพื่อช่วยลดมลพิษทางน้ำ - ขุดลอกคลองนำวัชพืชออกในพื้นที่ที่ตื้นเขิน และมีวัชพืชหนาแน่น - อปท. กำชับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
พบ 3 จุด - คลองบางไทร (PNC17) - คลองสุขุม (PNC20) - คลองบางตะพง (PNC22) มีค่า BOD มากกว่า 2.0 มิลลิกรัมต่อลิตร	น้ำเสียจากชุมชน (ตลาด, เรือนจำ) พื้นที่เกษตรกรรม (พืชน้ำเต็มลำคลองในหลายคลอง)	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดิน และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง
พบ 2 จุด - คลองหลังตลาดย้อนยุคปากคลอง (PNC18) - คลองสุขุม (PNC20) มีค่า TCB มากกว่าหรือเท่ากับ 20,000 MPN/100ml	น้ำเสียจากชุมชน, ตลาด , เรือนจำ	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดิน และขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. กำชับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียจากชุมชนได้มากขึ้น

ตารางที่ 22 สรุปบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไขคุณภาพน้ำคลองสาขา แม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

บริเวณที่เป็นปัญหา	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
พบ 2 จุด - คลองหลังตลาดย่านยุคปากคลอง (PNC18) - คลองสุขุม (PNC20) มีค่า FCB มากกว่าหรือเท่ากับ 4,000 MPN/100ml	น้ำเสียจากชุมชน, ตลาด, เรือนจำ	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจน บ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. กำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียจากชุมชนได้มากขึ้น
พบ 1 จุด - คลองสุขุม (PNC20) มีค่า NH_3-N มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร	น้ำเสียจากชุมชน, ตลาด	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจน บ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อปท. กำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด - อปท. ควรสนับสนุนการทำเกษตรแบบอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมี - อปท. พิจารณาให้มีแนวกันชนริมตลิ่ง เพื่อช่วยลดมลพิษทางน้ำ - ขุดลอกคลองนำวัชพืชออกในพื้นที่ที่ตื้นเขิน และมีวัชพืชหนาแน่น - อปท. กำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
ครั้งที่ 2/2567		
พบ 6 จุด - คลองค้อง (PNC15) - คลองปากเชียร (PNC16) - คลองหลังตลาดย่านยุคปากคลอง (PNC18) - คลองสุขุม (PNC20) - คลองบางเหลง (PNC23) - คลองบางตะพง (PNC24) มีค่า DO น้อยกว่า 4.0 มิลลิกรัมต่อลิตร	น้ำเสียจากชุมชน (ตลาด, เรือนจำ) พื้นที่เกษตรกรรม (มีพืชน้ำในลำคลอง)	- อปท. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรง และ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อปท. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจน บ้านเรือนที่อยู่ริมน้ำควรมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - ขอความร่วมมือประชาชนริมน้ำในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่างๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อปท. ควรสนับสนุนการทำเกษตรแบบอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมี - อปท. พิจารณาให้มีแนวกันชนริมตลิ่ง เพื่อช่วยลดมลพิษทางน้ำ - ขุดลอกคลองนำวัชพืชออกในพื้นที่ที่ตื้นเขิน และมีวัชพืชหนาแน่น - อปท. กำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

ตารางที่ 22 สรุปบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไขคุณภาพน้ำคลองสาขา
แม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

บริเวณที่เป็นปัญหา	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
พบ 1 จุด - คลองบางตะพวง (PNC22) มีค่า BOD มากกว่าหรือเท่ากับ 2.0 มิลลิกรัมต่อลิตร	พื้นที่เกษตรกรรม (มีพืชในลำคลอง)	- อบต. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชน ไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - ขอความร่วมมือประชาชนริมลำคลองในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่าง ๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อบต. ควรสนับสนุนการทำเกษตรแบบอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมี - อบต. พิจารณาให้มีแนวกันชนริมตลิ่ง เพื่อช่วยลดมลพิษทางน้ำ - ขุดลอกคลองนำวัชพืชรากในพื้นที่ย่อยสลาย และมีการขุดลอกเป็นประจำ
พบ 1 จุด - คลองหลังตลาดย้อนยุคปากคลอง (PNC18) มีค่า TCB มากกว่าหรือเท่ากับ 20,000 MPN/100ml	น้ำเสียจากชุมชน, ตลาด , เรือนจำ	- อบต. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อบต. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมลำคลองมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อบต. กำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด - ขอความร่วมมือประชาชนริมลำคลองในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่าง ๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อบต. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียจากชุมชนได้มากขึ้น
พบ 2 จุด - คลองหลังตลาดย้อนยุคปากคลอง (PNC18) - คลองสุขุม (PNC20) มีค่า FCB มากกว่าหรือเท่ากับ 4,000 MPN/100ml	น้ำเสียจากชุมชน, ตลาด , เรือนจำ	- อบต. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน - อบต. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมลำคลองมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อบต. กำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด - ขอความร่วมมือประชาชนริมลำคลองในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่าง ๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อบต. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียจากชุมชนได้มากขึ้น
พบ 3 จุด - คลองหลังตลาดย้อนยุคปากคลอง (PNC18) - คลองบางฉวาง (PNC19)	น้ำเสียจากชุมชน, ตลาด , เรือนจำ	- อบต. ในพื้นที่ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณภาพน้ำผิวดินและขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำโดยตรงและ ติดตั้งถังดักไขมันแต่ละครัวเรือน
- คลองสุขุม (PNC20) มีค่า NH ₃ -N มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (mg/L)		- อบต. ติดตามกำกับไม่ให้สิ่งปฏิกูลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ ตลอดจนบ้านเรือนที่อยู่ริมลำคลองมีระบบบำบัดน้ำเสียจากสิ่งปฏิกูล - อบต. กำกับให้แหล่งกำเนิดมลพิษปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด - ขอความร่วมมือประชาชนริมลำคลองในการไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งของต่าง ๆ ลงในแม่น้ำ โดยการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง - อบต. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสียจากชุมชนได้มากขึ้น

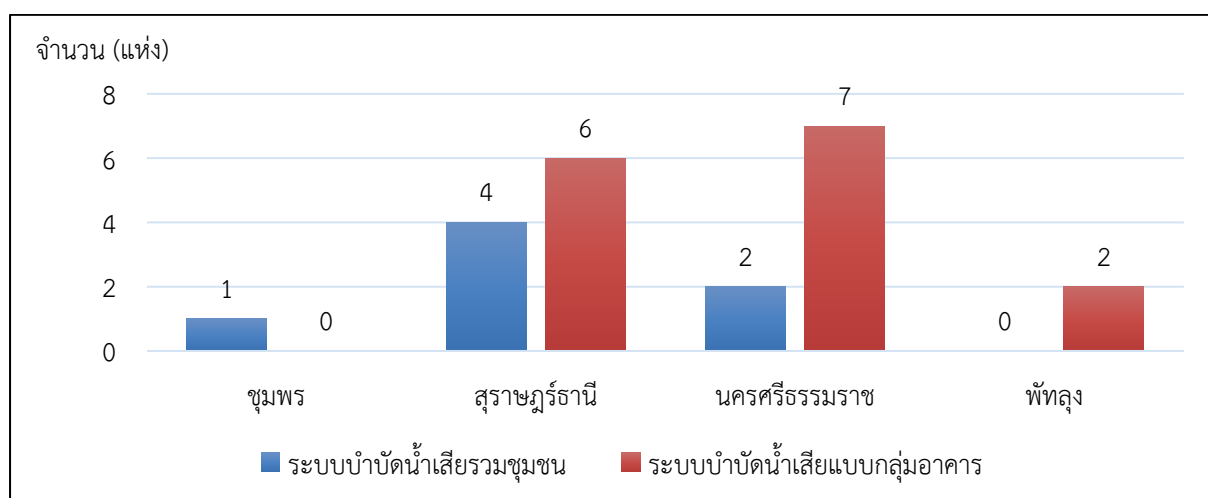
7.2 การติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร

การติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร มีวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1) สำรวจสถานการณ์ภาพการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 22 แห่ง 2) เพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารและผลักดันให้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย และ 3) เพื่อเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำเข้าและออกจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารเฉพาะที่ใช้งานได้ และที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการเอง

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 22 แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จำนวน 1 แห่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จำนวน 4 แห่ง และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 6 แห่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน จำนวน 2 แห่ง และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 7 แห่ง และจังหวัดพัทลุง มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 2 แห่ง พบว่า เติบโตตามปกติ จำนวน 18 แห่ง และไม่เติบโตระบบ จำนวน 4 แห่ง

ตารางที่ 23 ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ

จังหวัด	จำนวน (แห่ง)	
	ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน	ระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร
ชุมพร	1	-
สุราษฎร์ธานี	4	6
นครศรีธรรมราช	2	7
พัทลุง	-	2
รวม	7	15

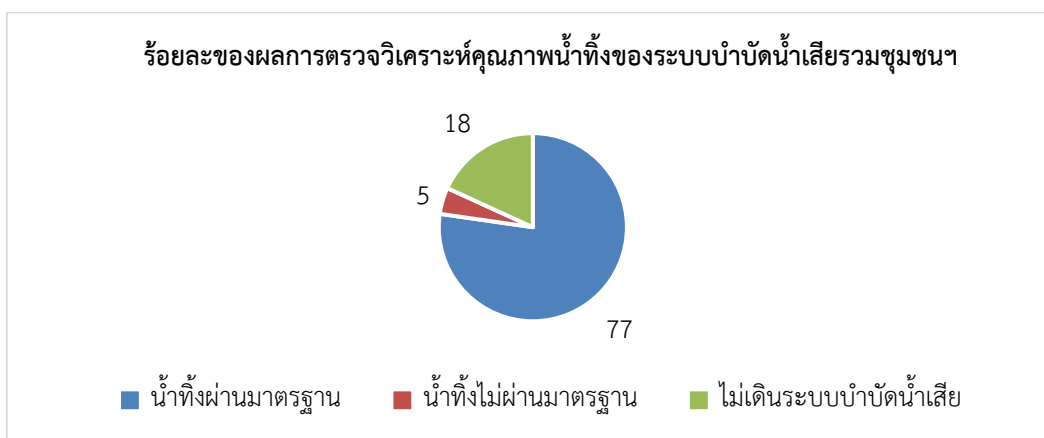

รูปที่ 48 รูปแบบระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ได้ติดตามประเมินประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน และระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จำนวน 22 แห่ง พบว่า คุณภาพน้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด จำนวน 17 แห่ง ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด จำนวน 1 แห่ง และไม่เดินระบบฯ จำนวน 4 แห่งซึ่งสำนักงานฯ ได้ขอความร่วมมือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย ให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

ตารางที่ 24 ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนฯ ในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ

จังหวัด	จำนวนระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (แห่ง)		ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้ง (แห่ง)	
	เดินระบบฯ	ไม่เดินระบบฯ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ชุมพร	0	1	-	-
สุราษฎร์ธานี	9	1	8	1
นครศรีธรรมราช	9	-	9	-
พัทลุง	0	2	-	-
รวม	18	4	17	1

รูปที่ 48 ร้อยละของผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนฯ ในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ

รูปที่ 49 แสดงกิจกรรมการติดตามตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนฯ ในพื้นที่จังหวัดรับผิดชอบ

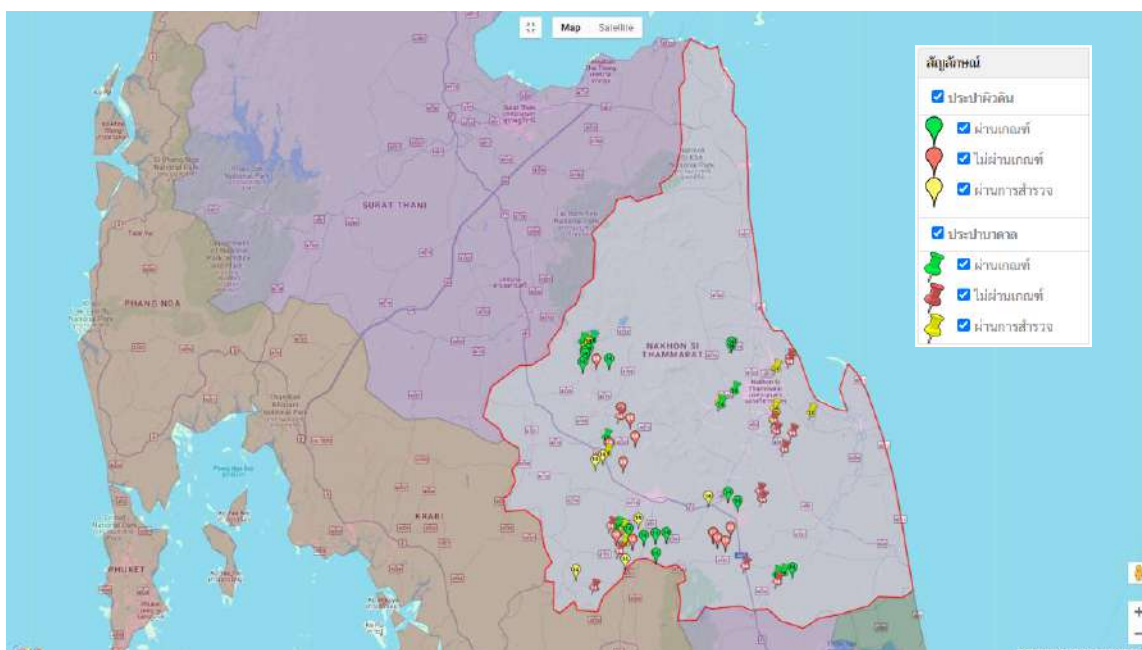
7.3 การพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตประปาหมู่บ้าน

ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ที่มุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินให้มีคุณภาพที่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค และสร้างความเท่าเทียมของประชาชนในการเข้าถึงน้ำสะอาดปลอดภัย และตามทิศทางการบริหารจัดการน้ำของประเทศ 20 ปี ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ที่ระบุว่าทุกหมู่บ้าน พื้นที่เมือง พื้นที่เศรษฐกิจ ได้รับการพัฒนาระบบประปา มีน้ำประปาใช้ภายในปี 2560 และน้ำประปาได้มาตรฐานภายในปี 2575 ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นจะต้องอาศัยผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำที่เป็นแหล่งน้ำดิบและน้ำประปาจากห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานเพื่อเป็นหลักฐานสนับสนุนประกอบการตัดสินใจว่าแหล่งน้ำนั้นเหมาะสมสำหรับการนำไปผลิตน้ำประปามากน้อยเพียงใด และเพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำประปาสำหรับการอุปโภคบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ขึ้นเพื่อประเมินคุณภาพน้ำของแหล่งน้ำดิบที่เหมาะสมในการผลิตน้ำประปา และคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านที่เหมาะสมในการอุปโภคบริโภค

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตประปาหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้ (ตารางที่ 25 และรูปที่ 50)

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนระบบประปาหมู่บ้านที่เข้าสำรวจและเก็บตัวอย่างน้ำในจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ	จำนวน อปท. ที่เข้าร่วม (แห่ง)	ระบบประปาหมู่บ้านที่เข้าสำรวจ (แห่ง)	ระบบประปาหมู่บ้านที่เก็บตัวอย่างน้ำ (แห่ง)
1. เมือง	4	13	8
2. พรหมคีรี	2	2	2
3. ฉวาง	2	9	8
4. พิปูน	1	1	1
5. ชะอวด	2	5	5
6. พังงา	2	14	10
7. นาบอน	2	6	3
8. ร่อนพิบูลย์	3	5	4
9. บางขัน	1	2	1
10. จุฬาภรณ์	1	4	4
11. ช้างกลาง	1	4	4
รวม	21	65	50

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำประปา โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน, สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16

รูปที่ 50 แผนที่แสดงประปาหมู่บ้านในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่เข้าร่วมโครงการฯ พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากผลการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลคุณภาพน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปาและคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน 65 แห่ง (ภาคผนวก ข) และตรวจวิเคราะห์คุณภาพตามมาตรฐานน้ำดิบผลิตน้ำประปาและน้ำประปาหมู่บ้านเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน 50 แห่ง โดยมีระบบน้ำประปาที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์คุณภาพและผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 24 แห่ง (ตารางที่ 26) ประชาชนได้ประโยชน์และสามารถเข้าถึงน้ำที่สะอาดปลอดภัย เหมาะสำหรับการอุปโภคบริโภค จำนวน 4,014 ครัวเรือน หรือ 9,778 คน โดยรายละเอียดของโครงการสามารถเข้าไปศึกษารายละเอียดได้จากระบบสารสนเทศการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16 (<http://209.15.98.119>)

ตารางที่ 26 ระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ของกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน (อปท.)	ชื่อประปา	ที่อยู่
1	อบต.กำแพงเซา	บ้านแพงเซา	หมู่ 8 ต.กำแพงเซา อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
2	อบต.กำแพงเซา	บ้านสวนตอ	หมู่ 1 ต.กำแพงเซา อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
3	อบต.บ้านเกาะ	บ้านหน้าแบก	หมู่ 6 ต.บ้านเกาะ อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช
4	อบต.บ้านเกาะ	ที่ทำการ อบต.บ้านเกาะ	หมู่ 6 ต.บ้านเกาะ อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช
5	อบต.นาแว	บ้านห้วยทรายขาว	หมู่ 10 ต.นาแว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
6	อบต.นาแว	บ้านฝ่ายท่า	หมู่ 11 ต.นาแว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
7	อบต.นาแว	บ้านปากเบียด	หมู่ 5 ต.นาแว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
8	อบต.นาแว	บ้านโนไร่	หมู่ 6 ต.นาแว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
9	อบต.นาเชื่อง	บ้านปลายเภา	หมู่ 1 ต.นาเชื่อง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
10	อบต.นาเชื่อง	บ้านท่ากะได	หมู่ 6 ต.นาเชื่อง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
11	อบต.นาเชื่อง	บ้านปากห้วย	หมู่ 4 ต.นาเชื่อง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
12	ทต.ควนกลาง	บ้านคังวังวู้	หมู่ 5 ต.ควนกลาง อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช
13	อบต.ท่าเสม็ด	ปากควน	หมู่ 4 ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
14	อบต.ท่าเสม็ด	บ้านตลาดเก่า	หมู่ 1 ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 26 ระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ของกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน (อปท.)	ชื่อประปา	ที่อยู่
15	อบต.ท่าเสม็ด	บ้านทุ่งตอ	หมู่ 7 ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
16	อบต.เขาโร	บ้านยายเนื่อง	หมู่ 8 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
17	อบต.เขาโร	บ้านวังเต่า	หมู่ 3 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
18	ทต.กะปาง	บ้านท่าเลน	หมู่ 10 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
19	ทต.กะปาง	บ้านกะโสมเหนือ	หมู่ 6 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
20	ทต.กะปาง	บ้านลานช้าง	หมู่ 8 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
21	ทต.กะปาง	บ้านคลองตุก	หมู่ 1 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
22	อบต.แก้วแสน	บ้านลำสาว	หมู่ 8 ต.แก้วแสน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช
23	ทต.เขาชุมทอง	บ้านควนฝ้าย	หมู่ 5 ต.ควนเกย อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
24	ทต.เขาชุมทอง	บ้านควนเกย	หมู่ 1 ต.ควนเกย อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช

รูปที่ 51 แสดงภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

7.4 โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำแผนและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยได้เข้าร่วมประชุมคณะทำงานจัดทำแผนและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และดำเนินงานตามแผนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

1) มาตรการที่ 2 ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1 เฝ้าระวังคุณภาพน้ำและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

- ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินพื้นที่แม่น้ำปากพนัง โดยเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำผิวดิน จำนวน 7 จุด ทั้งหมด 4 ครั้ง โดยมีค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) เฉลี่ย อยู่ในช่วง 65 – 78 ภาพรวมคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนังอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (WQI เฉลี่ยเท่ากับ 70)

- ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ดำเนินการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง จำนวน 2 จุด ทั้งหมด 2 ครั้ง โดยมีค่าดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (MWQI) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง อ.ปากพนัง อยู่ในช่วง 53 – 65 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และค่าดัชนีคุณภาพน้ำทะเลบริเวณบ้านปากคลอง อ.หัวไทร อยู่ในช่วง 80 – 86 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี

- ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง โดยดำเนินการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำผิวดินคลองสาขา จำนวน 10 จุด จำนวน 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 พบค่าดัชนีคุณภาพน้ำคลองสาขา (WQI) เฉลี่ย อยู่ในช่วง 38 – 87 คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงดี ครั้งที่ 2 ค่าดัชนีคุณภาพน้ำคลองสาขา (WQI) เฉลี่ย อยู่ในช่วง 55 – 85 คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงดี

2) มาตรการที่ 2 ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 2 ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ

ดำเนินการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 46 แห่ง เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน 2 แห่ง ประเภทอาคารบางประเภทและบางขนาด 7 แห่ง และ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง 37 แห่ง และได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจำนวน 33 แห่ง โดยผลคุณภาพน้ำทิ้งผ่านตามมาตรฐานการระบายน้ำทิ้ง จำนวน 20 แห่ง และไม่ผ่านตามมาตรฐานการระบายน้ำทิ้ง จำนวน 13 แห่ง ซึ่งได้ดำเนินการแจ้งผลการตรวจสอบให้แหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อแก้ไขปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียต่อไป

3) มาตรการที่ 2 ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ

ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบและให้คำแนะนำการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักสุขาภิบาล ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองปากพนัง เทศบาลตำบลหินตก และเทศบาลตำบลชะอวด โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบเทกอง (Open dump) ทั้งหมด

รูปที่ 52 ภาพกิจกรรมลงพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

7.5 โครงการติดตามประเมินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ได้มีการพัฒนาและส่งเสริมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ปัจจุบันมีโครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อบก. ทั้งหมดจำนวน 460 โครงการ โดยมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดหรือกักเก็บได้ประมาณ 13.4 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี และมีโครงการที่ได้รับการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกจำนวน 349 โครงการ โดยมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง ประมาณ 20.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก หรือ อบก. กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานและกระตุ้นให้ผู้ประกอบการมีการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 อบก. ได้มีความร่วมมือกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษหรือ สคพ. กรมควบคุมมลพิษ ซึ่งมีสำนักงานทั้งหมด 16 แห่ง ตั้งกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยทั้ง 2 หน่วยงานได้มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565

ดังนั้น อบก. จึงได้จัดทำ “โครงการติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) และพัฒนาศักยภาพและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซ

เรือนกระจก” ขึ้น เพื่อติดตามประเมินผลโครงการ T-VER และดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุนภารกิจอื่นๆ ของ อบก. ร่วมกับท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อติดตามประเมินผลโครงการ T-VER ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อบก.
- 2) เพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ติดตามประเมินผล ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้รับทราบ
- 3) เพื่อสนับสนุนภารกิจอื่นๆ ของ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ

7.5.1 โครงการ Pak Phanang Wind Park 10 MW

โครงการผลิตไฟฟ้าจากกังหันลม กำลังการผลิต 10 เมกะวัตต์ ของบริษัท อินเตอร์ฟาร์อีสท์ วินด์ อินเตอร์เนชันแนล จำกัด อำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้กังหันลมชนิดแกนหมุนแนวนอนแบบไร้เกียร์ (Gearless Wind Turbine) รุ่น GW 121/2500 แบบ 3 ใบพัดที่ออกแบบให้สามารถหมุนทิศทางการไหลได้เอง 360 องศา ขนาดใบพัดยาว 59 เมตร เสาสูง 90 เมตร จำนวน 4 ต้น กังหันลมมีกำลังการผลิตไฟฟ้าสูงสุด 2.5 เมกะวัตต์ต่อต้น โดยกำหนดให้รองรับความเร็วลมสูงสุดไม่เกิน 14 รอบต่อนาที (RPM) กังหันลมทั้งหมดถูกติดตั้งบนพื้นที่ดินนาทุ่งร้างเสื่อมโทรมเลียบชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีพลังงานลมเพียงพอต่อการผลิตไฟฟ้า ไฟฟ้าที่ผลิตได้ทั้งหมดจะถูกส่งผ่านระบบสายส่งขนาด 33 กิโลโวลต์ และจำหน่ายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) โดยเริ่มจำหน่ายตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2558

7.5.2 โครงการ 10 MW Wind Power Plant (LLG)

โครงการผลิตไฟฟ้าจากกังหันลม กำลังการผลิต 10 เมกะวัตต์ ของบริษัท ลมลิเกอร์ จำกัด เป็นโครงการที่ใช้กังหันลมในการผลิตไฟฟ้าโดยใช้กังหันลมชนิดแกนหมุนแนวนอนแบบไร้เกียร์ (Gearless Wind Turbine) รุ่น GW2500/121 ขนาด 3 ใบพัด ความยาวของใบพัด 60.5 เมตร เสาสูง 90 เมตร จำนวน 4 ต้น ซึ่งมีกำลังการผลิตไฟฟ้าสูงสุด 2.5 เมกะวัตต์ต่อต้น กังหันลมดังกล่าวจะเริ่มผลิตไฟฟ้าที่ความเร็วลม 3 เมตรต่อวินาที และจะหยุดทำงานอัตโนมัติเมื่อความเร็วลมเกิน 22 เมตรต่อวินาทีต่อเนื่องเป็นเวลา 10 นาที ไฟฟ้าที่ผลิตได้ทั้งหมดจะถูกส่งผ่านระบบสายส่งขนาด 33 กิโลโวลต์ และจำหน่ายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ภายใต้สัญญาการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (Very Small Power Producer หรือ VSPP) โดยเริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2562

7.5.3 โครงการ 9.9 MW Biomass Power Generation by Thachang Green Energy

โครงการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล ดำเนินการพัฒนาโดย บริษัท ท่าฉาง กรีน เอ็นเนอร์ยี จำกัด อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล โดยใช้ทะลายปาล์มเป็นเชื้อเพลิงหลักและเชื้อเพลิงเสริมชนิดอื่นๆ เช่น เส้นใยปาล์ม กะลาปาล์ม ไม้ยางพารา เป็นต้น โครงการติดตั้งหม้อไอน้ำ ขนาด 65 ตันต่อชั่วโมง เพื่อผลิตไอน้ำสำหรับการผลิตไฟฟ้า โดยใช้กังหันไอน้ำที่ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 9.9 เมกะวัตต์ ไฟฟ้าที่ผลิตได้จะจำหน่ายให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 9.7 เมกะวัตต์ ภายใต้สัญญาการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP)

7.5.4 โครงการ Biomass Cogeneration Power Plant of Thachang Bio Power Company Limited (TBP)

โครงการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล ดำเนินการพัฒนาโดย บริษัท ท่าฉาง ไบโอ เพาเวอร์ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล เป็นโครงการโรงไฟฟ้าประเภท VSPP ที่ใช้เทคโนโลยีกระบวนการผลิตแบบเผาไหม้โดยตรง (Direct Combustion) โดยนำวัตถุดิบชีวมวลที่เป็นวัสดุเหลือใช้จากผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ทะลายปาล์มเปล่า ทะลายปาล์มสับ เป็นเชื้อเพลิงหลักและเชื้อเพลิงเสริมชนิดอื่นๆ เช่น เส้นใยปาล์ม รากไม้ ไม้ยางพารา เป็นต้น โครงการติดตั้งหม้อไอน้ำ ขนาด 65 ตันต่อชั่วโมง เพื่อผลิตไอน้ำสำหรับการผลิตไฟฟ้า โดยใช้กังหันไอน้ำที่ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 9.9 เมกะวัตต์ ไฟฟ้าที่ผลิตได้จะจำหน่ายให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ภายใต้สัญญาซื้อขายไฟฟ้า (PPA) ประเภท Non-Firm จำนวน 3.4 เมกะวัตต์ นอกจากนี้ บริษัท ท่าฉางไบโอเพาเวอร์ จำกัด (TBP) ยังมีการขายไฟฟ้าให้กับ บริษัท ท่าฉาง สวนปาล์มน้ำมันอุตสาหกรรม จำกัด (TCP) บริษัท ท่าฉาง ไบโอฟลูเอล จำกัด (TBF) และ บริษัท ท่าฉาง พาวเวอร์ กรีน จำกัด (TPG) และขายไอน้ำให้กับ บริษัท ท่าฉาง สวนปาล์มน้ำมันอุตสาหกรรม จำกัด (TCP) และ บริษัท ท่าฉางรับเบอร์ จำกัด (TCR) เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตและบางส่วนนำมาใช้ภายในโครงการ

7.5.5 โครงการ Electricity generation from biomass project by Vanachai Energy Industries Company Limited.

โครงการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล ดำเนินการพัฒนาโดย บริษัท วนชัยเอ็นเนอร์ยี อินดัสทรีส์ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล โดยใช้เศษเปลือกไม้และชิ้นไม้สับเป็นเชื้อเพลิงหลัก โครงการติดตั้งหม้อไอน้ำ ขนาด 45 ตันต่อชั่วโมง เพื่อผลิตไอน้ำสำหรับการผลิตไฟฟ้า โดยใช้กังหันไอน้ำที่ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 9.9 เมกะวัตต์ ไฟฟ้าที่ผลิตได้จะจำหน่ายให้ บริษัท วนชัย พานอล อินดัสทรีส์ จำกัด ประมาณ 8.7 เมกะวัตต์ ส่วนอีกประมาณ 1.2 เมกะวัตต์ จะใช้ในกิจกรรมของ บริษัท วนชัยเอ็นเนอร์ยี อินดัสทรีส์ จำกัด

7.5.6 โครงการ Solar rooftop project under Vanachai Group Public Company.

โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา ดำเนินการพัฒนาโดย บริษัท วนชัยกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ โดยใช้แผงโซลาร์เซลล์แบบ Monocrystalline Module ชนิดติดตั้งบนหลังคา (Solar Rooftop) ขนาด 395 วัตต์ต่อแผง เป็นจำนวนทั้งหมด 8,208 แผง คิดเป็นกำลังการผลิตติดตั้งทั้งหมด 3.24216 เมกะวัตต์ ไฟฟ้าที่ผลิตได้ทั้งหมดจะถูกนำไปใช้ภายในบริษัทโดยไม่มีการจำหน่ายเข้าสู่ระบบสายส่งของการไฟฟ้า

7.5.7 โครงการ Methane Recovery and Utilization Project at Palm D Srinakhon Co.,Ltd.)

โครงการกักเก็บและใช้ประโยชน์จากก๊าซมีเทน โดยบริษัท ปาล์มดีศรีนคร จำกัด (Methane Recovery and Utilization Project at Palm D Srinakhon Co.,Ltd.) ดำเนินการพัฒนาโดย บริษัท ปาล์มดีศรีนคร จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการนำน้ำเสียจากกระบวนการสกัดน้ำมัน

ปาล์มดิบไปบำบัด แบบไร้อากาศ โดยก๊าซชีวภาพที่ได้จากการบำบัดจะถูกนำไปใช้ประโยชน์หรือเผาทำลายที่หอเผาก๊าซทั้ง เทคโนโลยีที่ใช้ในโครงการ แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ระบบบำบัดน้ำเสียแบบปิดเพื่อกักเก็บก๊าซชีวภาพสำหรับนำไปใช้ประโยชน์

โครงการมีระบบบำบัดน้ำเสียด้วยระบบบ่อหมักไร้อากาศแบบปิดชนิด Modified Covered Lagoon Technology ขนาด 55,000 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 1 บ่อ สามารถรองรับน้ำเสียได้ 600 ลบ.ม./วัน ที่ภาระความสกปรกของน้ำเสียในรูปของ COD ได้สูงที่สุดถึงประมาณ 100,000 มก./ลิตร โดยมีประสิทธิภาพในการบำบัดค่าความสกปรกของน้ำเสียในรูป COD มากกว่า 80% น้ำเสียที่ผ่านระบบแล้วจะถูกระบายเพื่อนำไปบำบัดต่อในบ่อบำบัดชั้นหลัง และส่วนของกากตะกอนที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจะถูกระบายออกผ่านจุดดักตะกอนไปสู่ลานตากตะกอนเพื่อนำไปใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพ

ส่วนที่ 2 การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์

ก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้จากระบบบำบัดน้ำเสียจะถูกรวบรวมกักเก็บไว้ภายใต้พื้นพลาสติกชนิด PVC ในบ่อหมักแบบ Modified Covered Lagoon ที่ทำหน้าที่เป็นบ่อกักเก็บก๊าซชีวภาพที่เกิดขึ้นได้ตลอดวัน และจะนำเอาก๊าซชีวภาพ ไปใช้ประโยชน์ในส่วนของอุปกรณ์ Boiler ซึ่งใช้หัวเผาแบบ Gas Burner และมีระบบเผาทำลายที่หอเผาทั้ง (Open Biogas Flare)

ข้อเสนอแนะจากการติดตามประเมินผลโครงการทั้งหมด คือ ราคาซื้อ-ขายคาร์บอนเครดิตในตลาดค่อนข้างผันผวน และค่าใช้จ่ายในการทวนสอบข้อมูลของโครงการค่อนข้างสูง ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนผู้ประกอบการในการนำข้อมูลจากการดำเนินโครงการไปใช้ประโยชน์ ในด้านอื่นๆ เช่น การลดหย่อนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการขยายกิจการ เป็นต้น

รูปที่ 53 ภาพกิจกรรมลงพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ น้ำผิวดินบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ตารางภาคผนวก ก-1 แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

รหัสจุดตรวจวัด	รายละเอียดจุดตรวจวัด	พิกัด X	พิกัด Y
แม่น้ำชุมพร จำนวน 3 จุด			
CP01	ปากแม่น้ำชุมพร บ.ปากน้ำ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.ชุมพร	527094	1154383
CP02	คลองท่าตะเภา บ.ปากคลอง ต.ท่ายาง อ.เมือง จ.ชุมพร	523372	1155495
CP03	ถนนเพชรเกษม(กม.487) บ.ปากแพรก ต.นาเกาะตาม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	515521	1171163
แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง จำนวน 2 จุด			
LS01	ปากแม่น้ำหลังสวน บ.ฝั่งกระโจม ต.บางมะพร้าว อ.หลังสวน จ.ชุมพร	516278	1098890
LS02	สะพาน ต.แหลมทราย อ.หลังสวน จ.ชุมพร	510376	1099772
แม่น้ำหลังสวนตอนบน จำนวน 2 จุด			
LS03	สะพานถนนเพชรเกษม (เส้น41) ต.ชั้นเงิน อ.หลังสวน จ.ชุมพร	507042	1100278
LS04	วัดปึงหวาน บ.ทอนหงษ์ ต.ปึงหวาน อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	491570	1094909
แม่น้ำตาปีตอนล่าง จำนวน 6 จุด			
TP01	ท่าเรือท่าทอง บ.ปากน้ำ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	541165	1015696
TP02	ท่าเรือบ้านดอน อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี	535498	1011227
TP03	สะพานจุลจอมเกล้า อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	524636	1007376
TP08	สะพานข้ามแม่น้ำตาปี ต.เคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	521870	978002
TP09	สะพานบ้านโคกจำปา ต.ทุ่งหลวง อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	527935	947436
TP10	สะพานกรมโยธาฯ 2534 ตลาดฉวาง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	555960	931778
แม่น้ำพุมดวง จำนวน 4 จุด			
TP04	สะพานพุมดวง หน้าโรงงานสุรา อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	518673	1004374
TP05	วัดถ้ำสิงขร ต.ถ้ำสิงขร อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	504151	999718
TP06	สะพานพุมดวง บ้านตาขุน อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	487422	985552
TP07	คลองพะแสง ทต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	479637	990721
แม่น้ำตาปีตอนบน จำนวน 1 จุด			
TP11	สะพานบ้านขุนพิปูน ต.ยางค่อม อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	567185	943578
แม่น้ำปากพนัง จำนวน 7 จุด			
PN01	ปากแม่น้ำ กม.0 ต.ฝั่งตะวันออก อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	628741	926435
PN02	ท่าเรือข้ามฟาก ทม.ปากพนัง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	631979	922887
PN04	บริเวณเหนือเขื่อนประดู่ระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์	632728	919668
PN06	ศาลาสันติชัย ต.บ้านกลาง อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	626577	903694
PN11	คลองชะอวด เขตต.ชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	609619	880640
PN13	ท้ายเขื่อนไม้เสียบ บ.ไม้เสียบ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	602221	873577
PN14	เหนือเขื่อนไม้เสียบ บ.ไม้เสียบ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	600248	872537
ทะเลน้อย (ทะเลสาบสงขลา) จำนวน 3 จุด			
SK01	หมู่บ้านทะเลน้อย ต.พนางตุง อ.ควนขนุน จ.พัทลุง	624062	861136
SK02	กลางทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง	627147	860451
SK03	คลองนางเรียบ อ.ควนขนุน จ.พัทลุง	632466	859922
ทะเลหลวง (ทะเลสาบสงขลา) จำนวน 3 จุด			
SK06	ปากคลองลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	627748	843050
SK07	แหลมจองถนน ต.จองถนน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง	634504	829167
SK08	บ้านปากพะยูน อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง	646578	813128

ตารางภาคผนวก ก-2 แสดง ค่าต่ำสุด-สูงสุด และค่าตัวแทนของคุณภาพน้ำที่สำคัญ
และจุดเก็บที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ ปี 2567

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ค่าตัวแทน และค่าร้อยละ* ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
แม่น้ำ ชุมพร	3	3.3 – 7.7 4.9 92%(11/12)	0.6 – 3.3 1.8 92%(11/12)	790 – 24,000 8,440 92%(11/12)	230 – 24,000 3,060 83%(10/12)	0.01 – 0.12 0.06 100%(12/12)	DO CP01(ก.ค.) BOD CP02(เม.ย.) TCB CP02(ธ.ค.) FCB CP01(ม.ค.) CP02(ธ.ค.)
แม่น้ำหลัง สวน ตอนล่าง	3	6.0 – 7.3 6.1 100%(8/8)	0.6 – 1.4 1.3 100%(8/8)	330 – 24,000 18,000 75%(6/8)	20 – 5,400 2,400 88%(7/8)	0.01 – 0.06 0.05 100%(8/8)	TCB LS02(เม.ย ก.ค.) FCB LS02(ก.ค.)
แม่น้ำหลัง สวน ตอนบน	2	6.4 – 7.4 6.7 100%(8/8)	0.5 – 2.3 1.0 88%(7/8)	230 – 5,400 2,320 88%(7/8)	2 – 1,300 496 88%(7/8)	0.01 – 0.06 0.05 100%(8/8)	BOD LS03(ธ.ค.) TCB LS04(ธ.ค.) FCB LS03(ธ.ค.)
แม่น้ำตาปี ตอนล่าง	3	3.2 – 7.4 4.8 92%(22/24)	0.6 – 2.4 1.5 96%(23/24)	170 – 54,000 9,200 92%(22/24)	40 – 24,000 2,400 83%(20/24)	0.01 – 0.06 0.05 100%(24/24)	DO TP01(ธ.ค.) TP02(ธ.ค. ¹) BOD TP09(พ.ค.) TCB TP09(พ.ค.) TP10(พ.ค. ³) FCB TP01(ก.ค.) TP02(ม.ค.) TP09(พ.ค. ³) TP10(พ.ค. ⁴)
แม่น้ำ พุมดวง	3	3.8 – 7.6 4.8 94%(15/16)	0.2 – 1.7 1.3 100%(16/16)	13 – 160,000 5,400 88%(14/16)	8 – 11,000 1,100 94%(15/16)	0.01 – 0.20 0.06 100%(16/16)	DO TP07(ธ.ค.) TCB TP05(ธ.ค.) TP06(ธ.ค. ³) FCB TP06(ธ.ค.)
แม่น้ำตาปี ตอนบน	2	7.1 – 8.2 7.4 100%(4/4)	0.1 – 0.6 0.5 100%(4/4)	330 – 1,400 1,034 100%(4/4)	23 – 240 228 100%(4/4)	0.01 – 0.06 0.05 100%(4/4)	-
แม่น้ำ ปากพื้ง	3	3.9 – 11.6 4.6 82%(23/28)	0.6 – 6.3 3.1 75%(21/28)	23 – 2,400 95 96%(27/28)	23 – 5,400 790 93%(26/28)	0.06 – 0.06 0.06 100%(28/28)	DO PN01(ธ.ค.) PN02(ธ.ค.) PN04(ธ.ค.) PN06(ม.ค. ¹ ธ.ค.) BOD PN01(พ.ค ก.ค.) PN02(พ.ค. ก.ค. ³) PN04(พ.ค. ธ.ค.) PN06(พ.ค.) TCB PN11(ก.ค.) FCB PN11(ม.ค. พ.ค.)
ทะเลน้อย	3	3.0 – 7.3 3.8 75%(9/12)	0.6 – 2.4 2.4 53%(7/12)	5 – 17,000 3,140 100%(12/12)	2 – 17,000 2,240 92%(11/12)	0.01 – 0.18 0.06 100%(12/12)	DO SK01(ม.ค. ธ.ค.) SK03(ธ.ค. ¹) BOD SK01(ม.ค. พ.ค. ก.ค. ธ.ค.) SK03(พ.ค. ³) FCB SK01 (พ.ค.)
ทะเลหลวง	3	5.3 – 8.0 6.6 100%(12/12)	0.8 – 2.7 1.6 53%(7/12)	33 – 9,200 2,522 100%(12/12)	20 – 1,700 471 92%(11/12)	0.06 – 0.06 0.06 100%(12/12)	BOD SK06(พ.ค. ธ.ค.) SK07(ก.ค. ¹ ธ.ค.) SK08(ธ.ค.) FCB SK08(ก.ค.)
มาตรฐานแหล่งน้ำ ประเภทที่ 2		≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา พิจารณา ดังนี้ DO ต่ำกว่า 2.0 มก./ล. BOD มากกว่า 4.0 มก./ล. TCB มากกว่า 20,000 หน่วย FCB มากกว่า 4,000 หน่วย NH ₃ มากกว่า 0.5 มก./ล.
มาตรฐานแหล่งน้ำ ประเภทที่ 3		≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำ ประเภทที่ 4		≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	≤ 0.5	

หมายเหตุ * ร้อยละของการตรวจวัดที่ได้ตามมาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่กำหนด (จำนวนการตรวจวัดที่ได้ตามมาตรฐาน / จำนวนการตรวจวัดทั้งหมด)
กรณีแหล่งน้ำที่ไม่ได้กำหนดประเภท และแหล่งน้ำที่กำหนดเป็นประเภทที่ 4 ค่า TCB และ FCB จะแสดงร้อยละของการตรวจวัดตามมาตรฐาน
แหล่งน้ำประเภทที่ 3

¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด ⁵ บริเวณที่มีค่า NH₃ สูงสุด

ตารางภาคผนวก ก-3 แสดงผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหา ปี 2567

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด (mg/L)	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน (mg/L)	จุดตรวจวัดที่เกินมาตรฐาน / มีปัญหา
Cd	<0.003 - <0.003	≤ 0.005 , ≤ 0.05	-
Total Cr	<0.004 - 0.024	$\leq 0.05^{**}$	-
Cr ⁶⁺	<0.01 - <0.01	$\leq 0.05^*$	-
Mn	<0.02 - 0.54	≤ 1.0	-
Ni	<0.01 - 0.038	≤ 0.1	-
Pb	<0.01 - 0.038	≤ 0.05	-
Zn	<0.003 - 0.050	≤ 1.0	-
Cu	<0.02 - <0.02	≤ 0.1	-
Hg	<0.0005 - 0.0008	≤ 0.002	-
As 92%(44/48)	<0.01 - 0.011	≤ 0.01	แม่น้ำตาปีตอนล่าง TP01 (พ.ค._0.014) แม่น้ำปากพนังPN02 (ก.ค._0.016) แม่น้ำชุมพร CP02 (ธ.ค._0.016) แม่น้ำหลังสวนตอนล่าง LS02 (ธ.ค._0.015)

หมายเหตุ ค่ามาตรฐานของ Cd ไม่เกิน 0.005 mg/L กรณีน้ำที่มีความกระด้าง ไม่เกิน 100 มก./ล.

ค่ามาตรฐานของ Cd ไม่เกิน 0.05 mg/L กรณีน้ำที่มีความกระด้าง เกินกว่า 100 มก./ล.

* เป็นค่ามาตรฐานของ Cr⁶⁺ (มี 3 จุด จากทั้งหมด 12 จุด)

** เป็นค่ามาตรฐานของ Cr⁶⁺ แต่ผลการวิเคราะห์เป็น Total Cr ซึ่งรวมปริมาณ Cr ทั้งหมด (มี 9 จุด จากทั้งหมด 12 จุด)

ภาคผนวก ข

ข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ น้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทย ฝั่งตะวันตก

ตารางภาคผนวก ข-1 แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลอ่าวไทยภาคใต้ฝั่งตะวันตก

รหัสจุด	รายละเอียดจุดเก็บ	พิกัด X	พิกัด Y
จังหวัดชุมพร จำนวน 8 จุด			
Cpnt1	บ้านหน้าทับ อ่าวบางสน อ.ปะทิว	536145	1180268
Cpsp0	บ้านสะพลี อ่าวสะพลี อ.ปะทิว	530759	1170403
Cptl0	หาดทุ่งวัวแล่น อ.ปะทิว	530064	1168280
CpMc5	ปากแม่น้ำชุมพร อ.เมือง	527926	1154817
Cppd0	หาดทรายรีตอนกลาง อ.เมือง	528793	1152917
Cpsr0	หาดทรายรีตอนกลาง อ.เมือง	530629	1149437
Cpbk0	บ้านบ่อคา(อ่าวค้อ) ปากคลองสวี อ.สวี	522100	1135562
CpMl5	ปากแม่น้ำหลังสวน อ.หลังสวน	519243	1100341
จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 24 จุด			
Srsr0	หาดสำเริง อ.ท่าชนะ	522863	1059887
Srpr1	ปากคลองพุมเรียง อ.ไชยา	529596	1035701
Srtk5	ปากคลองท่าเคย อ.ท่าฉาง	525458	1023715
Sroy1	ปากคลองท่าเคย ฟาร์มเลี้ยงหอยนางรม อ.ท่าฉาง	525811	1023806
Srmt5	ปากแม่น้ำตาปี อ่าวบ้านดอน (กลาง) อ.เมือง	542675	1017499
Srkd5.1	คลองกะแตะ(เหนือ) อ.กาญจนดิษฐ์	552910	1019308
Srkd5.3	คลองกะแตะ(ใต้) อ.กาญจนดิษฐ์	552053	1020064
Srds5	ปากคลองดอนสัก อ.ดอนสัก	574261	1030656
Srfd1	ท่าเรือเฟอร์รี่ อ.ดอนสัก	580589	1029956
Srps1	ท่าเรือเฟอร์รี่(เข็ทราย) ท่าเรือหน้า อ.เกาะสมุย	602321	1054287
Srmn0	ตลาดแม่น้ำ(บ้านแม่น้ำ) อ.เกาะสมุย	608688	1058791
Srcc0	อ่าวเฉวง อ.เกาะสมุย	616244	1052687
Srcn0	อ่าวเฉวงน้อย อ.เกาะสมุย	615921	1050552
Srlm0	หาดละไม อ.เกาะสมุย (ระยะ 10 เมตร)	614688	1045909
Srlm5	หาดละไม อ.เกาะสมุย (ระยะ 500 เมตร)	615274	1045889
Srht0	บ้านหัวถนน(อ่าวบางน้ำจืด) อ.เกาะสมุย	612514	1043896
Srfs1	ท่าเรือเฟอร์รี่(ราชาเฟอร์รี่) อ.เกาะสมุย	601809	1048018
Srfp1	ท่าเรือเฟอร์รี่ อ.เกาะพะงัน	607727	1073631
Srpp1	สะพานปลา (โกลกหล้า) อ.เกาะพะงัน	610279	1082179
Srat0	ท้องตาปาน อ.เกาะพะงัน	616232	1080192
Srhr0	อ่าวหาดรีน อ.เกาะพะงัน (ระยะ 10 เมตร)	617244	1069819
Srhr5	อ่าวหาดรีน อ.เกาะพะงัน (ระยะ 500 เมตร)	617746	1069928
Srkm1	เกาะม้า 1 อ.เกาะพะงัน	607160	1083343
Srkm1.1	เกาะม้า 2 อ.เกาะพะงัน	607291	1083917
จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6 จุด			
Nkcp1	โรงไฟฟ้าขนอม อ.ขนอม	595250	1021297
Nknp0	หาดในเพลา อ.สิชล	596493	1009855
Nkhg0	หาดหินงาม อ.สิชล	601339	995992
Nkts5	ปากคลองท่าสูง อ.ท่าศาลา	605335	957680
Nkmp5	ปากแม่น้ำปากพนัง อ.ปากพนัง	627966	927697
Nkpk1	บ้านปากคลอง อ.หัวไทร	646079	886716

ตารางภาคผนวก ข-2 แสดงดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index : MWQI) ปี 2567

รหัสจุด	รายละเอียดจุดเก็บ	MWQI	เกณฑ์คุณภาพน้ำทะเล
จังหวัดชุมพร จำนวน 8 จุด			
Cpnt1	บ้านหน้าทับ อ่าวบางสน อ.ปะทิว	86	ดี
Cpsp0	บ้านสะพาน อ่าวสะพาน อ.ปะทิว	86	ดี
Cptl0	หาดทุ่งวัวแล่น อ.ปะทิว	81	ดี
CpMc5	ปากแม่น้ำชุมพร อ.เมือง	83	ดี
Cppd0	หาดทรายรีตอนกลาง อ.เมือง	84	ดี
Cpsr0	หาดทรายรีตอนกลาง อ.เมือง	74	พอใช้
Cpbk0	บ้านบ่อคา(อ่าวค้อ) ปากคลองสวี อ.สวี	85	ดี
CpML5	ปากแม่น้ำหลังสวน อ.หลังสวน	78	พอใช้
จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 24 จุด			
Srsr0	หาดสำราญ อ.ท่าชนะ	69	พอใช้
Srpr1	ปากคลองพุมเรียง อ.ไชยา	80	พอใช้
Srtk5	ปากคลองท่าเคย อ.ท่าฉาง	67	พอใช้
Sroy1	ปากคลองท่าเคย ฟาร์มเลี้ยงหอยนางรม อ.ท่าฉาง	66	พอใช้
Srmt5	ปากแม่น้ำตาปี อ่าวบ้านดอน (กลาง) อ.เมือง	67	พอใช้
Srkd5.1	คลองกะแดะ(เหนือ) อ.กาญจนดิษฐ์	78	พอใช้
Srkd5.3	คลองกะแดะ(ใต้) อ.กาญจนดิษฐ์	81	ดี
Srds5	ปากคลองดอนสัก อ.ดอนสัก	81	ดี
Srfd1	ท่าเรือเฟอร์รี่ อ.ดอนสัก	67	พอใช้
Srps1	ท่าเรือเฟอร์รี่(ซีทราน) ท่าเรือหน้า อ.เกาะสมุย	83	ดี
Srmn0	ตลาดแม่น้ำ(บ้านแม่น้ำ) อ.เกาะสมุย	74	พอใช้
Srcc0	อ่าวเฉวง อ.เกาะสมุย	85	ดี
Srcn0	อ่าวเฉวงน้อย อ.เกาะสมุย	85	ดี
Srlm0	หาดละไม อ.เกาะสมุย (ระยะ 10 เมตร)	85	ดี
Srlm5	หาดละไม อ.เกาะสมุย (ระยะ 500 เมตร)	86	ดี
Srht0	บ้านหัวถนน(อ่าวบางน้ำจืด) อ.เกาะสมุย	71	พอใช้
Srfs1	ท่าเรือเฟอร์รี่(ราชาเฟอร์รี่) อ.เกาะสมุย	86	ดี
Srfp1	ท่าเรือเฟอร์รี่ อ.เกาะพะงัน	85	ดี
Srpp1	สะพานปลา (โฉลกหล้า) อ.เกาะพะงัน	75	พอใช้
Srat0	ท้องตาป่าน อ.เกาะพะงัน	83	ดี
Srhr0	อ่าวหาดรีน อ.เกาะพะงัน (ระยะ 10 เมตร)	78	พอใช้
Srhr5	อ่าวหาดรีน อ.เกาะพะงัน (ระยะ 500 เมตร)	83	ดี
Srkm1	เกาะม้า 1 อ.เกาะพะงัน	86	ดี
Srkm1.1	เกาะม้า 2 อ.เกาะพะงัน	84	ดี
จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6 จุด			
Nkcp1	โรงไฟฟ้าขนอม อ.ขนอม	83	ดี
Nknp0	หาดในเพลา อ.สิชล	86	ดี
Nkhg0	หาดหินงาม อ.สิชล	85	ดี
Nkts5	ปากคลองท่าสูง อ.ท่าศาลา	63	พอใช้
Nkmp5	ปากแม่น้ำปากพนัง อ.ปากพนัง	59	พอใช้
Nkpk1	บ้านปากคลอง อ.หัวไทร	83	ดี

ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index : MWQI) ของกรมควบคุมมลพิษ ประเมินสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลโดยรวมมีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 100 โดยช่วงคะแนน 0 - 25 จัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก ช่วงคะแนนมากกว่า 25 - 50 จัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ช่วงคะแนนมากกว่า 50 - 80 จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ช่วงคะแนนมากกว่า 80 - 90 จัดอยู่ในเกณฑ์ดี และช่วงคะแนนมากกว่า 90 - 100 จัดอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยคำนวณจากข้อมูลคุณภาพน้ำทะเล 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (DO) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($PO_4^{3-}-P$) ไนเตรท-ไนโตรเจน ($NO_3^- -N$) อุณหภูมิ (Temp.) สารแขวนลอย (SS) ความเป็นกรด-ด่าง (pH) แอมโมเนีย-ไนโตรเจน ($NH_3 -N$) โดยหากคุณภาพน้ำทะเลมีปริมาณสารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และสารเป็นพิษ (Toxic elements) เช่นปรอท (Hg) แคดเมียม (Cd) โครเมียมรวม (Total Cr) โครเมียมเฮกซะวาเลนต์ (Cr^{6+}) ตะกั่ว (Pb) ทองแดง (Cu) โซเดียม (CN) และพีซีบี (PCBs) เกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำทะเลจะมีค่าเป็น "0" โดยทันที

ภาคผนวก ค

ข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำวิกฤต

ตารางภาคผนวก ค-1 แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

รหัสจุดตรวจวัด	รายละเอียดจุดตรวจวัด	พิกัด X	พิกัด Y
PNC15	คลองค้อง ประตูระบายน้ำคลองค้อง ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	622738	893501
PNC16	คลองปากเชียร สะพานข้ามคลองเชียรใหญ่ ต.เชียรใหญ่ อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	625592	903303
PNC17	คลองบางไทร สะพานข้ามคลองบางไทร ต.บางศาลา อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	631129	912948
PNC18	คลองหลังตลาดย้อยนุค ปากคลองหลังตลาดย้อยนุค ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	622738	893501
PNC19	คลองบางฉนาก ปากคลองบางฉนาก ต.ปากพนัง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	625592	903303
PNC20	คลองสุขุม สะพานข้ามวัดนาควาริ ต.ปากพนัง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	631129	912948
PNC21	คลองหัวไทร ปากคลองหัวไทร(สะพานปากแพรก-บ้านเนิน) ต.ปากแพรก อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	632114	923860
PNC22	คลองบางกลม ปากคลองบางกลม ต.ชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	631741	923659
PNC23	คลองบางเหลง ปากคลองบางเหลง ต.ท้องลำเจียก อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	631784	922626
PNC24	คลองบางตะพง บริเวณคลองบางตะพง ต.บางศาลา อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	632472	908705

ตารางภาคผนวก ค-2 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

จุดเก็บ	ออกซิเจนละลาย (DO) (mg/L)	ค่าความสกปรก (BOD) (mg/L)	Total Coliform Bacteria (TCB) (MPN/100 ml)	Fecal Coliform Bacteria (FCB) (MPN/100 ml)	แอมโมเนีย (NH ₃ -N) (mg/L)	ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน WQI	เกณฑ์คุณภาพน้ำตามดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)	สรุปคุณภาพน้ำโดยรวม
ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำครั้งที่ 1/2567								
PNC15	4.5	1.4	70	7.8	0.02	87	ดี	68 (พอใช้)
PNC16	2.2	1.0	3500	1,300	0.02	58	เสื่อมโทรม	
PNC17	8.6	4.8	46	14	<0.01	62	พอใช้	
PNC18	2.5	1.2	24,000	24,000	0.24	60	เสื่อมโทรม	
PNC19	4.2	1.4	460	310	0.03	84	ดี	
PNC20	3.2	5.5	24,000	24,000	0.89	38	เสื่อมโทรม	
PNC21	5.6	1.8	46	7.8	<0.01	77	ดี	
PNC22	7.2	2.7	79	49	0.01	72	ดี	
PNC23	3.0	1.9	920	170	<0.01	70	พอใช้	
PNC24	3.0	1.6	920	70	<0.01	71	ดี	
ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำครั้งที่ 2/2567								
PNC15	3.6	0.8	460	110	0.05	76	ดี	67 (พอใช้)
PNC16	3.0	1.1	110	490	<0.01	72	ดี	
PNC17	3.6	1.6	790	790	0.03	69	พอใช้	
PNC18	3.6	1.8	24,000	16,000	0.80	59	เสื่อมโทรม	
PNC19	4.0	1.3	920	140	0.52	63	พอใช้	
PNC20	4.0	1.1	9,200	5,400	0.65	55	เสื่อมโทรม	
PNC21	4.0	1.4	790	68	<0.01	85	ดี	
PNC22	6.4	3.3	130	23	<0.01	68	พอใช้	
PNC23	3.8	0.6	1,300	330	0.03	75	ดี	
PNC24	1.2	1.2	700	330	0.21	56	เสื่อมโทรม	
	≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3		
ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI)								
เกณฑ์คุณภาพน้ำ (สีแสดงคุณภาพน้ำ)				คะแนนรวม				
ดีมาก				91-100				
ดี				71-90				
พอใช้				61-70				
เสื่อมโทรม				31-60				
เสื่อมโทรมมาก				0-30				

- หมายเหตุ : 1. ค่าพารามิเตอร์ที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง ค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3
2. การประเมินแนวโน้มคุณภาพน้ำของแหล่งน้ำ พิจารณาจากค่าคะแนนพิจารณาจากค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI : Water Quality Index) โดยการนำค่าของคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ DO, BOD, TCB, FCB และ NH₃-N มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-100 โดยเกณฑ์คุณภาพน้ำได้ดังนี้ คะแนน 0-30 คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก, 31-60 คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม, 61-70 คุณภาพน้ำพอใช้, 71-90 คุณภาพน้ำดี, 91-100 คุณภาพน้ำดีมาก

ตารางภาคผนวก ค-3 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาขาของแม่น้ำปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (โลหะหนัก)

จุดเก็บ	Cd (mg/L) แคดเมียม	Cr (mg/L) โครเมียม	Mn (mg/L) แมงกานีส	Ni (mg/L) นิกเกิล	Pb (mg/L) ตะกั่ว	Zn (mg/L) สังกะสี	Cu (mg/L) ทองแดง	Hg (mg/L) ปรอท	As (mg/L) สารหนู
ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำครั้งที่ 1/2567									
PNC15	<0.003	<0.004	0.06	0.015	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC16	<0.003	<0.004	0.19	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC17	<0.003	0.020	0.09	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC18	<0.003	0.019	0.09	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC19	<0.003	0.020	0.12	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC20	<0.003	<0.004	0.11	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC21	<0.003	<0.004	0.24	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC22	<0.003	<0.004	0.08	0.011	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC23	<0.003	<0.004	0.29	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC24	<0.003	<0.004	0.09	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
ต่ำสุด	<0.003	<0.004	0.06	<0.01	<0.01	<0.00	<0.02	-	<0.01
สูงสุด	<0.003	0.020	0.24	0.015	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3	<=0.05	<=0.05	<=1.0	<=0.1	<=0.05	<=1.0	<=0.1	<=0.002	<=0.01
ได้/ไม่ได้ตามมาตรฐาน ประเภทที่ 3	ได้	ได้	ได้	ได้	ได้	ได้	ได้	-	ได้
ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำครั้งที่ 2/2567									
PNC15	<0.003	<0.004	0.07	0.029	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC16	<0.003	<0.004	0.06	0.022	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC17	<0.003	0.005	0.11	0.025	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC18	<0.003	<0.004	0.09	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC19	<0.003	<0.004	0.11	<0.01	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC20	<0.003	<0.004	0.13	0.010	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC21	<0.003	<0.004	0.04	0.021	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC22	<0.003	<0.004	0.06	0.028	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC23	<0.003	<0.004	0.04	0.025	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
PNC24	<0.003	<0.004	0.23	0.021	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
ต่ำสุด	<0.003	<0.004	0.04	<0.01	<0.01	<0.00	<0.02	-	<0.01
สูงสุด	<0.003	0.005	0.23	0.028	<0.01	<0.03	<0.02	-	<0.01
มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3	<=0.05	<=0.05	<=1.0	<=0.1	<=0.05	<=1.0	<=0.1	<=0.002	<=0.01
ได้/ไม่ได้ตามมาตรฐาน ประเภทที่ 3	ได้	ได้	ได้	ได้	ได้	ได้	ได้	-	ได้

หมายเหตุ : 1. ค่าพารามิเตอร์ที่ขีดเส้นใต้ หมายถึง ค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด

2. กรณีที่แหล่งน้ำกำหนดประเภทแหล่งน้ำไว้ ให้เทียบกับประเภทแหล่งน้ำที่กำหนด โดย ค่า HM พิจารณาจากค่าสูงสุด
3. กรณีที่แหล่งน้ำไม่ได้กำหนดประเภทแหล่งน้ำไว้ ให้เทียบกับมาตรฐานแหล่งน้ำทุกประเภท โดยการประเมินว่า
เทียบได้ตามแหล่งน้ำประเภทใดให้พิจารณาจากพารามิเตอร์ DO BOD TCB FCB โดยเลือกพารามิเตอร์ที่อยู่ใน
ประเภทแหล่งน้ำที่คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมที่สุด ส่วนค่า HM พิจารณาจากค่าสูงสุด

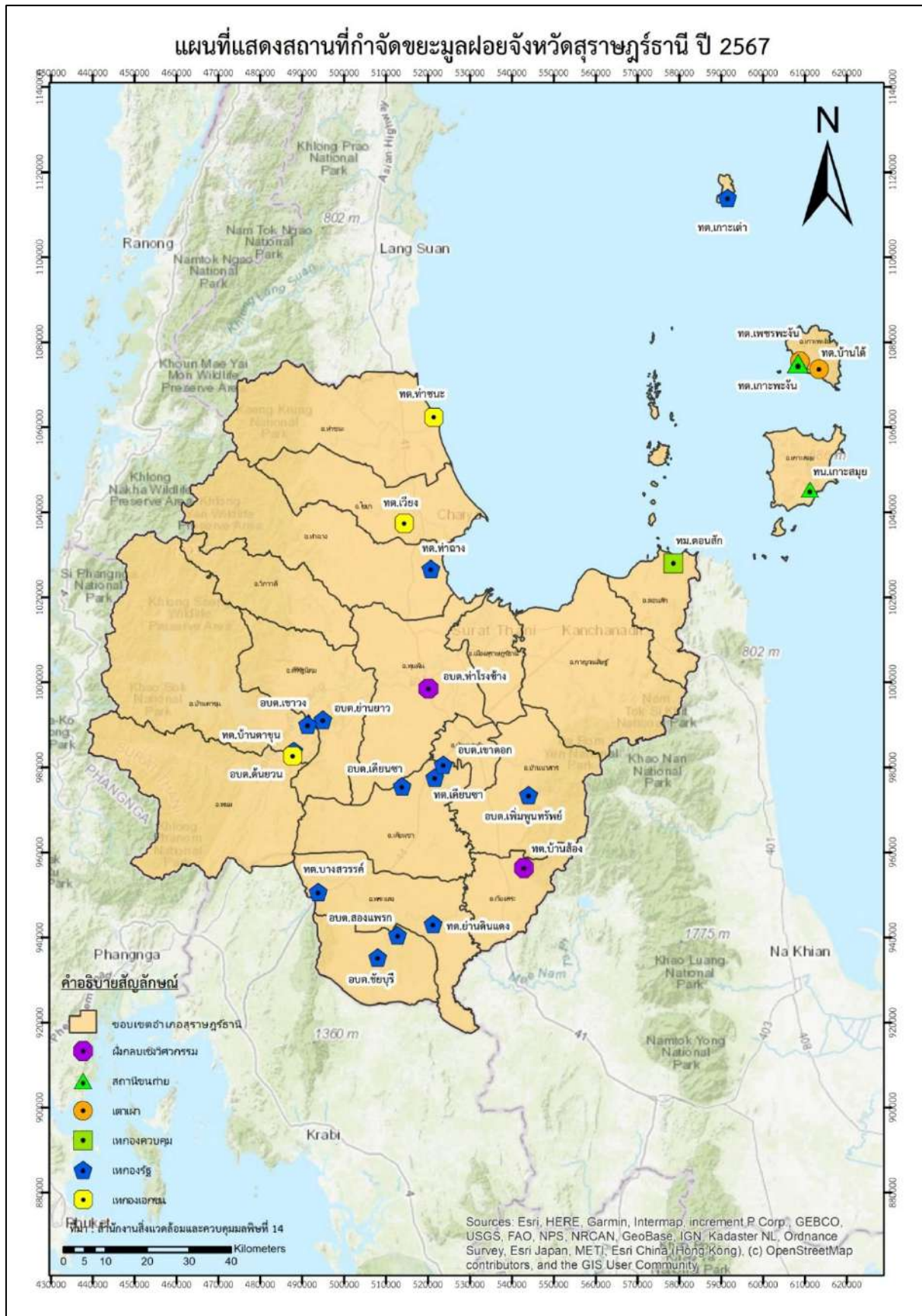
ภาคผนวก ง

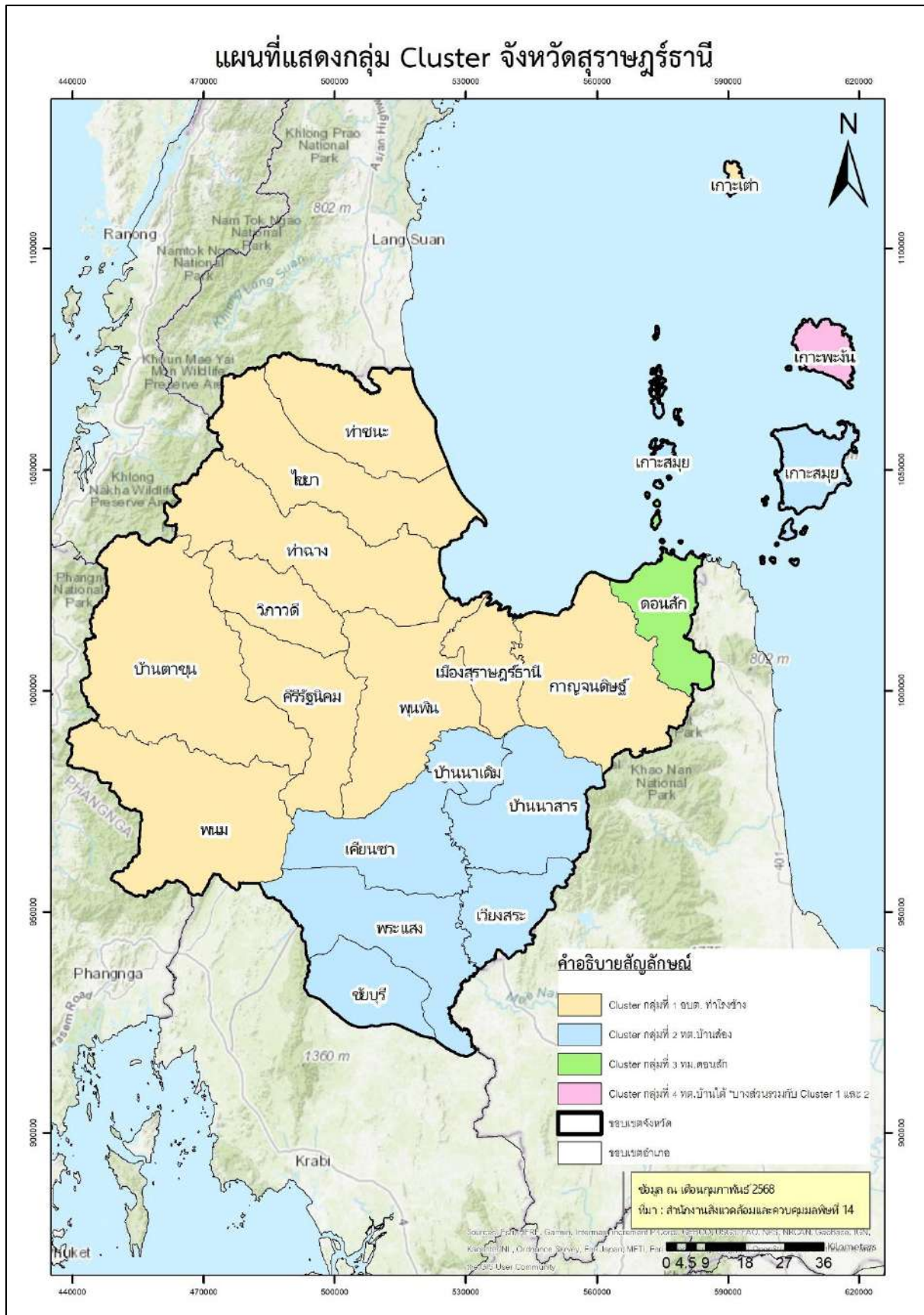
ข้อมูลที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย

ตารางภาคผนวก ง-1 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

No.	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ที่ตั้ง	X	Y	ปริมาณขยะ เข้า site (ตัน)	หน่วยงาน ร่วมทิ้ง (แห่ง)
1	บริษัท เอสอาร์ที พาวเวอร์กรีน จำกัด	บ้านท่าโรงช้าง ม.3 ต.ท่าโรงช้าง อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	520116	998462	263	37
2	บริษัท ลัคกี้คีนเอนเนอร์ ยี จำกัด	ม.10 ต.บ้านส้อง อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	542920	956340	285	21
3	เทศบาลเมืองดอนสัก	บ้านเขาปูน ม.6 ต.ดอนสัก อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี	578564	1027998	12	1
4	เทศบาลตำบลบ้านใต้	บ้านบ่อหิน ม.2 ต.บ้านใต้ อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	613388	1073652	15.5	-
5	เทศบาลตำบลเคียนซา	บ้านเคียนซา ม.1 ต.เคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	521617	977622	2	-
6	เอกชน ต.เวียง (นายมงคล แก้วแก้วรัตน์)	บ้านสามสัก ม.5 ต.เวียง อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี	514308	1037320	25.5	5
7	เทศบาลตำบลท่าฉาง	บ้านน้ำพุ ม.5 ต.เขาถ่าน อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี	520703	1026730	3	-
8	เอกชน ต.ท่าชนะ (นายอาชาน)	บ้านนามะขาม ม. 7 ต.ท่าชนะ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	521357	1062313	10	2
9	เทศบาลตำบลบ้านตาขุน	บ้านตาขุน ม.4 ต.เขาวง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	487968	983889	4	-
10	เทศบาลตำบลบางสวรรค์	บ้านบนนา ม.4 ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	493803	950681	6	-
11	เทศบาลตำบลย่านดินแดง	บ้านบางหยด ม.3 ต.อิปัน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	521201	943164	11.5	2
12	เทศบาลตำบลเกาะเต่า	บ้านโกลกบ้านเก่า ม.3 ต.เกาะเต่า อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	591562	1113956	20	-
13	องค์การบริหารส่วนตำบล ย่านยาว	บ้านย่านมะปราง ม.6 ต.ย่านยาว อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	494913	991234	0.5	-
14	เอกชน ต.ต้นยวน (นางสมาลี ณ พัทลุง)	บ้านเขาวง ม.6 ต.ต้นยวน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	487684	982635	9	2
15	องค์การบริหารส่วนตำบล เขาวง	บ้านสวนทุเรียน ม.1 ต.เขาวง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	491321	990024	2	-
16	องค์การบริหารส่วนตำบล เพิ่มพูนทรัพย์	บ้านกอบแก้ว ม.5 ต.เพิ่มพูน ทรัพย์ อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ ธานี	544015	973464	4.5	-
17	องค์การบริหารส่วนตำบล เคียนซา	บ้านปลายหริก ม.2 ต.เคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	513803	975540	10	-
18	องค์การบริหารส่วนตำบล เขาตอก	บ้านเกาะแก้ว ม.1 ต.เขาตอก อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	523688	980660	2	-
19	องค์การบริหารส่วนตำบล สองแพรก	บ้านในช่อง ม.4 ต.สองแพรก อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี	512767	940551	2	-
20	องค์การบริหารส่วนตำบล ชัยบุรี	บ้านคลองพังกลาง ม.1 ต.ชัยบุรี อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี	508044	935280	2	-
21	เทศบาลตำบล เพชรพะงัน (หจก.กิตติมน)	ม.1 ต.เกาะพะงัน อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	608804	1075496	10	-

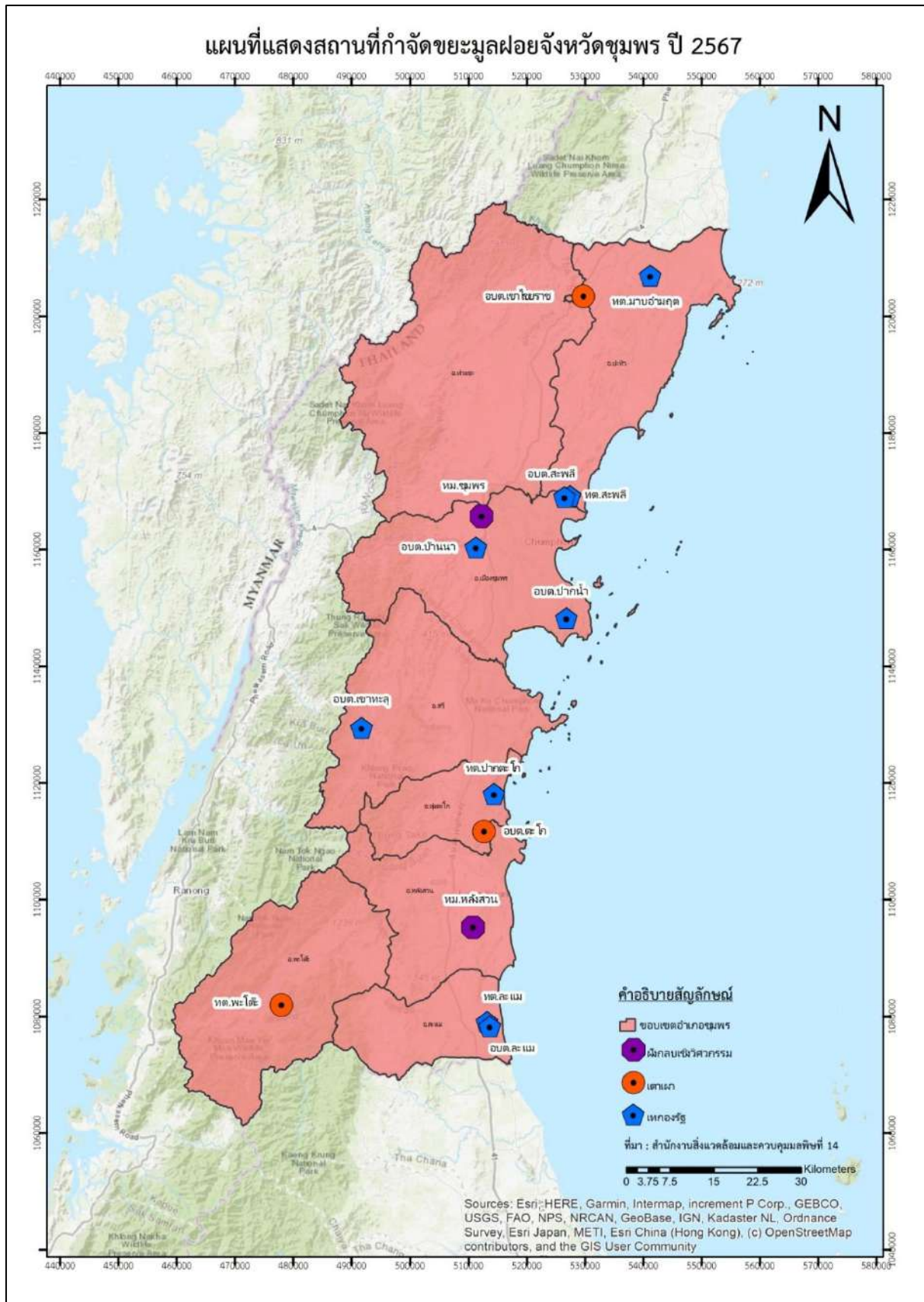

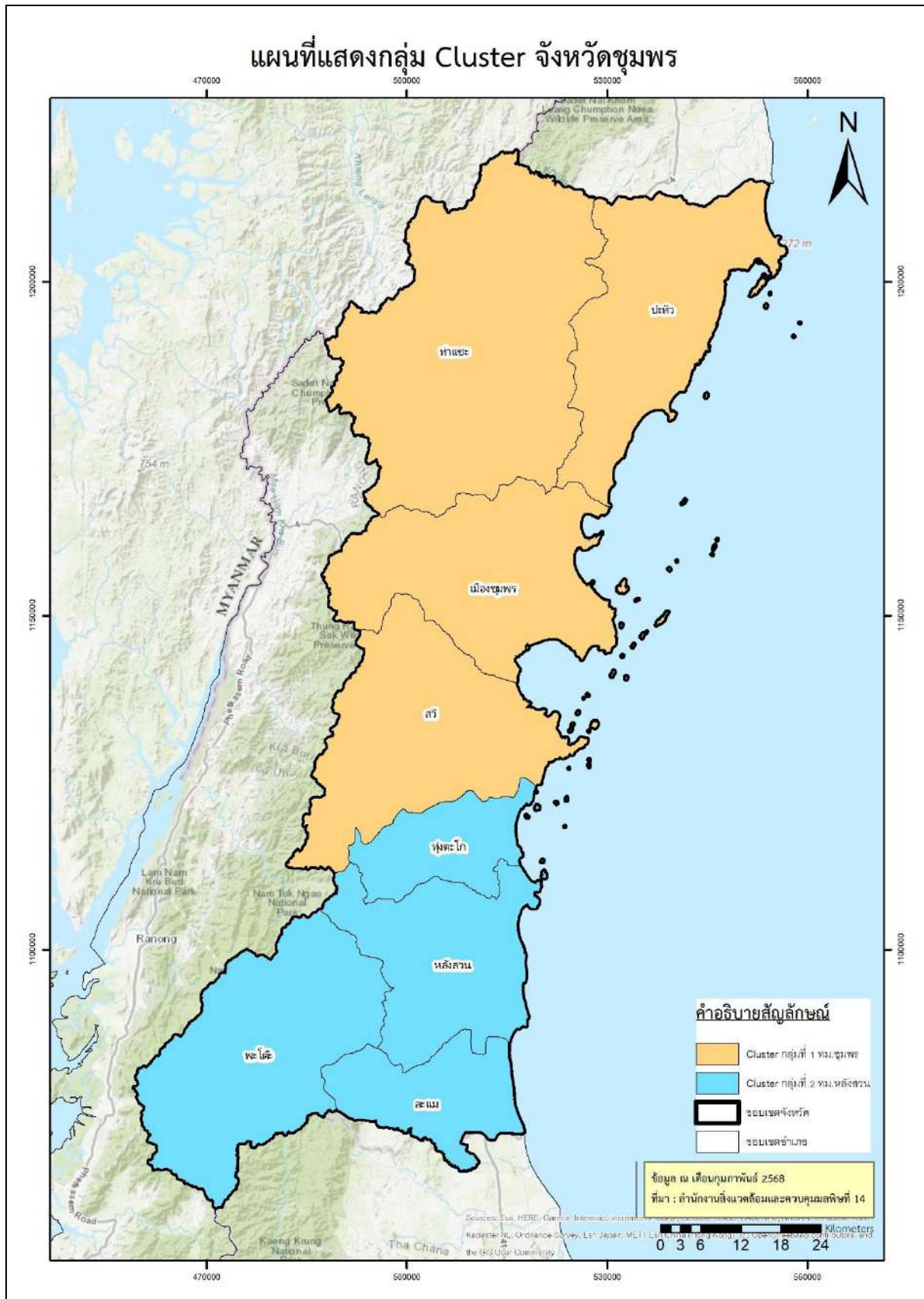

ตารางภาคผนวก ง-2 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดชุมพร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

No.	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ที่ตั้ง	X	Y	ปริมาณขยะ เข้า site (ตัน)	หน่วยงาน ร่วมทิ้ง (แห่ง)
1	เทศบาลเมืองชุมพร	บ้านเขากล้วย ม.10 ต.หาดพันไกร อ.เมือง จ.ชุมพร	512270	1165723	107	24
2	องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านนา	บ้านนาปรือ ม.4 ต.บ้านนา อ.เมือง จ.ชุมพร	511294	1160361	2	-
3	องค์การบริหารส่วนตำบล ปากน้ำ	บ้านโน ม.6 ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.ชุมพร	526820	1148264	10	1
4	เทศบาลตำบลปากตะโก	บ้านหนองไม้แก่น ม.2 ต.ปาก ตะโก อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร	514419	1118123	3	-
5	องค์การบริหารส่วนตำบล ตะโก	บ้านควนดิน หมู่ 6 ต.ตะโก อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร	512704	1111686	2.5	-
6	เทศบาลตำบลมาบอำมฤต	บ้านม่วงแสด ม.7 ต.เขาไชยราช อ.ปะทิว จ.ชุมพร	541194	1206950	4.5	-
7	เทศบาลตำบลสะพลี	บ้านปากด่าน ม.2 ต.สะพลี อ.ปะ ทิว จ.ชุมพร	527436	1169196	3	-
8	องค์การบริหารส่วนตำบล สะพลี	บ้านปากด่าน ม.2 ต.สะพลี อ.ปะ ทิว จ.ชุมพร	526491	1168988	5	-
9	เทศบาลตำบลละแม	บ้านมาดยาว ม.14 ต.ละแม อ.ละแม จ.ชุมพร	513199	1079035	3.5	-
10	องค์การบริหารส่วนตำบล ละแม	บ้านมาดยาว ม.14 ต.ละแม อ.ละแม จ.ชุมพร	513669	1078294	10	-
11	องค์การบริหารส่วนตำบล เขาทะลุ	บ้านล่าง ม.2 ต.เขาทะลุ อ.สวี จ.ชุมพร	491684	1129437	6	-
12	เทศบาลตำบลพะโต๊ะ	บ้านควนดอกไม้ ม.4 ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	477938	1081951	3	-
13	เทศบาลเมืองหลังสวน	บ้านคลองราง ม.14 ต.นาพญา อ.หลังสวน จ.ชุมพร	510770	1095245	53.1	13
14	องค์การบริหารส่วนตำบล เขาไชยราช	บ้านเขาเลี้ยว ม.1 ต.เขาไชยราช อ.ปะทิว จ.ชุมพร	529714	1203407	2	-

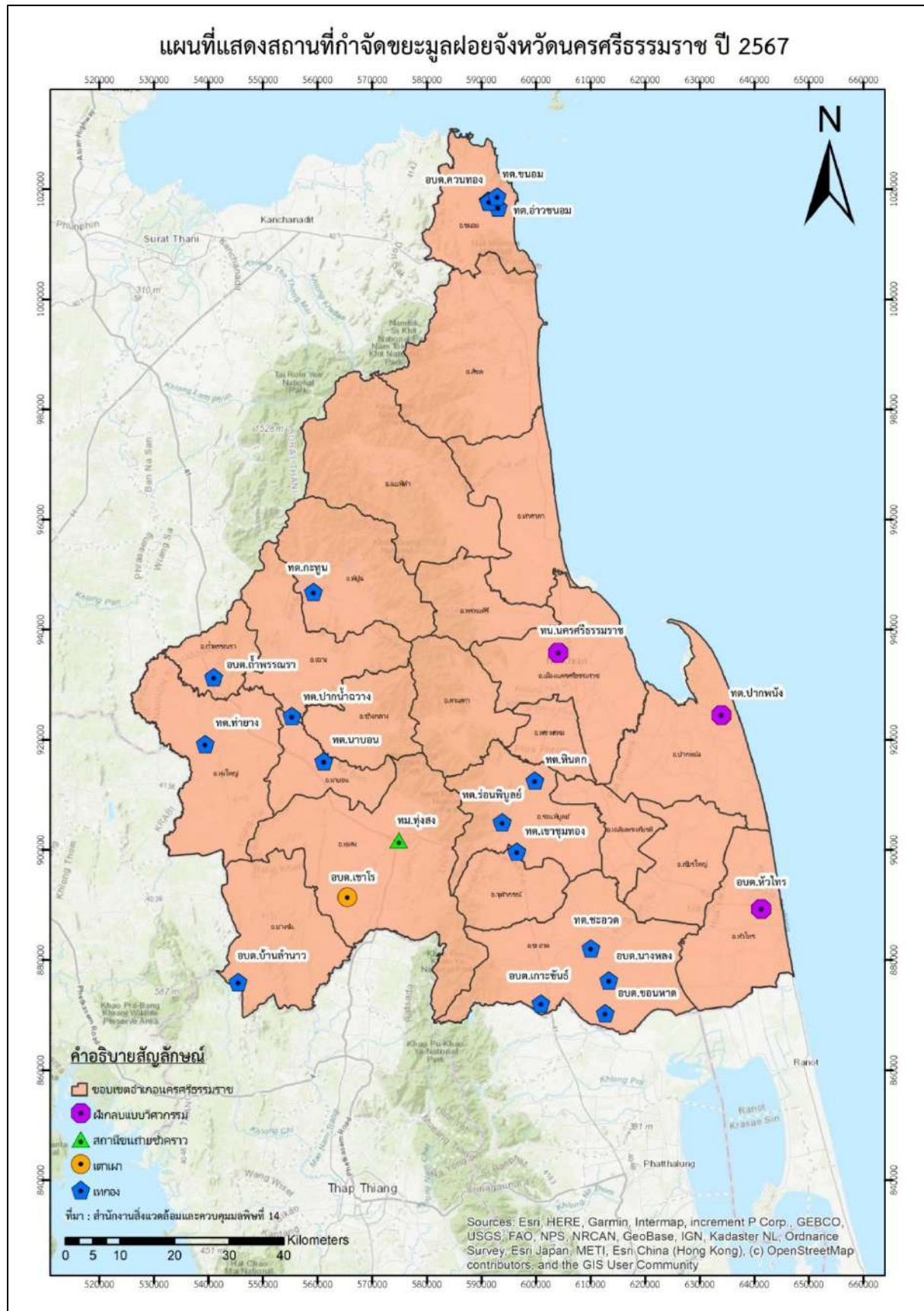

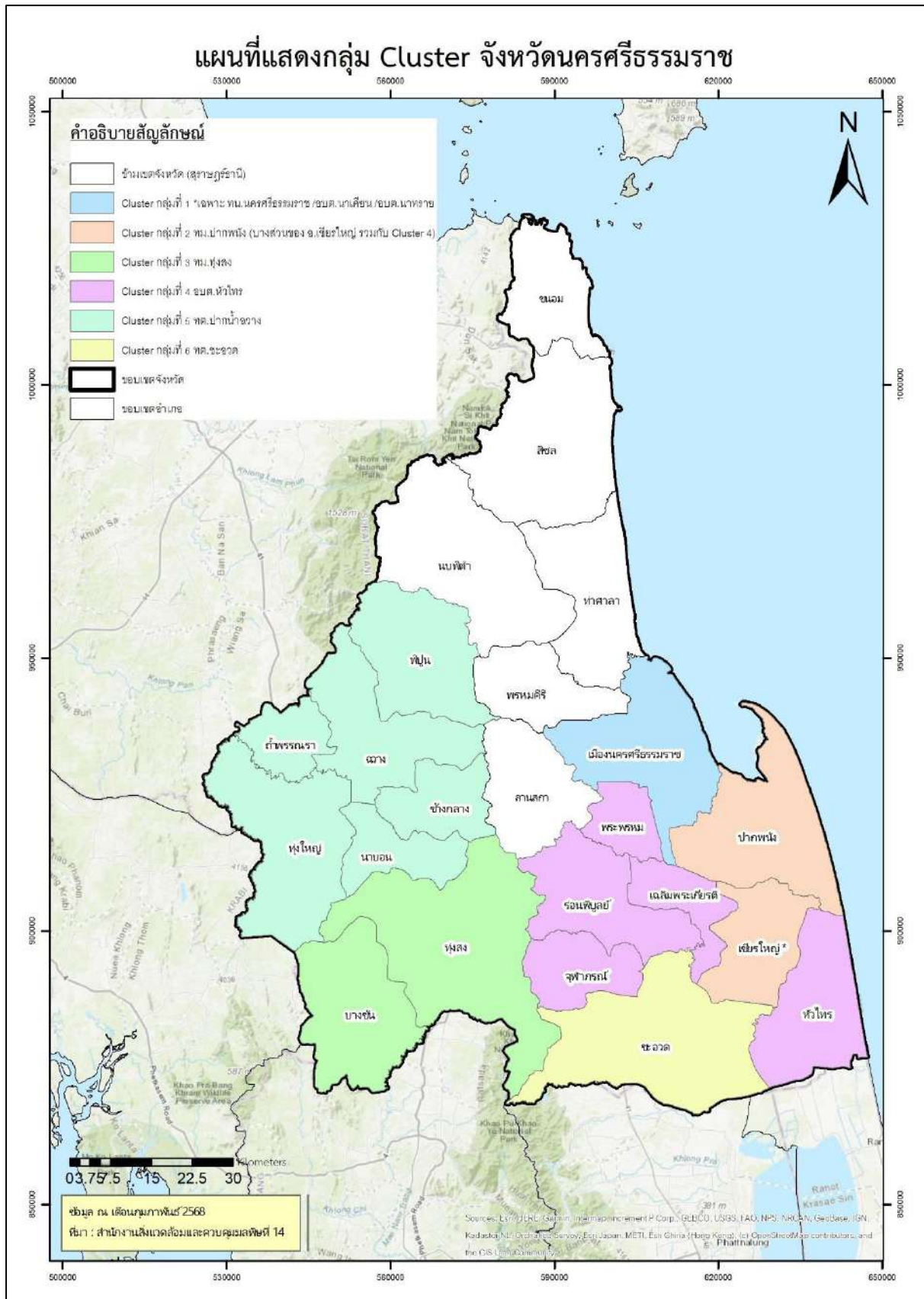

ตารางภาคผนวก ง-3 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

No.	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ที่ตั้ง	X	Y	ปริมาณขยะ เข้า site (ตัน)	หน่วยงาน ร่วมทิ้ง (แห่ง)
1	ทน.นครศรีธรรมราช	บ้านทุ่งท่าลาด ม.2 ต.นาเคียน อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	604065	935786	263	47
2	เทศบาลตำบลปากน้ำฉวาง	บ้านควนสูง ม.8 ต.ฉวาง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	555268	924309	52.5	21
3	เทศบาลเมืองปากพั่น	บ้านเนินสำโรง ม.3 ต.ปากพั่นฝั่ง ตะวันออก อ.ปากพั่น จ.นครศรีธรรมราช	633965	924470	30	10
4	เทศบาลเมืองทุ่งสง	ถนนชัยชุมพล ต.ปากแพรก อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	574858	901712	16	-
5	องค์การบริหารส่วนตำบลเขาโร (บริษัท ท็อปส์ไนน์เจิ้ล จำกัด)	314 ม.3 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	565401	891355	1.5	2
6	เทศบาลตำบลอ่าวขนอม	บ้านป่าตาล ม.14 ต.ขนอม อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช	591293	1017956	10	-
7	เอกชน ต.หัวไทร (บริษัท บ้านหมื่นสาว จำกัด)	บ้านคลองขุด ม.10 ต.หัวไทร อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	641316	889227	20	14
8	องค์การบริหารส่วนตำบล เกาะขันธุ์	บ้านเกาะร้าง ม.9 ต.เกาะขันธุ์ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	600930	872094	5	-
9	องค์การบริหารส่วนตำบล ขนหาด	บ้านตรอกแค ม.4 ต.ขนหาด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	612718	870345	1	-
10	เทศบาลตำบลชะอวด	บ้านบนเนิน ม.5 ต.ชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	610062	882130	13	1
11	องค์การบริหารส่วนตำบล นางหลง	บ้านโคกชะ ม.6 ต.นางหลง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	613349	876267	1.5	-
12	เทศบาลตำบลเขาชุมทอง	บ้านควนเกย ม.4 ต.ควนเกย อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	596521	899661	2	-
13	เทศบาลตำบลหินตก	บ้านห้วยไหยง ม.4 ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	599809	912563	7.5	-
14	เทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์	บ้านตลาดร่อนพิบูลย์ ม.12 ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	593837	905025	8	-
15	เทศบาลตำบลนาบอน	บ้านลำสาว ม.2 ต.แก้วแสน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช	561119	916093	3.5	1
16	องค์การบริหารส่วนตำบล ถ้าพรธรา	บ้านถ้าทอง ม.9 ต.ถ้าพรธรา อ.ถ้าพรธรา จ.นครศรีธรรมราช	540963	931379	3	-
17	องค์การบริหารส่วนตำบล ควนทอง	บ้านป่าตาล ม.14 ต.ขนอม อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช	591370	1017830	5.26	-
18	เทศบาลตำบลกะทูน	บ้านนางเอื้อย ม.2 ต.กะทูน อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	559233	946847	2	1
19	องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านลำนาว (เช่าที่เอกชน)	บ้านเหนือโดน ม.6 ต.บ้านลำนาว อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	545404	875953	6	-
20	เทศบาลตำบลท่ายาง	บ้านท่ายาง ม.2 ต.ท่ายาง อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	539392	919234	10	-
21	เทศบาลตำบลขนอม	ซอยวงทอง ม.3 ต.ขนอม อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช	593091	1016744	4	-

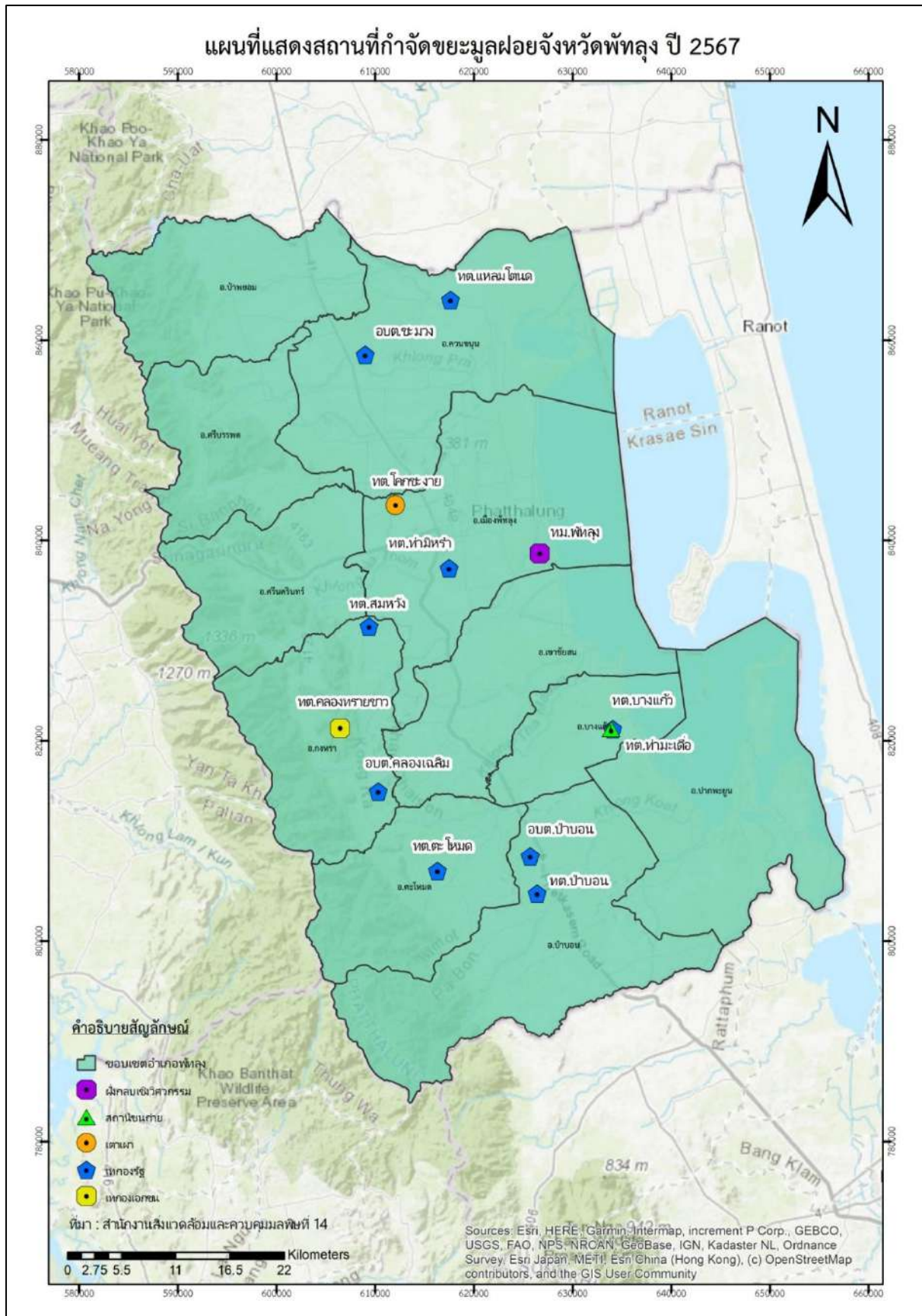

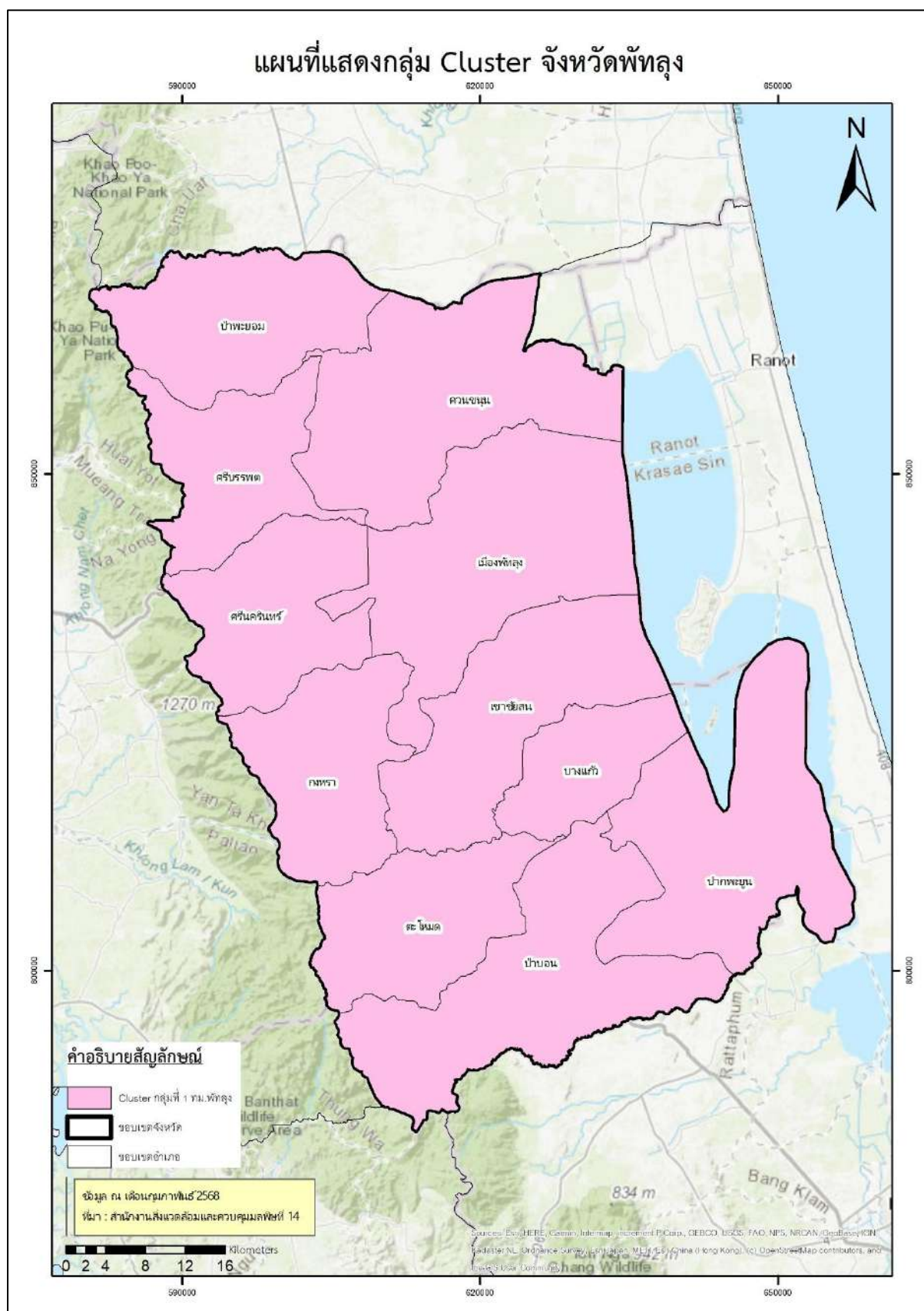

ตารางภาคผนวก ง-4 แสดงที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดพัทลุง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

No.	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ที่ตั้ง	X	Y	ปริมาณขยะ เข้า site (ตัน)	หน่วยงาน ร่วมทิ้ง (แห่ง)
1	เทศบาลเมืองพัทลุง	บ้านโพธิ์หมอ ม. 6 ต.ลำปำ อ.เมือง จ.พัทลุง	626680	838685	86	25
2	เทศบาลตำบลโคกชะงาย	บ้านควน ม.8 ต.โคกชะงาย อ.เมือง จ.พัทลุง	612034	843521	0.8	-
3	เทศบาลตำบลท่ามิหรำ	บ้านควนคง ม.14 ต.ตำนาน อ.เมือง จ.พัทลุง	617480	837220	5	-
4	เทศบาลตำบลสมหวัง	บ้านสมหวัง ม.4 ถ.ท่านช่วย-ทุ่งนาซี ต.สมหวัง อ.กงหรา จ.พัทลุง	609370	831410	1.5	-
5	เอกชน ต.คลองทรายขาว (นางเจ๊ะหรือน๊ะ หมานมัย)	บ้านโนวัง ม.3 ต.คลองทรายขาว อ.กงหรา จ.พัทลุง	606420	821245	5.2	6
6	เทศบาลตำบลแหลมโดนด	บ้านแหลมโดนด ม.2 ต.แหลมโดนด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง	617625	863995	1	-
7	เทศบาลตำบลตะโหมด	บ้านควน ม.3 ต.ตะโหมด อ.ตะโหมด จ.พัทลุง	616305	807020	2	-
8	องค์การบริหารส่วนตำบล ชะมวง	บ้านชะมวง ม.1 ต.ชะมวง อ.ควนขนุน จ.พัทลุง	608985	858535	4	-
9	เทศบาลตำบลป่าบอน	บ้านทุ่งค่าย หมู่ 3 ต. หนองธง อ.ป่าบอน จ. พัทลุง	626424	804751	3.5	-
10	องค์การบริหารส่วนตำบล ป่าบอน	บ้านควนใน หมู่ 8 ต.ป่าบอน อ.ป่าบอน จ.พัทลุง	625725	808475	4	-
11	องค์การบริหารส่วนตำบล คลองเฉลิม	บ้านพุด ม.2 ต.คลองเฉลิม อ.กงหรา จ.พัทลุง	610305	814940	2.8	-
12	เทศบาลตำบลบางแก้ว	หมู่ 11 ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง	634080	821159	1.5	-

ตารางภาคผนวก ง-5 แสดงที่ตั้งสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อม
และควบคุมมลพิษที่ 14 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

จังหวัด	No.	ชื่อสถานที่	ที่ตั้ง	X	Y	ปริมาณขยะ เข้า site (ตัน)	หน่วยงาน ร่วมทิ้ง (แห่ง)
สุราษฎร์ธานี	1	เทศบาลนคร เกาะสมุย (เอกชน บริษัท ลักกี้ ครีน เอ็นไว รอนเม้นทอล)	103 บ้านพังหว่า ม.5 ต.มะเร็ต อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	611202	1045321	180	-
	2.	เทศบาลตำบลเกาะพะ งัน(เอกชน บริษัท ควา ทริทเม้นท์ 879 จำกัด)	ม.1 ต.เกาะพะงัน อ.เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี	608757	1075391	20	-
พัทลุง	1	เทศบาลตำบลท่ามะเดื่อ	ม.13 ถ.เพชรเกษม-หาดไขเต่า ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว จ.พัทลุง	633908	821194	23	13

ภาคผนวก จ

แบบฟอร์ม คพ.1 และ คพ.2

แบบ คพ. 1

แบบสำรวจประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และขยะมูลฝอยตกค้าง

วันที่ เดือน พ.ศ. (ที่กรอกข้อมูล)

ส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว นามสกุล
ตำแหน่ง หน่วยงาน
เบอร์โทร E-mail

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่

ข้อมูลทั่วไป :

2.1 ผู้ดำเนินการ คือ

☐ อบต. ดำเนินการ ระบุชื่อ จังหวัด
☐ เอกชน ดำเนินการ ระบุชื่อ จังหวัด

2.2 องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นที่ตั้งสถานที่

☐ พื้นที่ อบต. ระบุชื่อ จังหวัด
☐ พื้นที่ อบต. อื่น ระบุชื่อ จังหวัด

2.3 กรรมสิทธิ์ของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

☐ องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น
☐ เอกชน
☐ ป่า
☐ ที่สาธารณประโยชน์
☐ ที่ราชพัสดุ
☐ อื่น ๆ

2.4 การดำเนินงานในปัจจุบัน

☐ เปิดดำเนินการ
☐ ปิดดำเนินการ (กลบทับด้วยดิน) และส่งขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ
☐ หยุดดำเนินการ เนื่องจาก และ ส่งขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ

2.5 งบประมาณในการก่อสร้าง/เพิ่มประสิทธิภาพ

☐ ก่อสร้างใหม่ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพ

งบประมาณจาก ประจำปี พ.ศ.

วงเงินจำนวน บาท เริ่มดำเนินงาน พ.ศ.

[2]

☐ ก่อสร้างใหม่ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพ

งบประมาณจาก

ประจำปี พ.ศ.

วงเงินจำนวน บาท

เริ่มดำเนินงาน พ.ศ.

2.6 รายละเอียดที่ตั้งสถานที่

ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ (บริเวณที่จับพิกัด : ทางเข้าสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย)

Latitude

Longitude

ตั้งอยู่เลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล

อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์

ขนาดพื้นที่ ไร่ งาน iva เริ่มใช้งานเมื่อ พ.ศ.

ระยะห่างจากที่ตั้งของ อบท. เจ้าของสถานที่ กิโลเมตร

2.7 โครงสร้างพื้นฐานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (ทำเครื่องหมาย ใน ☐ กรณีที่มีโครงสร้าง)☐ อาคารสำนักงาน☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้☐ เครื่องชั่งน้ำหนัก☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้☐ โรงจอดเครื่องจักรกล☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้☐ รั้วล้อมรอบ☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้☐ ลานล้างรถ☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้☐ บ่อบำบัดน้ำเสีย จำนวน บ่อ ☐ ใช้งานได้ บ่อ ☐ ใช้งานไม่ได้ บ่อ☐ บ่อดูดตามตรวจสอบน้ำใต้ดิน จำนวน บ่อ ☐ ใช้งานได้ บ่อ ☐ ใช้งานไม่ได้ บ่อ☐ เครื่องจักรกลใช้งานได้ปกติ ระบุ จำนวน คัน**2.8 ปริมาณขยะมูลฝอยและการจัดการ (ผลรวมปริมาณขยะมูลฝอยจะต้องเท่ากับปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และนับเพียงขยะมูลฝอยใหม่เท่านั้น)**☐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่ ตัน/วัน☐ ปริมาณขยะรีไซเคิล ตัน/วัน☐ ดำเนินการคัดแยกด้วยสายพาน ตัน/วัน☐ ดำเนินการคัดแยกในบ่อฝังกลบ ตัน/วัน☐ ไม่มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย☐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัด ตัน/วัน**2.9 การกำจัดขยะมูลฝอย**☐ ปริมาณเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่มีการคัดแยกที่สถานที่ ตัน/วัน☐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำจัดการด้วยกระบวนการ MBT..... ตัน/วัน☐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปหมักทำปุ๋ย ตัน/วัน☐ การเทกอง (Open Dump) ตัน/วัน☐ การเทกองแบบควบคุม (Control Dump) ตัน/วัน☐ การฝังกลบ (Sanitary/Engineered Landfill/Semi Aerobic Landfill) ตัน/วัน☐ การเผาในเตาเผา ตัน/วัน☐ มีระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ (ระบุ)

[3]

- ☐ ไม่มีระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ
- ☐ เตาเผาขนาด กิโลกรัม/ชั่วโมง ระยะเวลาเดินระบบ ชั่วโมง
(ระยะเวลาการเดินระบบนับตั้งแต่จุดไฟเพื่ออุ่นเตาเมื่อก่อนนำขยะมูลฝอยเข้าไปกำจัดจริง จนถึงไฟในเตาเผาดับสนิท)
- ☐ เตาเผาผลิตกระแสไฟฟ้า ตัน/วัน ผลิตกระแสไฟฟ้า เมกะวัตต์/วัน
ขายกระแสไฟฟ้า เมกะวัตต์/วัน
ดำเนินการโดย
- ☐ การเผากลางแจ้ง ตัน/วัน
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ) ตัน/วัน
-
- ☐ กำจัดอย่างถูกต้อง ☐ กำจัดอย่างไม่ถูกต้อง

การใช้งานพื้นที่

กรณีบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

บ่อฝังกลบที่ใช้งานปัจจุบัน ใช้งานแล้วร้อยละ

สามารถใช้งานปริมาณบ่อฝังกลบได้อีก ปี คิดเป็นปริมาณขยะมูลฝอย ตัน

กรณีการเทกอง ไซพื้นที่กำจัดไปแล้วร้อยละ

สามารถใช้งานพื้นที่กำจัดได้อีก ปี คิดเป็นปริมาณขยะมูลฝอย ตัน

Note หากดำเนินการเป็นการเทกองเต็มพื้นที่ ให้ระบุว่าการใช้พื้นที่ทั้ง ร้อยละ 100

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการบริหารจัดการ

3.1 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยดำเนินการโดย

- ☐ เอกชน ดำเนินการ ระบุชื่อ
- ☐ อบท. ดำเนินการ โดย (สำนัก/กอง/ฝ่าย)
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการของ (สำนัก/กอง/ฝ่าย) คน
เจ้าหน้าที่ประจำสถานที่ คน

3.2 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่ ตัน/วัน

ปริมาณขยะมูลฝอยของเจ้าของสถานที่ ตัน/วัน

ปริมาณขยะมูลฝอยของหน่วยงานร่วมดำเนินการ ตัน/วัน

3.3 หน่วยงานอื่นที่ส่งขยะมูลฝอยมาร่วมดำเนินการ

- ☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่ง
- ☐ เอกชน แห่ง
- ☐ หน่วยงานอื่น ๆ แห่ง
- ☐ ไม่มีหน่วยงานอื่นที่ส่งขยะมูลฝอยมาร่วม

หน่วยงาน (ระบุชื่อ)	ปริมาณขยะมูลฝอย (ตัน/วัน)	ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บ (บาท/ตัน)

[4]

ส่วนที่ 4 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

- ☐ กลิ่น เกิดจาก
การแก้ไขปัญหabeื้องต้น
- ☐ น้ำเสีย เกิดจาก
การแก้ไขปัญหabeื้องต้น
- ☐ เสียง เกิดจาก
การแก้ไขปัญหabeื้องต้น
- ☐ ขยะมูลฝอย เกิดจาก
การแก้ไขปัญหabeื้องต้น
- ☐ อื่น ๆ เกิดจาก
การแก้ไขปัญหabeื้องต้น

*** กรุณานแนบภาพถ่ายทางอากาศและภาพถ่ายสภาพแวดล้อมของสถานที่ ***

ส่วนที่ 5 ขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

- ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง ☐ ไม่มี ☐ มี มีปริมาณ ตัน
การรื้อถอนขยะมูลฝอย ☐ ไม่มีการรื้อถอน ☐ มีการรื้อถอน ปริมาณ.....ตัน/วัน
ดำเนินการโดย

ส่วนที่ 6 องค์ประกอบขยะมูลฝอยของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

- 6.1 การสำรวจองค์ประกอบขยะมูลฝอย
☐ ไม่มีการสำรวจ ☐ มีการสำรวจ (ในกรอกข้อมูลในข้อ 7.2 ต่อไป)
โดยหน่วยงาน.....สำรวจเมื่อวันที่ (แนบเอกสารประกอบข้อมูลย้อนหลัง)

6.2 รายละเอียดการสำรวจองค์ประกอบขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่ ตัน/วัน

องค์ประกอบขยะมูลฝอย	ร้อยละ (โดยน้ำหนัก)	หมายเหตุ
1. เศษอาหาร (Food Waste)		
2. มูลฝอยจากสวน (Garden (yard) and Park Waste)		
3. กระดาษ (Paper and Cardboard)		
4. ไม้ (Wood)		
5. ผ้า (Textiles)		
6. ยางและหนัง (Rubber and Leather)		
7. ผ้าอ้อม (Disposable Diapers)		
8. พลาสติก (Plastics)		
9. โฟม (Foam)		
10. โลหะและอลูมิเนียม (Metal and Aluminium)		
11. แก้ว (เซรามิก และกระเบื้องดินเผา) (Glass (and Pottery and China))		

[5]

12. ของเสียอันตรายชุมชน (Household Hazardous Waste)		
13. ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และของเสียอันตรายชุมชน (E-Waste)		
14. มูลฝอยติดเชื้อ (Infectious Waste)		
15. อื่น ๆ (Other (e.g., Ash, Dirt, Dust, Soil))		
รวม		

ส่วนที่ 7 การตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

มีแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในรัศมีโดยรอบสถานที่ของท่านหรือไม่ ☐ ไม่มี ☐ มี (ดำเนินการในข้อ 7.1 ต่อไป)

มีบ่อดินตามตรวจสอบน้ำใต้ดินในสถานที่ของท่านหรือไม่ ☐ ไม่มี ☐ มี (ดำเนินการในข้อ 7.2 ต่อไป)

7.1 การตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ณ แหล่งน้ำใกล้เคียงกับสถานที่

1. การตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ณ แหล่งน้ำใกล้เคียงกับสถานที่กำจัดขยะ (รัศมี 1 กิโลเมตร)

- ☐ ไม่มีการตรวจ
☐ มีการตรวจวัด

โดยหน่วยงาน.....ตรวจเมื่อวันที่ (แนบเอกสารประกอบข้อมูลย้อนหลัง)

2. ความถี่ในการตรวจวัด

- ☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 1 ปี
☐ ทุก 3 เดือน ☐ อื่น (ระบุ).....
☐ ทุก 6 เดือน

3. ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ณ แหล่งน้ำใกล้เคียงกับสถานที่
 ระบุพิกัดภูมิศาสตร์ของจุดตรวจ ดังนี้ (หากมากกว่าข้อมูลในตาราง สามารถเพิ่มเติมได้)

จุดที่	latitude	longitude	หมายเหตุ
1			
2			
จุดอื่น ๆ			

หมายเหตุ ระบุสภาพแวดล้อมของสถานที่ตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน และรายละเอียดของสถานที่

*** กรุณานำผลการตรวจวิเคราะห์น้ำในรูปแบบ PDF file(ขนาดไม่เกิน 20 Mb) และรูปถ่ายสภาพน้ำและสภาพพื้นที่โดยรอบพื้นที่เก็บตัวอย่างน้ำ ***

7.2 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดิน ณ บ่อบรรจุน้ำใต้ดินของเจ้าของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

1. การตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดิน ณ บ่อบรรจุน้ำใต้ดิน

- ☐ ไม่มีการตรวจ
☐ มีการตรวจวัด

โดยหน่วยงาน.....(แนบเอกสารประกอบข้อมูลย้อนหลัง)

[6]

2. ความถี่ในการตรวจวัด

- ☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 1 ปี
☐ ทุก 3 เดือน ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
☐ ทุก 6 เดือน

3. ผลการตรวจคุณภาพน้ำได้ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำได้ดิน ณ บ่อตรวจวัดคุณภาพน้ำได้ดิน
ระบุพิกัดภูมิศาสตร์ของจุดตรวจ ดังนี้ (หากมากกว่าข้อมูลในตาราง สามารถเพิ่มเติมได้)

จุดที่	latitude	longitude	ความลึกของบ่อ (เมตร)
1			
2			
จุดอื่น ๆ			

หมายเหตุ ระบุสภาพของบ่อตรวจสอบว่า มีสภาพสมบูรณ์ใช้งานได้ปกติ ขาดหรือตัน หรือหาไม่เจอ

* กรุณแนบผลการตรวจวิเคราะห์น้ำในรูปแบบ PDF file(ขนาดไม่เกิน 20 Mb) และรูปถ่ายสภาพน้ำและสภาพพื้นที่โดยรอบพื้นที่เก็บตัวอย่างน้ำ *

แบบ คพ. 2

แบบสำรวจประเมินสถานีย่นถ่ายขยะมูลฝอย

วันที่ เดือน พ.ศ. (ที่กรอกข้อมูล)

ส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว นามสกุล
ตำแหน่ง หน่วยงาน
เบอร์โทร E-mail

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสถานีย่นถ่ายขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่

ข้อมูลทั่วไป :

2.1 ผู้ดำเนินการ คือ

☐ อบต. ดำเนินการ ระบุชื่อ จังหวัด
☐ เอกชน ดำเนินการ ระบุชื่อ จังหวัด

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งสถานที่

☐ พื้นที่ อบต. ระบุชื่อ จังหวัด
☐ พื้นที่ อบต. อื่น ระบุชื่อ จังหวัด

2.3 กรรมสิทธิ์ของสถานีย่นถ่ายขยะมูลฝอย

☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ เอกชน
☐ ป่า
☐ ที่สาธารณประโยชน์
☐ ที่ราชพัสดุ
☐ อื่น ๆ

2.4 การดำเนินงานในปัจจุบัน

☐ เปิดดำเนินงาน
☐ หยุดดำเนินงาน เนื่องจากและส่งขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ

2.5 งบประมาณในการก่อสร้าง/เพิ่มประสิทธิภาพ

☐ ก่อสร้างใหม่ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพ
งบประมาณจาก ประจำปี พ.ศ.
วงเงินจำนวน บาท ก่อสร้างแล้วเสร็จ พ.ศ.

[2]

☐ ก่อสร้างใหม่ ☐ เพิ่มประสิทธิภาพ

งบประมาณจาก ประจำปี พ.ศ.

วงเงินจำนวน บาท ก่อสร้างแล้วเสร็จ พ.ศ.

2.6 รายละเอียดที่ตั้งสถานที่

ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ (บริเวณที่จับพิกัด : ทางเข้าสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย)

Latitude Longitude

ตั้งอยู่เลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล

อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์

ขนาดพื้นที่ ไร่ งาน ไร่ เริ่มใช้งานเมื่อ พ.ศ.

ระยะห่างจากที่ตั้งของ อบท. เจ้าของสถานที่ กิโลเมตร

ระยะห่างจากที่ตั้งของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย กิโลเมตร

โดยส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จังหวัด

2.7 โครงสร้างพื้นฐานของสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย (ทำเครื่องหมายใน ☐ กรณีที่มีโครงสร้าง)

☐ อาคารสำนักงาน	☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้
☐ เครื่องชั่งน้ำหนัก	☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้
☐ โรงจอดเครื่องจักรกล	☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้
☐ รั้วล้อมรอบ	☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้
☐ ลานล้างรถ	☐ ใช้งานได้ ☐ ใช้งานไม่ได้
☐ บ่อบำบัดน้ำเสีย จำนวน บ่อ	☐ ใช้งานได้ บ่อ ☐ ใช้งานไม่ได้ บ่อ
☐ เครื่องจักรกลที่ใช้งานได้ ระบุ จำนวน คัน (เพิ่มเติมได้)	

2.8 ปริมาณขยะมูลฝอยและการจัดการ (ผลรวมปริมาณขยะมูลฝอยจะต้องเท่ากับปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่

สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย)

☐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่		ตัน/วัน
☐ ปริมาณขยะรีไซเคิล		ตัน/วัน
☐ ดำเนินการคัดแยกด้วยสายพาน		ตัน/วัน
☐ ดำเนินการคัดแยกอื่น ๆ ระบุ	ปริมาณ	ตัน/วัน
☐ ไม่มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล ณ สถานที่		
☐ ปริมาณเชื้อเพลิงขยะที่มีการคัดแยกที่สถานที่		ตัน/วัน
☐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปยังสถานที่กำจัด		ตัน/วัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการบริหารจัดการ**3.1 สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยดำเนินการโดย**

☐ เอกชน ดำเนินการ	ระบุชื่อ
☐ อบท. ดำเนินการ	โดย (สำนัก/กอง/ฝ่าย)

[3]

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการของ (สำนัก/กอง/ฝ่าย) คน

เจ้าหน้าที่ประจำสถานที่คน

3.2 ปริมาณขยะมูลฝอยของหน่วยงานเจ้าของสถานที่

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่ ตัน/วัน

ปริมาณขยะมูลฝอยของเจ้าของสถานที่ ตัน/วัน

ปริมาณขยะมูลฝอยของหน่วยงานร่วมดำเนินการ ตัน/วัน

3.3 หน่วยงานอื่นที่ส่งขยะมูลฝอยมาร่วมดำเนินการ

☐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แห่ง

☐ เอกชน แห่ง

☐ หน่วยงานอื่น ๆ แห่ง

☐ ไม่มีหน่วยงานอื่นที่ส่งขยะมูลฝอยมาร่วม

หน่วยงาน (ระบุชื่อ)	ปริมาณขยะมูลฝอย (ตัน/วัน)	ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บ (บาท/ตัน)

ส่วนที่ 4 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในสถานีนถ่ายขยะมูลฝอย

☐ กลิ่น เกิดจาก

การแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

☐ น้ำเสีย เกิดจาก

การแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

☐ เสียง เกิดจาก

การแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

☐ ขยะมูลฝอย เกิดจาก

การแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

☐ อื่น ๆ เกิดจาก

การแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

* กรุณาแนบภาพถ่ายทางอากาศและภาพถ่ายสภาพแวดล้อมของสถานที่ *

ส่วนที่ 5 องค์ประกอบขยะมูลฝอยของสถานีนถ่ายขยะมูลฝอย

5.1 การสำรวจองค์ประกอบขยะมูลฝอย

☐ ไม่มีการสำรวจ ☐ มีการสำรวจ (ในกรอกข้อมูลในข้อ 7.2 ต่อไป)

โดยหน่วยงาน.....สำรวจเมื่อวันที่ (แนบเอกสารประกอบข้อมูลย้อนหลัง)

[4]

5.2 รายละเอียดการสำรวจองค์ประกอบขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่ ตำบล/วัน

องค์ประกอบขยะมูลฝอย	ร้อยละ (โดยน้ำหนัก)	หมายเหตุ
1. เศษอาหาร (Food Waste)		
2. มูลฝอยจากสวน (Garden (yard) and Park Waste)		
3. กระดาษ (Paper and Cardboard)		
4. ไม้ (Wood)		
5. ผ้า (Textiles)		
6. ยางและหนัง (Rubber and Leather)		
7. ผ้าอ้อม (Disposable Diapers)		
8. พลาสติก (Plastics)		
9. โฟม (Foam)		
10. โลหะและอลูมิเนียม (Metal and Aluminium)		
11. แก้ว (เซรามิค และกระเบื้องดินเผา) (Glass (and Pottery and China))		
12. ของเสียอันตรายชุมชน (Household Hazardous Waste)		
13. ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และของเสียอันตรายชุมชน (E-Waste)		
14. มูลฝอยติดเชื้อ (Infectious Waste)		
15. อื่น ๆ (Other (e.g., Ash, Dirt, Dust, Soil))		
รวม		

ภาคผนวก ฉ

ข้อมูลสถานที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย

ตารางภาคผนวก ฉ แสดงข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนและระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร
ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

จังหวัด	ระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน	พิกัด (UTM)		ประเภทระบบบำบัดน้ำเสีย	ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบ (ลบ.ม./วัน)	ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้ง
		X	Y				
ชุมพร	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองชุมพร	522607	1156478	บ่อฝัง (Oxidation Pond)	12,000	-	-
สุราษฎร์ธานี	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลบ้านใต้	616968	1069805	บึงประดิษฐ์	200	-	-
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย (หน้าทอน)	602578	1054562	เติมอากาศ	2,400	1600	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย (หาดเฉวง)	615896	1052784	เติมอากาศ	6,000	0 (ชำรุด)	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย (หาดละไม)	614678	1047005	เติมอากาศ	8,650	0 (ชำรุด)	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย รอบพรุเฉวง ม.2 วัดสว่างอารมณ์	615291	1053939	เติมอากาศ	1,000	0 (ชำรุด)	-
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย รอบพรุเฉวง ม.3 เหนือครอง	615585	1054214	เติมอากาศ	1,000	700	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย รอบพรุเฉวง ทิศเหนือ (เขาหัวจุก)	616066	1054124	เติมอากาศ	1,000	600	ไม่ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย รอบพรุเฉวง ทิศใต้ (หลัง สภ.บ่อผุด)	615732	1053056	เติมอากาศ	1,000	0 (ชำรุด)	-
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครเกาะสมุย รอบพรุเฉวง ทิศตะวันตก (คอกม้า)	615580	1054216	เติมอากาศ	1,000	550	ไม่ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองนาสาร	540291	973440	บึงประดิษฐ์	60	60	ผ่าน
นครศรีธรรมราช	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอวด	609724	880429	ถังสำเร็จรูปชนิด AS	200	155	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (หลังตลาดสด)	643913	889039	ถังสำเร็จรูปชนิด AS	200	140	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (เลียบถนนสุขาภิบาล)	643504	889619	บึงประดิษฐ์	200	173	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพอง (วัดนาควารี่)	631578	922664	เติมอากาศ	1,000	534.39	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพอง (หลังเรือนจำ)	632219	923833	เติมอากาศชนิด AS	150	140	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลหูล่อง	631271	921614	ผสมผสาน	300	145	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครนครศรีธรรมราช	604679	936255	บ่อฝัง (Oxidation Pond)	33,700	12,000	ไม่ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองทุ่งสง	574971	901850	เติมอากาศ	10,000	7,000	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลพรหมโลก	590648	0942756	เติมอากาศ	600	350	ผ่าน
	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองพัทลุง	619555	843150	เติมอากาศชนิด AS	80	-	-
พัทลุง	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลปากพะยูน	645446	812146	บ่อฝังแบบผสม	50	-	-

ภาคผนวก ช

ข้อมูลสถานที่ตั้ง ระบบผลิตประปาหมู่บ้าน

ตารางภาคผนวกที่ 17 ตารางแสดงฐานข้อมูลระบบประปาหมู่บ้าน ปี 2567 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

รหัสประปา	ที่ตั้งประปา	Lat	Long
อ.เมือง จำนวน 13 แห่ง			
80011202	บ้านแพงเขา หมู่ 8 ต.กำแพงเขา อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.380916	99.848786
80011203	บ้านอินพนิล หมู่ 8 ต.กำแพงเขา อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.384821	99.845435
80011204	บ้านสวนตอ หมู่ 1 ต.กำแพงเขา อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.416557	99.883043
80011903	บ้านกลาง หมู่ 3 ต.บางจาก อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.361426	100.078677
80012103	บ้านนาวิรัต หมู่ 6 ต.ท่าซึก อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.492049	100.023779
80012104	บ้านบ่อนไก่ หมู่ 1 ต.ท่าซึก อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.472107	99.988853
80012105	บ้านบางเขียว หมู่ 9 ต.ท่าซึก อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.500240	100.023360
80012201	บ้านมะม่วงงาม หมู่ 10 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.373422	99.987213
80012202	บ้านพังสิงห์ หมู่ 2 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.341708	99.981967
80012203	บ้านทุ่งแก้ว หมู่ 1 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.347412	99.983388
80012204	บ้านจันทันใต้ หมู่ 14 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.315219	99.988847
80012205	บ้านบางระกำ หมู่ 7 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.308754	100.031071
80012206	บ้านไม้แดง หมู่ 19 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.269223	100.009523
อ.พรหมคีรี จำนวน 2 แห่ง			
80020201	บ้านหน้าแบก หมู่ 6 ต.บ้านเกาะ อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช	8.530081	99.874934
80020202	ที่ทำการ อบต.บ้านเกาะ หมู่ 6 ต.บ้านเกาะ อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช	8.530084	99.873944
อ.ฉวาง จำนวน 9 แห่ง			
80040405	บ้านห้วยทรายขาว หมู่ 10 ต.นาแ้ว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.486983	99.561798
80040406	บ้านควนยุง หมู่ 9 ต.นาแ้ว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.487155	99.529873
80040407	บ้านฝ้ายท่า หมู่ 11 ต.นาแ้ว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.530117	99.510697
80040408	บ้านปากเปียด หมู่ 5 ต.นาแ้ว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.499838	99.500790
80040409	บ้านโนไร่ หมู่ 6 ต.นาแ้ว อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.478599	99.494412
80041502	ชุมชนเคหะ หมู่ 2 ต.นาเชือก อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.531200	99.505801
80041503	บ้านปลายเกาะ หมู่ 1 ต.นาเชือก อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.540800	99.495909
80041504	บ้านท่ากะโด หมู่ 6 ต.นาเชือก อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.512552	99.510574
80041505	บ้านปากห้วย หมู่ 4 ต.นาเชือก อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.506380	99.498918
อ.พิปูน จำนวน 1 แห่ง			
80050501	บ้านคังวังวัว หมู่ 5 ต.ควนกลาง อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.545543	99.520922
อ.ชะอวด จำนวน 5 แห่ง			
80070202	ปากควน หมู่ 4 ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.959521	100.029653
80070203	บ้านตลาดเก่า หมู่ 1 ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.957018	100.006567
80070204	บ้านยางงาม หมู่ 2 ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.934930	99.992171
80070205	บ้านทุ่งตอ หมู่ 7 ต.ท่าเสม็ด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.951666	99.990279
80071001	บ้านเขากอย หมู่ 3 ต.เขาพระทอง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.974161	99.910947
อ.ทุ่งสง จำนวน 14 แห่ง			
80090701	บ้านโคกหมอต หมู่ 7 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.075662	99.567687
80090702	บ้านยายเนื่อง หมู่ 8 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.075546	99.586310

ตารางภาคผนวก 17 ตารางแสดงฐานข้อมูลระบบประปาหมู่บ้าน ปี 2567 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

รหัสประปา	ที่ตั้งประปา	Lat	Long
อ.ทุ่งสง (ต่อ)			
80090703	บ้านคลองท้าวาน หมู่ 1 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.069383	99.600595
80090704	บ้านหนองปลิง หมู่ 2 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.084905	99.636177
80090705	บ้านวังเต่า หมู่ 3 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.058469	99.610988
80090706	บ้านบนควน หมู่ 5 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.031662	99.603307
80090707	บ้านกงหรา หมู่ 4 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.031635	99.620894
80090708	บ้านปากแหล หมู่ 6 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	7.981433	99.603995
80090709	บ้านนายแมน ภูษรินทร์ หมู่ 9 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.011701	99.589830
80090710	บ้านนาพร หมู่ 10 ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.043508	99.579839
80090801	บ้านท่าเลน หมู่ 10 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.041603	99.649976
80090802	บ้านกะโสมเหนือ หมู่ 6 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.046484	99.680158
80090803	บ้านลานช้าง หมู่ 8 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.047812	99.707657
80090804	บ้านคลองตุก หมู่ 1 ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	7.996689	99.681989
อ.นาบอน จำนวน 6 แห่ง			
80100102	บ้านนาชุมเห็ด หมู่ 9 ต.นาบอน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช	8.226635	99.598124
80100103	บ้านนาโพธิ์ ต.นาบอน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช	8.245866	99.546127
80100104	บ้านโรงกวม หมู่ 7 ต.นาบอน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช	8.260394	99.558377
80100105	บ้านเคี่ยมลูกหมี่ หมู่ 8 ต.นาบอน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช	8.233871	99.526481
80100303	บ้านไสกรุด หมู่ 2 ต.แก้วแสน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช	8.274906	99.561558
80100304	บ้านลำสาว หมู่ 8 ต.แก้วแสน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช	8.298448	99.557251
อ.ร่อนพิบูลย์ จำนวน 5 แห่ง			
80130101	บ้านควนสี หมู่ 10 ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.140782	99.814844
80130401	บ้านควนฝ้าย หมู่ 5 ต.ควนเกย อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.150933	99.866113
80130402	บ้านควนเกย หมู่ 1 ต.ควนเกย อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.128702	99.890680
80130502	บ้านโพรงหนองไข้ หมู่ 1 ต.ควนพัง อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.142477	99.954391
80130503	บ้านทุ่งค้อ หมู่ 2 ต.ควนพัง อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.162598	99.947949
อ.บางขัน จำนวน 2 แห่ง			
80170401	บ้านสมสรร หมู่ 3 ต.บ้านนิคม อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	7.919545	99.525185
80170402	บ้านช่องเหวียง หมู่ 10 ต.บ้านนิคม อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	7.954910	99.476980
อ.จุฬาภรณ์ จำนวน 4 แห่ง			
80190502	บ้านทุ่งขามใหญ่ หมู่ 4 ต.นาหมอบุญ อ.จุฬาภรณ์ จ.นครศรีธรรมราช	8.028574	99.859482
80190503	บ้านคลองค้อ หมู่ 5 ต.นาหมอบุญ อ.จุฬาภรณ์ จ.นครศรีธรรมราช	8.035880	99.838907
80190504	บ้านแพรกนาว หมู่ 6 ต.นาหมอบุญ อ.จุฬาภรณ์ จ.นครศรีธรรมราช	8.048711	99.827109
80190505	บ้านสวนสูง หมู่ 6 ต.นาหมอบุญ อ.จุฬาภรณ์ จ.นครศรีธรรมราช	8.062395	99.870715
อ.ช้างกลาง จำนวน 4 แห่ง			
80220101	บ้านด่านไผ่จา หมู่ 5 ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช	8.363592	99.592945
80220102	บ้านมะนาวหวาน หมู่ 4 ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช	8.338222	99.616301
80220103	บ้านด่านไผ่จา หมู่ 5 ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช	8.351403	99.590674
80220104	บ้านท้ายเหมือง หมู่ 13 ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช	8.291686	99.627507

ภาคผนวก ซ

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้

กรมอนามัย พ.ศ. 2563

ประกาศกรมอนามัย
เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สนับสนุนนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการจัดสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชน รวมทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพมาตรฐานน้ำประปาตามบทบาทภารกิจของกรมอนามัย เพื่อให้ประชาชนมีน้ำบริโภคที่สะอาดและปลอดภัย อันจะส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ อธิบดีกรมอนามัยจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก ประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“น้ำประปาดื่มได้” หมายความว่า น้ำประปาที่มีการควบคุมคุณภาพตั้งแต่ระบบผลิตจนถึงบ้านผู้ใช้น้ำ ให้มีคุณภาพเป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ ๔ กำหนดคุณภาพน้ำประปา เพื่อรับรองเป็นน้ำประปาดื่มได้ โดยต้องมีคุณภาพไม่ด้อยไปกว่าเกณฑ์กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) คุณภาพน้ำทางกายภาพ

- (ก) ความขุ่น (Turbidity) ต้องมีค่าไม่เกิน ๕ เอ็นทียู
- (ข) สีปรากฏ (Apparent color) ต้องมีค่าไม่เกิน ๑๕ แพลตตินัมโคบอลท์
- (ค) ความเป็นกรดและด่าง (pH) ต้องมีค่าอยู่ระหว่าง ๖.๕ – ๘.๕

(๒) คุณภาพน้ำทางเคมีทั่วไป

- (ก) ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (Total dissolved solids) ต้องมีค่าไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ข) ความกระด้าง (Hardness as CaCO_3) ต้องมีค่าไม่เกิน ๓๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ค) ซัลเฟต (Sulfate) ต้องมีค่าไม่เกิน ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ง) คลอไรด์ (Chloride) ต้องมีค่าไม่เกิน ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (จ) ไนเตรท (Nitrate as NO_3) ต้องมีค่าไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ฉ) ไนไตรท์ (Nitrite as NO_2) ต้องมีค่าไม่เกิน ๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ช) ฟลูออไรด์ (Fluoride) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๗ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๓) คุณภาพน้ำทางโลหะหนักทั่วไป

- (ก) เหล็ก (Iron) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ข) แมงกานีส (Manganese) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ค) ทองแดง (Copper) ต้องมีค่าไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ง) สังกะสี (Zinc) ต้องมีค่าไม่เกิน ๓ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒

(๔) คุณภาพน้ำทางโลหะหนักที่เป็นพิษ

(ก) ตะกั่ว (Lead) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(ข) โครเมียมรวม (Total chromium) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

(ค) แคดเมียม (Cadmium) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๐๐๓ มิลลิกรัมต่อลิตร

(ง) สารหนู (Arsenic) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(จ)ปรอท (Mercury) ต้องมีค่าไม่เกิน ๐.๐๐๑ มิลลิกรัมต่อลิตร

(๕) คุณภาพน้ำทางแบคทีเรีย

(ก) โคลิฟอร์มแบคทีเรีย (Total coliforms bacteria) ต้องตรวจไม่พบต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร หรือต้องมีค่า < ๑.๑ เอ็มพีเอ็นต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร

(ข) อีโคไล (*Escherichia coli*) ต้องตรวจไม่พบต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร หรือต้องมีค่า < ๑.๑ เอ็มพีเอ็นต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร

ข้อ ๕ การตรวจวิเคราะห์ วิธีการเก็บและรักษาตัวอย่างคุณภาพน้ำประปาตามข้อ ๔ จะต้องเป็นไปตามวิธีการตามหนังสือ Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater Edition 23rd ed., 2017 APHA AWWA WEF

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พรณพิมล วิปุลากร

อธิบดีกรมอนามัย

๓

เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้

พารามิเตอร์	หน่วยวัด	ค่ามาตรฐาน	วิธีวิเคราะห์
ด้านกายภาพ			
ความขุ่น (Turbidity)	เอ็นทียู	ไม่เกิน ๕	Nephelometry
สีปรากฏ (Apparent color)	แพลตตินัมโคบอลต์	ไม่เกิน ๑๕	Spectrophotometric-single-wavelength, visual comparison method
ความเป็นกรดและด่าง (pH)	-	๖.๕ – ๘.๕	Electrometric method
ด้านเคมีทั่วไป			
ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (Total dissolved solids)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๕๐๐	TDS dried at ๑๘๐ องศาเซลเซียส, Gravimetric, Electrometric method
ความกระด้าง (Hardness)	มิลลิกรัมต่อลิตร (as CaCO ₃)	ไม่เกิน ๓๐๐	EDTA titrimetric
ซัลเฟต (Sulfate)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๒๕๐	Turbidimetry, ion chromatography
คลอไรด์ (Chloride)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๒๕๐	Argentometry, ion chromatography
ไนเตรท (Nitrate)	มิลลิกรัมต่อลิตร (as NO ₃)	ไม่เกิน ๕๐	Cadmium reduction, ion chromatography, spectrophotometry
ไนไตรท์ (Nitrite)	มิลลิกรัมต่อลิตร (as NO ₂)	ไม่เกิน ๓	Cadmium reduction, ion chromatography, spectrophotometry
ฟลูออไรด์ (Fluoride)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๗	ion chromatography, SPADNS colorimetric method, ion-selective electrode
ด้านเคมี (โลหะหนัก)			
เหล็ก (Iron)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๓	AAS (flame), ICP, spectrophotometry
แมงกานีส (Manganese)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๓	AAS (flame), ICP, spectrophotometry
ทองแดง (Copper)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๑	AAS (flame), ICP, spectrophotometry
สังกะสี (Zinc)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๓	AAS (flame), ICP, spectrophotometry
ด้านเคมี (โลหะหนักที่เป็นพิษ)			
ตะกั่ว (Lead)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๐๑	AAS (graphite furnace), ICP
โครเมียมรวม (Total chromium)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๐๕	AAS (graphite furnace), ICP
แคดเมียม (Cadmium)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๐๐๓	AAS (graphite furnace), ICP
สารหนู (Arsenic)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๐๑	AAS (vapor generation technique), ICP, graphite furnace
ปรอท (Mercury)	มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๐.๐๐๑	AAS (vapor generation technique), ICP, Automatic direct mercury analyzer
ด้านชีวภาพ			
โคลิฟอร์มแบคทีเรีย (Total coliforms bacteria)	ต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร	ไม่พบ	Presence-Absence Test
	เอ็มพีเอ็น ต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร	น้อยกว่า ๑.๑	MPN method
อีโคไล (<i>Escherichia coli</i>)	ต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร	ไม่พบ	Presence-Absence Test
	เอ็มพีเอ็น ต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร	น้อยกว่า ๑.๑	MPN method

หมายเหตุ : - วิธีวิเคราะห์ในแต่ละพารามิเตอร์ ให้เลือกใช้อย่างใดอย่างหนึ่งในการตรวจวัด

- คลอรีนอิสระคงเหลือ (Residual chlorine) กำหนดให้มีที่ปลายเส้นท่อ ๐.๒ – ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลิตรใช้ในระบบการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำประปา

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง. ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐาน

การทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

https://stat.bora.dopa.go.th/stat/pk/pk_67.pdf

กรมการปกครอง. ข้อมูลทางการปกครอง. สำนักบริหารการปกครอง. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

<https://multi.dopa.go.th/pab/news/cate9/view46>

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแยกรายจังหวัด. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

<http://www.dla.go.th/>

สำนักนายกรัฐมนตรี. 22 ลุ่มน้ำในประเทศไทย และพระราชกฤษฎีกา กำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564.

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.onwr.go.th/?p=10637>

กรมการปกครอง. โครงสร้างข้อมูลสถิติจำนวนประชากร. สำนักบริหารการทะเบียน. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14. รายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี 2567.

ส่วนการจัดการคุณภาพน้ำ อากาศและเสียง. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

<https://epo14.pcd.go.th/attachment/iu/download.php?WP=qUlcNkt2pQMgZKqCGW>

[OghJstqTgcWat5pQEgZ3p4GQEgG2rDqYyc4Uux](https://epo14.pcd.go.th/attachment/iu/download.php?WP=qUlcNkt2pQMgZKqCGW)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14. ฐานข้อมูลคุณภาพน้ำ. ส่วนการจัดการคุณภาพน้ำ อากาศและเสียง.

ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <https://epo14.pcd.go.th/th/information/more/1777>

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16. ระบบสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

<http://209.15.98.119/>

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) และ กรมควบคุมมลพิษ. ระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชน

ในประเทศไทย. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <https://dspot.pcd.go.th/>

กรมควบคุมมลพิษ. ฐานข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ (IWIS). ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

http://iwis.pcd.go.th/index.php?method=water_quality&etc=1526374916600

กรมควบคุมมลพิษ. ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก

<https://thaimsw.pcd.go.th/index.php>

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายศักดิ์ดา ศิริกุลพิทักษ์

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

สนับสนุนข้อมูล

ส่วนแผนสิ่งแวดล้อม

ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย

ส่วนการจัดการคุณภาพน้ำ อากาศและเสียง

ส่วนการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ส่วนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม

ส่วนอำนวยการ

คณะทำงาน

นายคุณาสิน ไวยรัตน์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นายจักรพงษ์ คงช่วย

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นางสาวนันทนา พิเคราะห์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นางสาวชฎาธิพย์ ทองเกตุ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นางพัชรี รักษาธรรม

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นางสาวอดิภา ขาวสุวรรณ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นางสาวมนัสสินี สัตยจร

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน

เรียบเรียง

นางสาวอดิภา ขาวสุวรรณ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

เผยแพร่โดย

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

130 หมู่ที่ 1 ถนนวัดโพธิ์ ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

โทรศัพท์ 0-7727-2789 โทรสาร 0-7727-2584

e-mail : epo14@pcd.go.th

web site : <http://epo14.pcd.go.th>

Facebook : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14
130 หมู่ที่ 1 ถนนวัดโพธิ์
ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000
โทรศัพท์ 0-7727-2789 โทรสาร 0-7727-2584
E-mail : epo14@pcd.go.th
Web Site : <http://epo14.pcd.go.th>
Facebook : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14